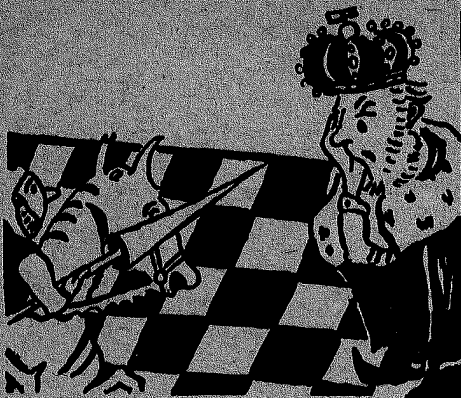

"EEUWIG SCHAAK"

MAANDBLAD
SCHAAKCLUB „PURMEREND

Beemster's Wildhuis

Kolkpad 16

Z.O. Beemster

●
WILD, GEVOGELTE en EIEREN
munten uit door beste kwaliteit
en lage prijzen.

Tel. 02990-1108

- Thuisbezorging

Ook sportmensen laten hun kleding

**TRIKOHLEREN, VERVEN en
ONZICHTBAAR STOPPEN**

door

Zeekant's Chemische Wasserij

Gouw 4 - Purmerend - Telefoon 3505

Voor PRIMEURS maar ook voor 1e klas

Fruit, Groenten,

Aardappelen en Conserven

altijd naar

Roersma, Koemarkt 68

Telefoon 1057 - Purmerend

Zondags geopend voor ziekenhuisbezoekers

BOEKEN
MODERN AARDEWERK
SIERADEN
KUNSTNIJVERHEID

WITTE

Hoogstraat 38

Voor HOUT- en METAALBEWERKING
ZAGEN - BEITELS - SCHAVEN -
VIJLEN - SLEUTELS - TANGEN

A. SMIT

Koemarkt 34 - Telefoon 02990 - 3832

Het aangewezen adres voor 1e soort

BRANDSTOFFEN is

H. DE GROOT

Westerstraat 69 - Purmerend - Tel. 3502

Opslagterrein: Spoorwegemplacement.

Ook voor Uw oliehaard leveren wij **CALTEX HAARDOLIE**.

VOOR

- RADIO
- TELEVISIE
- STOFZUIGERS
- WASMACHINES

A. P. MAZUREL

Hoogstraat 36

Gebr. Molenaar

Dagelijkse Autodienst

PURMEREND - AMSTERDAM

Verhuizingen door geheel Nederland.
Dekzellen verhuur.

Peperstraat 20-22 - Telefoon 1284
Postgiro 544049

Bestelhuizen:

Zeeburgerdijk 14a - Telefoon 741577
Zeeburgerdijk 34a - Telefoon 52340

BIJ ONS

voor een

GOED VERZORGD UITERLIJK

Ruime sortering **P A R F U M E R I E N**
zowel voor dames als voor heren.

Kapsalon 6. de Haan

Padjedijk 28

Purmerend

KROONENBURG ALS SLAGER

maakt uw uitgaven lager.

MODELSLAGERIJ

Gebr. Kroonenburg

Dinsdag en woensdag **RECLAME-DAG**

Dubbele Buurt 2 - Tel. 3773 - Purmerend

Banketbakkerij G. R. de Wolf

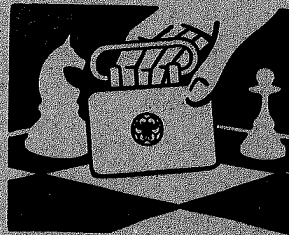
Steeds Uw adres voor **Gebak en Room-
boterkoekjes**. Grote sortering **Bonbons en
Suikerwerken**. Ook voor **Luxe dozen o.a.
Lindt**.

Peperstraat 35

-

Purmerend

Telefoon 02990-3672

Een goede zet!

NUTSSPAARBANK

(Lid Ned. Spaarbankbond)

Dubbele Buurt 9
PURMEREND

Op werkdagen ge-
opend van 10-12 u
Bovendien don-
derdags van 19-
20 uur.

Spaarvergoeding 3¹/₄%

GROENHART

*Gereedschap - Tuinartikelen -
Hobby Sets - Verf enz.*

WESTERSTRAAT 75

PURMEREND

Bloemenhal N. Duyn

Speciaal adres voor
PLANTEN en SNIJBLOEMEN
Boeketten - Kransen en div. versieringen.

•
Willem Eggertstraat 42 — Purmerend
Telefoon 1205 (02990)

Lid. Intern. Bloemen Expresse,
Fleurop, Interflora.

VOOR ALLE VIS,
die LEKKER IS!!

Ricke

Telefoon 1072

Koemarkt - Purmerend

DAMESHOEDEN - MUTSEN
HANDSCHOENEN
SHAWLS

BRINKMAN

Breedstraat 31

Purmerend

Dekkers Haarden

houden hun waarde

Peperstraat 33

Telefoon 3895

Autolak- en Spuitinrichting

Plaatwerk en Bekleding

P. v. d. Zwaard en Zoon

Purmerend - Kanaalstraat 3-5 - Tel. 3438

Voor uw **Koffers - Tassen - Portemonaies**
en **Portefeuilles** naar

W. BAND

ZADELMAKER

Dubbele Buurt 15 - Telefoon 1308

PURMEREND

van Lier Sport

Voor al Uw

SPORTPLEZIER

naar

SPORTSHOP VAN LIER

Willem Eggertstraat 20 — Telefoon 3093

Fleischmann Electriche Treinen

Allerlei Bouwpakketten

•

Cruyf

Westerstraat 65A - Purmerend

Voor al Uw **M U Z I E K**

één speciaal adres

Wouda's Muziekhandel

Willem Eggertstraat 43 - Telefoon 3101

Uw kunstgebit defect?

Jan van Beers

HELPT DIRECT!!

Julianastraat 46

Purmerend

Purmerenderweg 188

Z.O. Beemster

DE VERFPOT - Verf - Behang

C. G. SCHIPPER

Nieuwstraat 61 - Tel. 3810 - Purmerend

FAMILIEDRUKWERK: NOOY'S DRUKKERIJ

C. G. DE SMET

Juwelier
Peperstraat 25
Purmerend, tel. 3768
Gero Zilvium
Zilmeta - Zilturo

Wij richten Uw
woning in.

Meubileren
Stofferen
Behangen

Joh. v. d. Meer

Beemsterburgwal 2
Purmerend
Tel. 3898

Voor **RIJWIELEN** en **BROMFIETSEN**
naar

H. Bakker

Tel. 1188 - Westerstraat 11 - Purmerend

Merkrijwielen.... vanaf f 149.50 compleet

Bromfietsen..... vanaf f 398.— compleet

Rijwielen	Bromfietsen
Batavus	Batavus
Magneet	Magneet
Juncker	Berini
EMPO	

'n Bril?

't **BRILLENHUIS**

Waar goed en goedkoop één begrip is
Westerstraat 16
Telefoon 3076
Ziekenfonds leveranciers

Schoenmagazijn

fa. Jac. Pontman

Breedstraat 10 - Purmerend - Tel. 1223
heeft een grote sortering in alle soorten

SCHOENEN
en **PANTOFFELS**

Speciaal adres voor
Steun- en Gemakschoenen

De enige speciaalzaak in

BABY- en

KLEUTERGOED

voor Purmerend en omgeving is

„Het Textielcentrum”

Westerstraat 76A — Telefoon 3765
PURMEREND

Reeds Veler Steun

DAT is een polis van de R.V.S.

Vraagt inlichtingen zónder verplichtingen:

A. URBANUS

TH. COMMANDEUR

Rivierenlaan 4

— Cavaljéplein 32

Purmerend

— Telefoon 3463

Houthandel

A. v. d. Broek

Westerstraat 40

Telefoon 1172 - 3966

HOUT - TRIPLEX BOARD enz.

Voor

betere schoenreparatie

KROON

Padjedijk 18 - Purmerend - Telefoon 1313

Wilt U een dagje uit ?

ga dan per VOLKSWAGENBUSJE

H. Jonk

Purmerenderweg 113 - Z.O. Beemster

Telefoon 1074

● Verhuur met of zonder chauffeur

SIGAREN MAGAZIJN

Sanders

de beste merken

uit eerste klas fabrieken.

Purmerend - Koemarkt 8 - Telefoon 3409

EEUWIG SCHAAK

Cluborgaan van de schaakclub PURMEREND 5e jaarg. no 1

Voorzitter J. Hofmeester, Zuiderweg 113 Zuid Oost Beemster
p. Purmerend.

Secretariaat S. Uitslager jr., H. de Grootstraat 63 Purmerend

Wedstrijdleiding N. Vlaar, Anjelierenstraat 7, Purmerend

Penningmeester C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend

Eindredactie G. Visser, P. Kramerstraat 30 Zuid Oost Beemster
p. Purmerend.

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

In de eerste plaats moeten wij U mededelen, dat de Heer G. Grondman, na een lange eervolle staat van dienst in het bestuur, zich genoodzaakt zag zijn functie neer te leggen. Wij zijn er van overtuigd namens alle leden te spreken, wanneer wij op deze plaats onze dank uitspreken voor het vele belangrijke werk, dat door de heer Grondman in het belang van de club is verzet. Wij wensen hem nog vele interessante partijen toe.

Tengevolge van het besluit van de heer Grondman, was het noodzakelijk, in verband met de grote hoeveelheid werk, die steeds door hem is gedaan, dat een onmiddellijke versterking van het bestuur onder ogen moest worden gezien.

Het bestuur heeft de Heer N. Vlaar bereid gevonden de opengevalen plaats in te nemen, zodat wij U als onze nieuwe wedstrijdleider de heer Vlaar Anjelierenstraat 7 kunnen voorstellen. Deze heeft inmiddels zijn taak reeds uitgeoefend, zoals U uit het verslag van de wedstrijden voor de bondscompetitie kunt zien. De wijze, waarop hij de moeilijkheden, die zich hierbij hebben voorgedaan, heeft opgelost, doen ons het beste voor de toekomst verwachten. Wij vragen U begrip te hebben, voor de manier waarop het bestuur, gedwongen door de noodzakelijkheid van een snelle oplossing, gemeend heeft, in het belang van de club, te moeten handelen.

U zult hebben opgemerkt, dat dit nummer dikker is dan U tot nu toe gewend geweest bent. Wij gaan een nieuwe jaargang beginnen, waarbij ons aantal adverteerders is uitgebreid. Dank zij hen zijn wij in staat geweest, de gehele technische verzorging van ons blad op te dragen aan de fa. Nooy, zodat in het vervolg niets een regelmatige verschijning behoeft te belemmeren. Wij rekenen van Uw zijde er op, dat U ons veel oopie zult toezenden en verder wekken wij U nogmaals op om zoveel mogelijk onze adverteerders te begunstigen, zodat deze in zien, dat het loont in EEUWIG SCHAAK te adverteren en op deze wijze bij te dragen aan een gezond cluble-

ven in Purmerend, waarbij ons clubblad een belangrijke steun kan zijn.

G. Visser.

DE BONDSCOMPETITIE.

Zoals U in "Schaak" het orgaan van de N.H.S.B. van oktober 1961 hebt kunnen lezen zal de schaakclub "Purmerend" met 2 tientallen aan de bondscompetitie deelnemen. Allicht zult U zich met verwondering hebben afgevraagd waarom ons derde tiental niet werd opgegeven.

Dit is voornamelijk een gevolg van het feit, dat door het uitvallen van enige spelers, wegens verhuizing, studie enz., de samenstelling van een derde tiental grote moeilijkheden met zich bracht, mede ook, omdat rekening gehouden moest worden met het in reserve houden van spelers voor de tientallen, welke wel aan de bondscompetitie deel zullen nemen.

In ieder geval rekenen wij erop, dat, gezien de kwaliteit van de spelers, het volgende seizoen weer een derde tiental voor de bondswedstrijden kan worden ingeschreven. Bij de samenstelling van het eerste en tweede tiental is van de gedachte uitgegaan, dat het prettiger moet zijn voor de betreffende spelers te weten, dat zij tot een tiental behoren waarvan de spelers, voor zover dat op korte termijn mogelijk was, stuk voor stuk is gevraagd of op hun volledige medewerking kon worden gerekend voor wat betreft het meespelen in de bondscompetitie. Hierdoor immers kon tot het formeren van tientallen worden overgegaan, waarvan de samenstelling, gedurende het voor ons liggende seizoen, niet aan verandering onderhevig zal zijn.

Hopenlijk zal door deze maatregel de teamgeest bevorderd worden, hetgeen er eveneens weer toe moet bijdragen het aantal afberichten tot het minimale terug te brengen. Van de leden, welke blijkens het overzicht hieronder, zijn opgesteld in een der twee tientallen, doch die persoonlijk niet zijn gevraagd (door tijdnood i.v.b. met de inzendtermijn aan de bondswedstrijdleader) wordt aangenomen, dat op hun medewerking volledig kan worden gerekend.

De sportiviteit van de betreffende heren in aanmerking nemende geloof ik, dat, wij mogen aannemen, dat, op het juiste paard is gewed.

Met klem verzoek ik echter alle leden, die voor de bondswedstrijd zijn aangewezen, ingeval van verhindering v o o r a l t i j d i g afbericht te zenden aan de wedstrijdleader. Hierdoor wordt voorkomen dat ter elfder ure naar een remplaceant moet worden gezocht, terwijl daarnaast een vlote voorberei-

ding de sfeer tijdens de wedstrijden ten goede zal komen.
Wat betreft de rangorde van de spelers in de tientallen (welke rangorde gedurende het gehele seizoen aangehouden zal worden) het volgende:

Uitgegaan is van de eindranglijst van het afgelopen seizoen. Ook in de toekomst zal de eindranglijst als basis genomen worden bij het samenstellen van de tientallen. Omdat, naar aanleiding van de bovenvermelde moeilijkheden, het opstellen van de tientallen op kort termijn, bepaalde bezwaren met zich bracht, zijn voor het komende seizoen nog spelers opgesteld, die, gezien hun stand op de ranglijst (eindranglijst), eigenlijk niet in aanmerking zouden komen.

Er is echter rekening gehouden met de speelsterkte van de betreffende spelers. Zij verdienden een betere plaats op de eindranglijst, doch door bepaalde omstandigheden konden zij niet regelmatig de clubavonden bezoeken, waardoor hun waarderingscijfer drastisch is verlaagd. Dit is een gevolg van het "Systeem Keizer" waarin niet slechts de behaalde overwinningen doch ook de trouwe opkomst worden gehonoreerd. Procentueel is het aantal gewonnen partijen door de spelers in kwestie redelijk tot zeer goed te noemen. Zoals reeds vermeld zal in de toekomst de eindranglijst als basis genomen worden, zodat ook de leden, die door trouwe opkomst hebben getoond het clubbelang te willen dienen, en daardoor hun waarderingscijfer hebben weten te verhogen, in aanmerking kunnen komen aan de bondswedstrijden deel te nemen.

OVERZICHT VAN DE SAMENSTELLING DER TIENTALLEN.

1e tiental

1. G. Visser, 2. F. Dokter, 3. J. Verkork, 4. F. Wiedijk, 5. W. Brand, 6. E. Wiedijk, 7. J. Hofmeester, 8. A. Oosterbaan, 9. H. Groot, 10. S. Uitslager Jr.

Reserve: L. Urbamus, J. Beers, E. Lakeman, D. Schot.

Speeldata: 24 oktober uit naar Hoorn, 6 november uit naar Zaandam
14 december thuis tegen de Pion, 5 januari uit naar Koog aan de Zaan, 22 februari thuis tegen Edam.

2e tiental

1. L. Urbamus, 2. J. Beers, 3. E. Lakeman, 4. H. Huisman, 5. C. Oudegeest, 6. M. Kooij, 7. J. Nijhof, 8. Th. Commandeur, 9. J. Honingh, 10. F. Abma.

Reserve: F. de Jong, W. Luberti, A. van Houtert.

Speeldata: 27 oktober uit naar Alkmaar, 16 november thuis tegen Castricum, 3 januari uit naar Zaandam, 25 januari thuis tegen
Oppositie 2, 26 februari uit naar Westzaan.

Mag ik bovenstaande spelers verzoeken de genoemde data te noteren, opdat tijdig maatregelen kunnen worden getroffen indien, onverhoopt, niet aan de bondswedstrijden deelgenomen kan worden.

Allen veel succes toegewenst in het nieuwe seizoen.

N.Th. Vlaar.

DE BONDSCOMPETITIE.

Van de te spelen bondswedstrijden zijn inmiddels twee wedstrijden gespeeld en wel een door ons 1e tiental tegen Caissa 2 te Hoorn en een door ons tweede tiental tegen D.O.S. te Alkmaar. Hieronder geven wij U een beschouwing van deze wedstrijden. De samenstelling van het eerste tiental leverde al direct moeilijkheden op, doordat er drie reserves opgesteld moesten worden, waarbij een reserve voor een reserve!

Van de oorspronkelijke plannen om met een tiental, hetwelk vanaf het begin tot het einde van het seizoen uit dezelfde mensen zou bestaan, ten strijde te trekken kon dus de eerste de beste keer al niets terecht komen.

Inderdaad, de afberichten waren acceptabel, doch dat neemt niet weg, dat een goede organisatie op zo'n manier op losse schroeven komt te staan. Alle hulde voor de mensen, die als reserve aan de bedoelde wedstrijd hebben deelgenomen. En niet alleen hebben deelgenomen, maar zoals uit de uitslag blijkt, ook hele goede prestaties hebben geleverd. Gezien het feit, dat een royale overwinning tegen Caissa 2 zeer zeker tot de mogelijkheden gerekend kon worden, is het resultaat, zoals thans voorlopig bekend, t.w. 5 - 4 in het voordeel van Purmerend met een afgebroken partij, niet geheel bevredigend. In het ongunstigste geval zal de einduitslag een gelijk spel opleveren. Rekening kan echter nog worden gehouden met het feit, dat de partij van J.J. Hofmeester als remise beschouwd mag worden in welk geval dan een kleine overwinning de onze genoemd kan worden. Zeer zeker zou dit het geval geweest zijn als J. Beers het remise-aanbod van zijn tegenstander had geaccepteerd!

Laat deze eerste wedstrijd echter een aanmoediging zijn bij het spelen van de volgende wedstrijden, want ons eerste tiental moet in haar huidige samenstelling tot goede prestaties in staat geacht worden.

De persoonlijke uitslagen zijn als volgt:

J.-Schutte - G. Visser 0-1, J. Braam - F. Dokter $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$,
Tj. de Vries - J. Verkerk 0-1, Ch. de Jong - F. Wiedijk 1-0,
H.G. Andreae - J. Hofmeester afgebr., C.W. Schraa - A. Oosterbaan 0-1, H.J. Bos - H. Groot $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$,

G. Haring - J. Beers 1-0, W.J. Helling - E. Lakeman 0-1,
G. Rozemeijer - H. Huisman 0-1.

Op 27 oktober j.l. vertrok ons tweede tiental, met drie inval-
lers, naar Alkmaar voor een wedstrijd tegen D.O.S.. Deze wed-
strijd is in een 6-4 overwinning voor D.O.S. geëindigd. M.i.
had, met een beetje meer geluk, het tweede tiental deze wed-
strijd kunnen winnen, al was het dan ook een kleine overwin-
ning. Er is gestreden met volle overgave en met alle wapenen,
welke te hanteren waren. E.e.a. kon echter niet verhinderen,
dat de Heer Luberti (geplaagd door kiespijn) als eerste de
vlag moest strijken, gevolgd door v.d. Kooij, Oudegeest en v.
Reemst. Jammer is het, hierbij te moeten opmerken, dat v.d.
Kooij, na een remise-aanbod van zijn partner, en welk remise-
aanbod door hem werd afgeslagen omdat hij materieel en positio-
neel beter stond, kans zag zijn partij te verliezen. Met een
4-0 achterstand werd na ongeveer $2\frac{1}{2}$ uur spelen de eindstrijd in-
gezet. En wat voor eindstrijd! Met verhitte gezichten en tot
het uiterste gespannen bleven de spelers doorvechten. D.O.S.
spelers trachtten de behaalde voorsprong te behouden of te ver-
groten, Purmerend spelers op hun beurt stelden alles in het
werk de achterstand weg te werken en zo mogelijk een overwinning
te forceren. Het gevolg van deze strijdmethode was, dat bij het
afbreken van de wedstrijd, na drie uur gespeeld te hebben, 4
partijen moesten worden beslist, waarvan een partij zeer zeker
voor arbitrage via de bondswedstrijdleader in aanmerking kwam.
Gezien echter de stand op dat moment is tot remise besloten. In
deze wedstrijd had een gelijk spel zeer zeker behaald kunnen
worden. De persoonlijke uitslagen zijn als volgt:
R. v. Werop - J. Beers $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, A. Burgers - E. Lakeman $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, P. de
Ruiter - C. Oudegeest 1-0, J. Burgers - M. Kooij 1-0, J. Smith -
J. Nijhof 0-1, J. Louw - F. Abma $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, M. Pranger - W. Luberti
1-0, J. Kooij - W. v. Reemst 1-0, K. v.d. Pol - J. Pijper 0-1
C. Kooij - N. Vlaar $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$.

N.Th. Vlaar.

NAGEKOMEN BERICHT BETREFFENDE DE

BONDSWEDSTRIJDEN.

Juist voor de sluiting van de inzendingstermijn van copie bestemd
voor dit maandblad werd mij door de wedstrijdleader der N.H.S.B.
mededeling gedaan van het feit, dat de partij H.G. Andreae - J.
J. Hofmeester, uit de wedstrijd Caïssa 2 - Purmerend : d.d. 24
oktober j.l. te Hoorn, als remise beschouwd kan worden.
De definitieve einduitslag wordt derhalve $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ in het voor-
deel van Purmerend.
De wedstrijd Saende - Purmerend 1, welke wedstrijd d.d. 6 nov.
j.l. te Zaandam werd gespeeld is geëindigd in een voorlopige
 $4\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ uitslag.

De partij G. Visser - D. Diehle is tot nu toe onbeslist en zal vermoedelijk voor arbitrage in aanmerking komen. In het volgende nummer van ons maandblad zal ik een nadere beschouwing betreffende de gespeelde bondswedstrijden geven, daarbij hopende, een overzicht van de stand, zoals die dan bekend is voor de klassen waarin door onze tientallen wordt gespeeld, als maatstaf te kunnen gebruiken. N.Th. Vlaar.

DE CLUBCOMPETITIE.

Er zijn 5 rondes verlopen sinds de vorige publicatie van de ranglijst, er is dan ook veel veranderd. Niet wat de hoogste plaats betreft, want Verkerk staat nog steeds bovenaan. Hij heeft echter enkele sterke spelers in zijn nabijheid gekregen. Visser is na zijn val in de eerste rondes weer omhoog geklommen en staat al enkele weken op de tweede plaats. Ook T. Commandeur laat zich van zijn beste zijde zien. Wij hebben deze speler vorig jaar ook vrij hoog zien starten, maar daarna viel hij weer terug doordat hij bijna niet meer meespeelde. Wientjes staat de laatste weken ook op een goede plaats en G. Honigh doet het kennelijk veel beter dan vorig jaar. Nijhof is, na een aanvankelijk goede start weer iets teruggefallen evenals Uitslager jr. Enkele spelers, die een betere plaats waardig zijn, staan nog opvallend laag zoals F. Dokter, P. Pronk, A. Oosterbaan en vooral W. Brand. Maar ze hebben nog alle tijd. J. Pijper en D. Schot hebben de laatste weken een flinke duikeling gemaakt, maar laatgenoemde komt al weer wat beter te staan. Als U de 9de met de 10e ronde vergelijkt, dan ziet U, dat Oudegeest maar liefst 11 plaatsen is gestegen. Dit is geen fout van de wedstrijdleider maar een gevolg van het winnen van 2 afgebroken partijen, tesamen met een winstpartij op 2 nov. Hiermee is C. Oudegeest van de op één na laatste plaats weer een goed eind in de richting gekomen. Ons nieuw lid R. Wiersma is in enkele weken ongeveer 10 plaatsen gestegen door de afbe-richtwaardering van niet gespeelde partijen. Wat de ranglijst betreft, U ziet dat deze nog steeds aan grote schommelingen onderhevig is. Verschillen van 4 en 5 plaatsen door het winnen of verliezen van een partij zijn geen uitzondering. Er begint enige tekening in de strijd te komen, hoewel er nog van alles mogelijk is en dat is maar goed ook.

E. Wiedijk.

Overgenomen uit Saende Venster

Een rustige schaker uit schagen
Die had eens een dame geslagen
Trots vertelde hij 't rond
Aan een die de kunst niet verstond
En hem prompt voor de rechter ging
dagen

De rechter kon niet verhalen
dat hij 't erger vond dan stelen
En hij liet hem voor straf
Tegen de gerechterlijke staf
Een simultaan-seance spelen.
D.D.

	Datum	5/10	12/10	19/10	25/10	2/11	9/11	totaal na 9 ronden
Ranglijst v. Ronde		5	6	7	8	9	10	
J. Verkerk		1	1	1	1	1	1	542
G. Visser		7	7	4	2	2	2	492
T. Commandeur		9	5	2	3	3	3	474 $\frac{1}{2}$
J. Wientjes		6	3	7	5	4	4	400
J. Honingh		10	4	3	8	6	5	389 $\frac{1}{2}$
C. Jongkees		3	6	8	6	7	6	385 $\frac{1}{2}$
J. Hofmeester		12	8	9	4	5	7	379
G. Grondman		13	12	12	7	8	8	377 $\frac{1}{2}$
J. Nijhof		5	9	11	15	11	9	369 $\frac{1}{2}$
S. Uitslager jr.		2	2	5	9	10	10	336
E. Lakeman		26	20	14	10	9	11	334
E. Wiedijk		15	17	15	16	14	12	333
F. Wiedijk		21	14	10	13	16	13	325
F. Dokter		16	15	17	17	17	14	308
H. Groot		23	13	19	14	12	15	297 $\frac{1}{2}$
L. Urbanus		11	16	18	12	13	16	287 $\frac{1}{2}$
W. v. Reemst		20	22	13	18	21	17	284 $\frac{1}{2}$
D. Schot		8	11	16	21	23	18	270 $\frac{1}{2}$
P. Pronk		4	10	6	11	15	19	261
S. Uitslager sr.		17	18	24	22	18	20	251
F. Abma		28	21	22	20	20	21	240 $\frac{1}{2}$
A. Oosterbaan		19	25	25	23	26	22	235 $\frac{1}{2}$
H. Huisman		24	24	20	19	22	23	232
C. Oudegeest		34	33	32	34	35	24	224 $\frac{1}{2}$
W. Luberti		31	32	28	24	19	25	221
J. Beers		14	19	21	25	24	26	217 $\frac{1}{2}$
K. Wiersma		-	-	38	28	25	27	215
K. de Vries		29	30	30	26	29	28	213
M. Kooy		25	28	23	27	28	29	203 $\frac{1}{2}$
W. Brand		22	27	29	29	30	30	202 $\frac{1}{2}$
J. Pijper		18	23	26	32	27	31	185
N. Vlaar		35	35	34	35	31	32	165
R. Bezuur		27	31	33	31	32	33	144 $\frac{1}{2}$
M. de Bruijn		30	26	27	30	33	34	142
J. Storok		32	29	31	33	34	35	142

SCHAKERS. WAT DENKT U ERVAN ?

Zoals U reeds in nummer 12 werd medegedeeld, wordt in het volgende-nummer met een nieuwe rubriek begonnen.

Vooraf echter nog een mededeling betreffende opgave no.14. De trouwe inzenders hebben niet allemaal de verbeterde oplossing ingezonden. Nog eenmaal wordt U de kans geboden te zorgen dat de juiste oplossing in mijn bezit komt. De gelegenheid daartoe staat open tot 23 november a.s.

De opgave laat ik hier nog eens volgen: Wit aan zet en wint!

Stelling: Wit: Ke5, Te6, pi. b5

Zwart : Ka7, pi. b7, d3, e3.

In de gegeven diagramstelling kan wit, ondanks de ver opgerukte zwarte vrij-pionnen, de partij in zijn voordeel beslissen. De oplossing is bijzonder geraffineerd en eigenlijk, achteraf, zeer eenvoudig. Succes !

J. Beers.

OPENINGEN-RUBRIEK.

Lees, alvorens met het onderstaande te beginnen, de openingen-rubriek uit het no. 12 nummer nog eens door. Zoals ik in het slot van het bovenbedoelde artikel vermeldde spelen wij deze partij thans zonder analyse uit.

Er volgde: 18...., Ta8-c8. 19. c3-c4, tf8-d8. 20. Dd3-b1, b7-b6. 21. h2-h3, Dc7-c6. 22. c4xd5, Dc6xd5. 23. Tc1xc8, Td8xc8. 24. Dbl-d1, Dd5xd1. 25. Talxd1, h7-hh. 26. Pf3-d4, Tc8-c5. 27. f2-f3, Pe4-c3. 28. Td1-d2, Tc8-a5. 29. Pd4-c6, ta5-a3. 30. Td2-d8+, Kg8-h7. 31. Td8-d7, a7-a5. 32. Td7xf7, Ta3xa2. 33. E3-e4, a5-a4. 34. e4-e5, a4-a3. 35. Tf7-a7, Ta2-c2. 36. Pc6-d4, Tc2-c1+ 37. Kgl-f2, a3-a2. 38. Pd4-b3, Tc1-b1. Wit geeft het op.

In deze partij kwam de betekenis van de kenmerken goed tot uitdrukking. De eerste zetten stonden in het teken van het centrum en van de ontwikkeling, daarna begon op de negende zet de strijd om de goede en slechte loper, welke eindigde met de ruil der slechte lopers. Als derde phase in de strijd zien we het kenmerk der pionnenstelling de belangrijkste rol spelen. Op grond van zijn voorsprong in ontwikkeling weet zwart een iets minder gunstige pionnenformatie in een positief gunstige om te zetten en daarmee de zege te bevechten. De kenmerken hebben voortdurend de richting aangegeven in welke het spel zich moest bewegen. De combinaties echter, die op de stellings-kenmerken steunden, gaven in laatste instantie de doorslag. Thans komen de "Dynamische kenmerken" in behandeling (zie hier-voor ook het februari'61 nummer) waarin de volgende indeling staat vermeld.

1. Opsporing van het kenmerk
2. Het ontwerpen van een plan op grond van het gevonden kenmerk
3. De uitvoering van dat plan. (wordt vervolgd).

E E U W I G S C H A A K

Cluborgaan van de schaakclub PURMEREND 5e Jaargang no. 2

Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster post
Purmerend tel. 1398.

Secretariaat: S.Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, P'end.

Wedstrijdleiding: N.Vlaar, Anjelierenstraat 7, Purmerend

E.Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend

Penningmeester: C.Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend

Eindredactie: G.Visser, P.Kramerstraat 30, Z.O. Beemster post
Purmerend.

Speelavond: Donderdag 20 uur.

Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

Om te beginnen vragen wij Uw bijzondere aandacht voor de volgende mededelingen: De clubavond van 28 december a.s. is verplaatst naar Woensdag 27 december. Tot onze grote spijt is dit noodzakelijk in verband met de beschikbaarheid van de zaal. Verder werd een besluit genomen in verband met de praktische toepassing van het systeem Keizer. Zoals U bekend is tellen de partijen gespeeld voor de bondscompetitie bij ons niet mee voor de clubcompetitie. In dit verband werd nog eens duidelijk vastgelegd, dat dus ook bij thuiswedstrijden geen clubcompetitie partijen kunnen worden gespeeld, doch deze avonden moeten worden benut om zoveel mogelijk hangpartijen uit te spelen. Tenslotte zijn wij van mening, dat ons clubblad nog beter het leven in de schaakclub zou weerspiegelen, indien hierin partijen door de leden onderling gespeeld zouden kunnen worden opgenomen. Wij vragen U dan ook om de partijen, die U voor publicatie geschikt acht op te willen sturen naar de redactie.

G. Visser.

OPENINGEN-RUBRIEK.

Vanaf het Februari nummer hebben wij behandeld het begrip kenmerk. Het begrip "kenmerk" delen wij in twee hoofdthema's in, en wel de "dynamische kenmerken" en de "organische kenmerken" deze twee hoofdthema's vereisen nog een uitvoeriger behandeling. Hierna wordt dan "Het plan en zijn uitvoering" behandeld, waarin nog, in het kort, een resume der kenmerken wordt gegeven, zodat U een duidelijk overzicht krijgt van de behandelde

stof.

Hier volgt dan het thema "dynamische kenmerken".

Het schaken stelt ons de opgave de vijandelijke koning mat te zetten. Op tweeeerlei wijze trachten wij dit doel naderbij te komen; a. door materieel voordeel te behalen, b. door de positie van onze stukken ten opzichte van de vijandelijke koning te verbeteren. Bij dit tweeledige streven ondervinden we belangrijke steun als we onze opstelling zodanig kiezen dat

1. onze stukken zoveel mogelijk velden bestrijken, een zo groot mogelijke bewegingsvrijheid hebben
2. onze stukken niet gemakkelijk verdreven kunnen worden
3. onze minst beweeglijke stukken, de pionnen, tegen vijandelijke aanvallen beveiligd zijn
4. voorts speciale aandacht besteden aan die gedeelten van het bord, waar onze of de vijandelijke koning zich bevindt.

De genoemde vier richtlijnen komen overeen met de vier grote groepen van kenmerken, t.w. beweeglijkheid, sterke en zwakke velden, pionnenstelling en bouw van de koningsvleugel. In deze vier grote groepen zijn alle kenmerken onder te brengen. Het verband tussen richtlijnen en kenmerken zal misschien niet onmiddellijk duidelijk zijn, maar we zullen thans elk van deze groepen aan een nauwkeurige bespreking onderwerpen.

Wij behandelen in de toekomst de kenmerken van de eerste en tweede groep en noemen deze "dynamische kenmerken", omdat het hier gaat om een daadwerkelijk gebruik der stukken op zich. De kenmerken van de derde en vierde groep, welke in de eerste plaats bepaalde zwakten van de vijandelijke stelling betreffen, en dientengevolge aanleiding geven tot het ontwerpen van aanvalsplannen, noemen we "organische kenmerken". De laatsten behandelen we na eerst de dynamische kenmerken uitvoerig besproken te hebben. Het is duidelijk, dat men van het wezen der dynamische kenmerken op de hoogte moet zijn alvorend de organische kenmerken te kunnen bestuderen.

DE GROEP "BEWEEGLIJKHEID" Goede en slechte loper.

Dit is een van de belangrijkste kenmerken van deze groep. We hebben het onderscheid tussen de goede loper (loper en eigen pionnen op velden van tegenovergestelde kleur) en de slechte loper (loper en eigen pionnen op velden van dezelfde kleur) onder ogen gekregen. (zie pag. 8 van het mei/juni '61 nummer) Het is van groot belang het verschil tussen beide soorten van lopers te kennen, omdat het overwicht van de goede loper niet alleen voor de opening en het middenspel geldt, maar zelfs in het eindspel nog een factor van beslissende betekenis kan zijn.

Het voordeel van de goede loper is driedelig.

- a. grootste beweeglijkheid
- b. beste samenwerking met de eigen pionnen door het beheersen van velden van beiderlei kleur (bijv. Ld3 en pion e3 bestrijken alle velden ervoor: c4-d4-e4-f4, terwijl Lc3 en pion e3 de velden c4 en e4 ongedekt laten)
- c. mogelijkheid van aanval op de vijandelijke pionnen (want naarmate de ene partij zijn pionnen plaatst op velden, die de eigen loper niet kan bestrijken, komen de pionnen der tegenpartij vanzelf op velden te staan, die wel binnen het bereik der eigen loper liggen.)

Op deze drie factoren kom ik ter zijner tijd in het eindspel terug. We vestigen er de aandacht op, dat er van goede en slechte lopers slechts gesproken kan worden als de pionnen althans ten dele onbeweeglijk zijn. Heeft men dus een bepaalde loper overgehouden en zijn de pionnen nog wel beweeglijk, dan zal men er naar streven, de pionnen zoveel mogelijk op velden te brengen, die de eigen loper niet kan bestrijken.

Omgekeerd, is de pionnenstelling geheel of gedeeltelijk vastgelopen, dan doet men goed die loper te ruilen, welke door de vastgelegde eigen pionnen gehinderd wordt (dat is dus de slechte loper). Ook het onderscheid tussen de twee soorten van slechte lopers (binnen de keten van de eigen pionnen of buiten deze keten) brengen we nog even in herinnering. In de besproken partij was na de 8e zet van zwart Lc1 een slechte loper binnen de keten, en Lf5 een slechte loper buiten de keten. Hoewel de slechte loper buiten de keten de meeste bewegingsvrijheid heeft is zijn positie toch niet steeds te verkiezen boven die van de slechte loper, binnen de keten, daar deze laatste voor de verdediging vaak goede diensten kan bewijzen. Brengt men dus een loper buiten de keten, teneinde het principe van de grootste beweeglijkheid zoveel mogelijk recht te doen wedervaren, dan moet men er zich terdege van overtuigen dat dit geen ernstige bezwaren t.a.v. het weerstandsvermogen der eigen stelling met zich meebrengt. Hierop komen wij bij de meer gedetailleerde bespreking der openingen nog terug.

De volgende keer beginnen wij met 2. De open lijn.

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN?

In het derde nummer komt de uitslag van de eindstand te staan, van deze ladderwedstrijd in het afgelopen seizoen. Thans starten wij met de nieuwe ladderwedstrijd onder deze rubriek en met verrassing? Vanaf het volgende nummer hopen wij U de diagramstanden te kunnen presenteren. Hier volgen de opgaven.

Opgave No. 15. Wit aanzet en wint.

Wit ; Kg1, De3, Tf1, Ld3, **Pc3**, Pe5, pi. a2, g2, h2.

Zwart; Kg8, Dc7, Tb2, Te7, Ld7, pi. a7, b7, e6, g7, h7.

De witspeler beschikt in deze positie over een fraaie combinatie, die in ten hoogste vier zetten tot mat leidt. Het is geen ingewikkelde, doch een hoogst elegante en instructieve winstvoortzetting. Gevraagd wordt deze winstwending aan te geven.

Opgave no. 16. Wit aanzet en maakt remise.

Wit ; Kg7, Tf1, pi. e4

Zwart; Kc8, Ta6, Th6.

Op het oog een voor wit glad verloren stelling. Wit heeft echter een geniale reddingscombinatie tot zijn beschikking, waardoor hij een gelijk spel uit het vuur kan slepen. Gevraagd wordt deze drie (!) zettige reddingsactie aan te geven.

Een kostelijke opgave, waarbij vooral de pointe op de derde zet een briljante trouvaille is.

Heren, doet allen Uw best, want dit zijn partijstanden uit de praktijk en dus zeer leerzaam. Succes Heren.

J. Beers.

DE BONDSWEDSTRIJDEN

6 november j.l. was het voor ons eerste tiental een dag, welke met spanning tegemoet kon worden gezien. Op die datum moesten zij n.l. hun tweede bondswedstrijd spelen en wel tegen "Saende" te Zaandam. D.w.z., dat zij de degen hadden te kruisen met een oude rivaal. "Saende" is voor ons in de loop der jaren een vertrouwd begrip geworden, en door ervaring, in de afgelopen seizoenen opgedaan, wisten wij, dat de uitslag van een wedstrijd tegen "saende" beslist niet van te voren is vast te stellen. "Purmerend" en "Saende" zijn altijd twee clubs geweest die, wat speelsterkte betreft, aan elkaar gewaagd zijn, en met de plaats welke het vorige jaar door "Purmerend" werd ingenomen op de eindranglijst, t.w. een plaats boven "Saende" konden wij tevreden zijn.

Zeer verheugend is het daarom thans vast te kunnen stellen, dat ons eerste tiental, trots het gemis van enkele spelers, en wel sterke spelers, welke het vorige seizoen nog aan de bondscompetitie deelnamen, instaat blijkt te zijn het op te kunnen nemen tegen een goed spelende ploeg. De heren van ons eerste tiental hebben getoond, dat zij tot goede prestaties in staat zijn, en dat voor ogen houdend kunnen wij, als het even meeloopt, stellig grote verwachtingen koesteren voor de toekomst.

Heren, zet alles op alles. Toont, dat U het clubbelang weet te dienen en speelt, begeesterd door een goede teamgeest, op de manier zoals U getoond hebt te kunnen spelen, bekwaam en vast-

houdend.

De einduitslag van de wedstrijd "Saende" - "Purmerend 1" is op dit moment (17 nov. 1961) nog niet definitief. Een gelijk spel moet het echter bij de huidige stand ($4\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$) altijd kunnen worden. De partij van onze eerste bordspeler de Heer G. Visser is ter arbitrage ingezonden, waarbij de mogelijkheid van winst nog helemaal niet overboord gezet behoeft te worden. In het laatste geval zou dus een kleine overwinning de onze genoemd kunnen worden.

Achteraf bezien hadden de onzen met iets meer geluk een zekere overwinning in de wacht kunnen slepen, want er zijn een paar spelers geweest, die uitgesproken pech hebben gehad. Dat zijn echter voorvallen, die alleen theoretisch voorkomen kunnen worden. De praktijk heeft n.l. herhaaldelijk bewezen, dat zelfs bij "meesters" de spanning van een partij schaak een woordje mee kan spreken. Hierover derhalve niet getreurd, doch vol vertrouwen door blijven vechten.

Over "doorvechten" gesproken, daarvan moet vooral ook sprake zijn op 14 december a.s., want dan krijgen wij "De Pion" op bezoek. Ook dan beloofd het echt weer een wedstrijd te worden waar spanning genoeg aan te beleven zal vallen. Bereid U daarop voor en succes zal niet uitblijven. Tot slot geef ik U de persoonlijke uitslagen uit de wedstrijd tegen "Saende".

G.Visser - D.Diehle	afgebr.	E.Wiedijk	- A.Finke	0 - 1
F.Dokter - L.Zwan	0 - 1	J.Hofmeester-	L.Hack	0 - 1
J.Verkerk- E.Tolk	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	A.Oosterbaan-	P.Bloemberg	1 - 0
F.Wiedijk- W.Loots	1 - 0	J.Wientjes	- P. de Vries	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
W.Brand - C.v.Krimpen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	L.Urbanius	- P. Baas	1 - 0

Ons tweede tiental heeft door haar verlies tegen "Castricum 2" welke wedstrijd op 16 november j.l. in ons eigen clublokaal werd gespeeld, reeds twee bondswedstrijden verloren. Hoewel bij een slecht begin het pessimisme vaak haar kop omhoog dreigt te steken meen ik toch aan te kunnen nemen, dat ons tweede tiental in de gegeven omstandigheden tot betere resultaten moet kunnen komen.

Wat het spel betreft hebben zij in de gespeelde bondswedstrijden bewezen beslist niet onder te doen voor hun tegenstanders. De factor "geluk" en....., wat veel belangrijker is, het spelen als onderdeel van een groter geheel n.l. het tiental, schijnen hier nog wel eens een woordje mee te spreken.

Over het geluk kunnen wij kort zijn. De ene keer gaat het nu eenmaal beter dan de andere keer, hetgeen natuurlijk niet wegneemt, dat steeds gespeeld behoort te worden met alle op te brengen spirit.

Houdt dat voor ogen Heren. Veel en veel belangrijker is echter

het feit, dat men, de practijk heeft het bewezen, en ik neem aan onbewust, niet genoeg doordrongen schijnt te zijn van de situatie waaraan men zich, als tientalspeler, heeft aan te passen.

Het is n.l. zo, dat een speler, die uitkomt voor een tiental, rekening dient te houden, niet op de eerste plaats met zijn eigen spel en de daaruit resulterende uitslag, doch met de resultaten welke daaruit kunnen voortvloeien in het belang van het grotere geheel (het tiental) waarvan ieder individueel een onderdeel uitmaakt.

Hierbij zij vooral gewezen op de remisevoorstellen-aanvragen. Het clubbelang is ermee gediend, dat men ingeval òf door een tegenstander remise wordt aangehouden òf zelf besluit het remisevoorstel te doen, beslist contact opneemt met de wedstrijd-leider. Z e e r z e k e r m o e t d a t g e - s c h i e d e n als de partij in kwestie een van de laatste partijen is welke uitgespeeld moet worden. Men moet in zo'n geval zonder meer begrip kunnen opbrengen voor de te behalen eindstand. Hier komt nog bij, dat ieder eigenmachtig optreden, zodra dat schadelijk blijkt te zijn, funest is voor het juiste team-work. Een sokaar in teamverband moet de sportiviteit kunnen opbrengen zich te schikken naar de gegeven omstandigheden.

Wat wij nodig hebben is een moreel sterk tiental, en dat kan alleen bereikt worden als de boven aangegeven regels goed in acht worden genomen. De voorlopige einduitslag $3\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ in het voordeel van "Castricum 2", over welke wedstrijd hieronder een verslag volgt, is zonder enige overdrijving geflatteerd te noemen, want zoals uit het onderstaande blijkt was gelijk spel beter in overeenstemming geweest met de strijd zoals die is geleverd.

w e d s t r i j d v e r s l a g

L. Urbanus - L. Born.

Urbanus speelde als eerste bordspeler met volledige overgave. Het resultaat van zijn spel was dan ook, dat winstkansen aanwezig waren. De winstkansen uit te buiten zou een dermate lange tijdsduur gevergd hebben, dat Urbanus, na de stand op dat ogenblik in ogenschouw genomen te hebben, besloot met remise genoegen te nemen. $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

J. Beers - B. Schlosser

Beers speelde ook alsof zijn leven er van afhing. Heel voorzichtig en tactisch werd door Beers zowel als door zijn tegenstander gespeeld. Tijdnood was hier een addertje onder het gras. Nadat het gevaar van tijds overschrijving uit de wereld geholpen was werd deze partij afgebroken in een stand, welke

eerder in het voordeel van de Heer Schlosser dan in het voordeel van de Heer Beers is. Het uitspelen van deze partij geschiedt, als tenminste niet eerder een schikking kan worden getroffen, te Castricum.

E. Lakeman - H. Scholte

Lakeman had een zeer zware partij te verwerken. De gehele partij stond hij iets achter bij zijn tegenstander. Toch wist hij het te presteren een stelling te bereiken waarin van alles mogelijk was. Na het offeren van stukken werd zijn positie onhoudbaar en moest hij de vlag strijken. 0-1

H. Huisman - H. Born.

Huisman, die een gelijk opgaande partij kon spelen wilde op een bepaald ogenblik tot de aanval overgaan. Dat ging echter anders dan hij had durven denken. Met zwaar verlies en een vrouw minder moest hij slagzij maken. Begrijpelijk is, dat Huisman zonder de steun van zijn dame de verdere strijd aldra moest staken. 0-1.

C. Oudegeest - M. v. Grondelle.

De Heer Oudegeest, als altijd strijdvaardig, trok ook deze keer weer met goede moed ten strijde. Verwonderlijk is het telkens weer op te kunnen merken; dat Oudegeest geeft wat hij kan in het belang van onze club. Al zijn elan en enthousiasme vermochten echter niet hem tot winstgevende zetten te brengen. Het einde kon hem geen zege geven. 0-1

M. Kooij - J. Wiedemeijer.

Deze partij, welke van goed gehalte was, is door Kooij prima gespeeld. Heel serieus heeft Kooij getracht de aanvallen van zijn tegenstander te weerstaan. E.e.s. kon niet verhinderen, dat hij het eindspel inging met een looper minder dan zijn tegenstander. Hoewel, na veel heen en weer gepraat Kooij de partij gewonnen gaf, is achterafgebleken, dat winst door zijn tegenstander toch moeilijk te forceren was. Remise had hier misschien beter op zijn plaats geweest. 0-1

J. Nijhof - Th. de Smaling

Nijhof wist een aangenomen Koningsambiet in zijn voordeel te houden. Deze zeer goed spelende speler toonde gedurende de gehele partij, dat hij de meerdere was van zijn tegenstander. De winst door hem behaald komt hem dan ook voor de volle 100% toe. 1-0.

Th. Commandeur - E. de Leur.

Tegen een fel spelende de Leur heeft Commandeur zich schitterend weten te handhaven. Hij presteerde het zelfs, na achterstand van een stuk, een gelijke stand te behalen. Hier kwam echter plotseling een moeilijk momentje de rust verstoren. Commandeur eiste n.l., nadat zich driemaal dezelfde stelling

op het bord had voorgedaan, remise op, en reglementair handelde hij juist. De Heer de Leur meende echter, dat het reglement in dit geval anders gelezen behoorde te worden. Na in diverse, toevallig aanwezige schaakboeken, te hebben gebladerd bleek de mening van Commandeur goed te zijn en met remise kon daarna door beide partijen genoeg worden genomen. $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$.

J. Honingh - D.J. v.d. Bos.

De "Vechtjas" Honingh speelde in deze wedstrijd weer met inzet van al zijn krachten. Uiterlijk zeer rustig, doch inwendig gespannen tot en met, legde hij zijn tegenstander het vuur na aan de schenen. De eindstrijd ging in met een pionnenmeerderheid voor Honingh en een gedrongen stelling van zijn tegenstander. Na de 36 zetten liet het einde niet zo lang meer op zich wachten. Datgene, wat, gezien het spel van Honingh, in de verwachting lag, geschiedde. v.d. Bos moest het hoofd buigen. 1-0

J. Pijper - W. Boonstra.

In deze partij heeft een zeer onbegrijpelijke factor een rol meegespeeld. De Heer Pijper heeft tot aan het einde van zijn partij gestreden op een manier die bewondering afdwong. Na een aanvankelijke slechte start wist hij twee lopers voor te komen, met bijgevolg een goede stand. Dat zoiets bereikt kan worden in een partij waarbij van tijdnood al heel spoedig sprake was, is er het bewijs voor, dat van overwicht op de tegenstander zeer zeker sprake was. Hoe teleurstellend was daarbij het heel onverwachte besluit van Pijper de partij remise te geven. Mogelijk is hij daartoe overgegaan onder invloed van de gevoelde spanningen. Het merkwaardige is echter, dat Pijper na 36 zetten gedaan te hebben, zonder slag of stoot de partij in zijn voordeel had kunnen laten beslissen. Na de vastgestelde tijdsduur behoefde hij daarvoor geen zet meer te doen. Gedane zaken nemen geen keer en zo ook zal de afloop van deze partij niet veranderen na alles wat er over geschreven zou worden. Laten wij echter hopen, dat in het vervolg meer overleg zal worden gepleegd. $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

N.Th. Vlaar.

OPENINGEN-RUBRIEK 2

Hier vervolgen wij met de Bird's openingen met als antwoord op de vierde zet "het fianchetto".

4 b2-b3. (1. f4,d5 2. Pf3,Pf6 3. e3,Fg4)

4. b2-b3 na afruil van Pf3 moet Lb2 het veld e5 onder controle houden.

4..... g7-g6. Wie de keuze heeft!

(wordt vervolgd)

E E U W I G S C H A A K

Cluborgaan van de schaakclub PURMEREND 5e Jaargang no. 3

Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster post
Purmerend tel. 1398.

Secretariaat: S. Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, P'end.

Wedstrijdleiding: N. Vlaar, Anjelierenstraat 7, Purmerend
E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend

Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend

Eindredactie: G. Visser, P. Kramerstraat 30, Z.O. Beemster post
Purmerend.

Speelavond: Donderdag 20 uur.

Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend.

NIEUWJAAR 1962

Bij de vele wensen, die U ongetwijfeld zullen bereiken in deze tijd, mogen die van ons niet ontbreken. Zo wens ik dus alle leden, donateurs, adverteerders en alle anderen, die in onze vereniging belang stellen een voorspoedig 1962 toe.

Het bestuur kan met voldoening vaststellen, dat de vele interne moeilijkheden thans definitief opgelost zijn en wij kunnen dus met vertrouwen het nieuwe jaar tegemoet zien. Het maandblad heeft, dankzij de steun van zeer vele adverteerders een fraaier aanzien gekregen. Zonder de medewerking van onze adverteerders zou het verzorgen van een clubblad vrijwel onmogelijk zijn en daarom willen wij van deze plaats nogmaals Uw speciale aandacht vragen voor deze financiële steunpilaren van onze vereniging.

Bij wijze van proef is de Sint-Nicolaasavond enigszins anders verlopen dan vorige jaren. Indien dit de instemming van de leden heeft gehad nodigen wij diegenen onder onze leden uit, die op de een of andere wijze op dergelijke feestavonden iets naar voren kunnen brengen, zich met het bestuur in verbinding te stellen.

Verschillende plannen zijn thans in voorbereiding ter grotere bloei van onze schaakclub, waarover U te zijner tijd nader ingelicht zult worden. Zo kan ik alvast mededelen, dat wij bij voldoende deelneming op 24 en 25 februari a.s. een open schaaktournooi houden. Over dit toernooi, volgen elders in dit blad nadere bijzonderheden.

Nogmaals, de beste wensen voor het nieuwe jaar!

De Voorzitter.

BESTUURSMEEDEDELINGEN:

In verband met de grote hoeveelheid copie, in zeer kort bestek, enige wensen en mededelingen.

Allereerst zouden wij U willen vragen bij eventuele verhuizingen Uw adresverandering onmiddellijk te willen opgeven aan de heer Uitslager jr.

Ten tweede delen wij U mede, dat zolang de voorraad strekt, de nummers maart, april en mei van de vorige jaargang van "SCHAAK" bij de heer Uitslager jr. verkrijgbaar zijn.

Tenslotte doet het ons een genoegen te kunnen meedelen, dat wij van de heer v.d. Schoor van "HET WITTE PAARD" een op rijm gestelde hulde aan de heer Grondman mochten ontvangen. Het ruimtegebrek op het ogenblik dwingt ons, helaas, dit slechts te vermelden. De brief zal de heer Grondman worden overhandigd.

G. Visser.

.....

EEN SCHAAKTOERNOOI OP EIGEN BODEM.

Openschaaktoernooi op 24 en 25 februari 1962.

Teneinde te kunnen voldoen aan de verlangens van vele onzer leden heeft het bestuur van Uw vereniging gemeend er goed aan te doen de gelegenheid te scheppen om eens een extra partijtje schaak in wedstrijdverband te kunnen spelen.

Het is met een zekere trots, dat wij U dienaangaande thans kunnen laten weten, dat die gelegenheid geschapen is.

Het is ons gelukt een toernooi-programma samen te stellen, waaraan iedere schaker zijn hart kan ophalen.

Onderstaand geven wij U een overzicht van het vastgestelde programma:

Het toernooi, dat zal worden gehouden, is een open toernooi. Dat wil dus zeggen, dat er door iedere schaker, ook zij, die geen lid zijn van onze vereniging, kan worden ingeschreven. Er zal worden gespeeld in de mooie cantine van de groentenveiling en wel op: zaterdag 24 februari, aanvang 15.00 uur en op zondag 25 februari aanvang 10.00 uur en 15.00 uur.

Om, zoals boven reeds werd opgemerkt, zoveel mogelijk schakers in de gelegenheid te stellen aan dit toernooi deel te nemen, wordt er gespeeld in vier kampen.

Er kan worden ingeschreven voor Hoofdklasse, 1e klasse, 2e klasse en 3e klasse. Daarnaast zullen er aparte groepen worden samengesteld voor jeugdleden.

Voor iedere groep is een fraaie prijs beschikbaar. Tevens zal een groepspreis worden uitgereikt. Deze preis komt toe aan die groep

van spelers, welke uitkomen in clubverband, procentueel het hoogste aantal punten weet te behalen.

Als extra attractie zal aan iedere deelnemer een verrassing worden verstrekt.

De inschrijfkosten bedragen:

f. 2.50 voor senioren en f. 1.50 voor jeugdleden.

Aangezien ook bij andere schaakclubs in Noord-Holland grote belangstelling bestaat voor dergelijke toernoois, en derhalve een flinke deelname verwacht mag worden, belooft dit toernooi werkelijk zeer aantrekkelijk te worden.

Wij mogen toch ook op Uw deelname rekenen?

Inschrijving met opgave van de klasse in welke men wenst te spelen dient te geschieden vóór 17 februari a.s.

U kunt zich hiervoor richten tot:

S. Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, Purmerend

~~N.~~Th. Vlaar Anjelierenstraat 7 Purmerend

E. Wiedijk Julianastraat 70 Purmerend

N.Th. Vlaar.

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN?

De eindstand van deze ladderwedstrijd in het afgelopen seizoen is ald volgt:

K. Schaatsbergen 10 p.; F. Dokter 8 p.; P. Pronk 8 p.; F. de Jong 6 p.; M. Kooij 4 p.; J. J. Wientjes 2 p.;

Jammer was het, dat de heren Dokter en Pronk beiden een keer verstek hebben laten gaan, waarschijnlijk zouden dan drie man aan de kop hebben gestaan.

Van de redactie onze gelukwensen aan de heer K. Schaatsbergen en krijgt zijn prijs toegezonden, daar hij in militaire dienst is, en niet op onze clubavonden aanwezig kan zijn om zijn prijs persoonlijk in ontvangst te nemen.

De andere Heren willen wij toeroepen zendt U regelmatig in dan zou U ook een goede kans hebben, want de oplossingen, welke U instuurde, waren zeer goed uitgewerkt. Wel een bewijs, dat het kunnen aanwezig is.

Hartelijk dank voor Uw belangstelling om de oplossingen daadwerkelijk in te sturen, dit stimuleert mij om het werk verder voort te zetten.

Ons nieuwe seizoen is begonnen met de nummers 15 en 16.

Stuurt U deze alsnog in tot uiterlijk 25 januari 1962. Dan komen de oplossingen in No. 4 gelijk met de oplossingen van no. 17 en No. 18.

Opgave no. 17 .Zwart aan zet en wint.

Stelling: Wit: Kg1, Df3, Tal, Tb1, pi.:e3, f2, g2, h2.

Zwart: kg8, Dc2, Ta2, Tf8, pi.:f7, g7, h7.

In deze diagramstelling kan zwart op een zeer instructieve wijze de winst afdwingen. Het is een elegante winstcombinatie, waarin de clou even eenvoudig als verrassend is.

Opgave no. 18

Stelling: Wit: Kg3, Te6, Pg2, pi.:h4

Zwart: Kg6, Tc5, Pc6, pi.:e5, h6.

In deze positie bood wit remise aan, welk aanbod door zijn tegenstander van de hand werd gewezen. In zijn winstroes speelde zwart nu: 1..... Kg6 - h5. Wat is Uw mening over deze zet? Mocht deze niet al te best uitvallen, kunt U deze dan nog motiveren?

Succes heren.

J. Beers.

+--+

OPENINGEN-RUBRIEK

Hier vervolgen wij met de Bird's openingen met als antwoord op de vierde zet "het fianchetto".

4 b2 - b3. (1. f4, d5 2. Pf3, Pf6 3. e3, Fg4)

4 b2 - b3 na afruil van Pf3 moet Lb2 het veld e5 onder controle houden.

4..... g7 - g6. Wie de keuze heeft.....!

4..... e6 5. Lb2, Le7 6. Ld3?, Pbd7 7. h3, Lf3: 8. Df3:, Tc5 9. 0-0, 0-0 10. Pc3?, d4! met klein voordeel voor zwart.

4..... pbd7 5.Lb2, e6. 6. c4, Le7. (zie het juli nummer)

4..... c5. 5. Lb5+, 1)5..... Ld7? 2)5..... Pc6.

6. Lc6:+, bc6:.. 7. h3, Lf3:.. 8. Df3:, e6. 9. Lb2, Ld6.

10. c4! met voordeel voor wit.

In een partij volgde, onjuist: 6. Lb2, e6. 7. Pc3, Ld6.

8. 0-0, 0-0, 9. Pe2, Lf3:.. 10. Tf3, e5! enz.

4..... c6. 5. Lf1, e2. Heft de penning op (zie de derde regel van onder in de Bird's opening van het septembernummer)

5. De2? Waar heeft men ooit een dame gezien, die op een dergelijke brute wijze een loper in de weg gaat staan? 5.... Lf8 - g7.

6. Lc1 - b2, c7 - c6. 7. 0-0, 0-0. en nu besluiten wij de droge theorie met ongeveer gelijk spel.

Hier volgt dan het slot van de "Bird's" opening, en tevens de flankspelen. Op de 4e zet "het actieve" of aanvallende.

4. c2 - c4 deze zet heeft, volgens opvattingen van Aljechin, geen grootse allure. 4.... e7 - e6. 4.... c6 5. b3, g6.

6. Lb2, Lg7. enz. Met 4.... Pbd7 bereikt men een andere afwikkeling. Men zie; 1)5. h3?, Lf3: 6. Lf3: 2) 5. Lc2 3) 5. b3

5. pb1 - c3..... 5. h3?, Lf3; 6. Df3: 5..... c7 - c5, door
 Aljechin aanbevolen. 5.... Pbd7 6. cd5:, ed5: 7. Le2, c6
 8. 0-0, Lf3:
 5..... c6 6. b3, d4 7. ed4:, Lf3: volgens Pachman is dit ge-
 lijk spel.
 6. c4 x d5, e6 x d5 7. Lf1 - b5+, Pb8 - d7 7..... Pc6
 8. '-', Lb6 gaat ook 8. 0-0, Lf8 - d6 naar inzicht van Alje-
 chin staat het spel gelijk.
 Hieronder volgt een partij, welke een delicatessse van de f4-o-
 pening genoemd kan worden.
 Wit; Brinkmann, Zwart: Kmoch. Gespeeld te Kecskemet 1927
 1. f4, d5 2. Pf3, Pf6 3. e3, Lg4 4. H3, Lf3: 5. Df3:, Pbd7
 6. d4, Pe4
 7. Ld3, f5 8. 0-0, e6 9. c4, c6 10. Ld2, Ld6 11. c5 de kansen
 voor zwart, Vooral omdat hij nog niet gerocheerd heeft, liggen
 op de koningsvleugel, en wit haast zich daarom een tegenaanval
 op de damevleugel in scene te zetten, aldus Kmoch
 11..... Lc7 12. b4, Df6. Dreigt Dh6 en g5 of ... h5 g5
 met de bedoeling ... Pdc5:. 13. Le4:, de4: 13..... Fe4: is
 volkomen onzin, daar wit dan zelf een doorbraak op de konings-
 vleugel met f4 - f5 beramen kan. 14 De2, h5'? zeer scherp!
 Goed was 14..... De7 met de bedoeling Pd7-f6-d5; niet correct
 is volgens Kmoch het pionnenoffer 14..... g5 15. Lc3', De7
 16. b5... dreigt 17 bc6: en 18. Da6 16..... Pf6 17. bc6: ...
 Kmoch toont tot 17. h4 de volgende varianten:
 17 pd5 18. Lel (18. g3, g5') 18. ... b6' 19. cb6: Lb6:
 20. bc6:, Dd8' (dreigt ... Pe3:) 21. Kh1, Tc8' Zuiver voor-
 deel voor zwart.
 17..... bc6: 18. h4, Pg4 19. g3, Kh7 20. Pbd2 ... of 20. Kg2,
 Thb8. 21. Pd2, Tb7 22. Pc4, Tab8 23. Dc2, Dc7 24. Tb1, Dd5
 (voordeel voor zwart) 20... g5'' een correct Kwalitietsoffer!
 21 d5, cd5:' 22. Lh8:, Th8: 23. Lg5: 23. fg5:, Lg3: is
 veel erger. 23..... h4, het grote oprollen begint 24. Tfcl,
 lg3: 25. Pfl, d4' De hoekpeiler e3 wordt b uitwerking ge-
 meld 26. Db2.... Kmoch zet hier een vraagteken en biedt aan:
 26. Tabl, Pe3:' 27. Pe3:, Lf4:' Beter is dit echter ook niet
 voor wit. 26..... Kg6' Eindelijk eens **een vorst, die zonder vrees**
 op reis kan gaan. Voorwaar een meer of minder roemrijke op-
 dracht. 27. Tabl... bij 27. Pg3:, Th3' gaat hij nog eerder onder.
 27..... g2 28. Dg2:, Pe3:' 29. Pe3:, de3: 30. Tb7, Th4'
 31. Kgl, Tf4:+ 32. Kel, La5+ en opgegeven.
 Kmoch verwierf hiermede een schoonheidsprijs, en zeer terecht.

J. Beers.

DE BONDSWEDSTRIJDEN.

Alvorens een overzicht te geven van de gang van zaken met betrekking tot de gespeelde bondswedstrijden in het algemeen en de wedstrijd van ons eerste tiental in het bijzonder, geef ik U eerst de volgende beslissingen welke ons werden verstrekt. De partij G. Visser - D. Diehle werd remise verklaard. Hiermede is de wedstrijd "Saende" - "Purmerend" in een gelijk spel (5-5) geëindigd.

De partij J. Beers - B. Schlosser, Uit de wedstrijd "Purmerend 2" - "Castricum" is voor ons verloren verklaard. In dit geval moeten wij derhalve met een einstand van $3\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$ genoegen nemen. Dat van overdrijving beslist geen sprake was, toen door mij in het laatste maandblad werd opgemerkt, dat het aan spanning niet zou ontbreken tijdens de wedstrijd van ons eerste tiental tegen de "Pion", is inmiddels gebleken. Ons eerste tiental had van het, in dit seizoen uitstekend spelend tiental van "de Pion" felle strijd te verwachten. Zowel voor "de Pion" als voor ons eerste tiental was deze krachtmeting van groot belang. Dit met het oog op de te behalen promotiekansen naar een hogere klasse. Hoe jammer was het daarom, dat wegens ziekte de heren Oosterbaan, Schot en Wiedijk Sr., verstek moesten laten gaan. Om de zaak in het begin al een ietwat somberder te maken, kwam de Heer de Groot ook niet opdagen. Achteraf bleek, dat hij wegens pech niet tijdig in Purmerend kon zijn. Zoals U al bemerkt, moesten 4 invallers (en dat bij een thuiswedstrijd) de gelederen van ons eerste tiental komen opvullen.

Op de keuze van de reserves wil ik in het volgende artikel nog eens terugkomen, omdat, naar is gebleken, men het niet helemaal eens was met de samenstelling van het eerste tiental, zoals deze op de bewuste speelvond uit de bus kwam!

Over de strijd, zoals deze is geleverd, is in het algemeen niet anders dan lof te uiten. De spelers van beide tientallen hebben, doordrongen als zij waren van datgene wat op het spel stond, n.l. de kans op promotie, geschaakt op een wijze, die bewondering afdwong. Van beide kanten werd alles op alles gezet en iedere mogelijkheid, welke tot een succesvol eindspel zou kunnen leiden, werd bemut. Schitterden combinaties en verrassende aanvallen waren het gevolg hier van. Was het, gezien de slopende strijd verwonderlijk, dat, toen ons eerste tiental met 4 - 0 achterstond, de omstanders niets goeds voorspelden? In geen geval, want de afloop van de meeste toen nog voortdurende partijen was zelfs bij benadering moeilijk vast te stellen, en het lot van ons eerste werd daarmede al bij voorbaat als "niet best" beschouwd.

Het grote spanning werd het einde van de wedstrijd tegemoet ge-

zien. Verrassend en verheugend was het te zien, dat de onzen kans zagen de stand op het scorebord in evenwicht te brengen. Met de 5 - 5 uitslag kunnen we best tevreden zijn.

De spanning in de tweede klasse B der N.H.S.B. is hiermede nog niet van de baan. Nog is van alles mogelijk. Laat deze wetenschap voor ons voldoende zijn om voort te blijven gaan op de ingeslagen weg. Het gaat goed zo, en dat is van heel veel belang, omdat er een stimulerende werking van uit gaat. Dus Heren, "houden zo".

Het verloop van de wedstrijd tegen "de Pion" kunt U hieronder iets meer gespecificeerd lezen:

G. Visser - C. v.d. Vegt

De Heer Visser speelde de partij van zijn leven. Zeer ondernemend, en in deze wedstrijd zeer gewaagd, vanwege de niet te voorziende verwickelingen, speelde Visser met b. Zijn tegenstander, ook niet mis, wist echter de val voor hem opgezet, goed te ontlopen. Het gevolg was een middenspel waarin uiterst geraffineerd spel aan beide zijden van het bord, aller bewondering afdwong. De overwinning, welke Visser te beurt viel, was bevochten in een strijd, waarin hij zijn kunde onweerlegbaar ten toon heeft gespreid. 1 - 0

F. Dokter - H. Bleeker

Met een opening uit de Russische partij gingen beide spelers, vrij gelijk opgaand, naar het middenspel. Het was de Heer Dokter, die zeer tactisch het spel een wending wist te geven in zijn voordeel. Het gelukte hem tot de aanval over te gaan. Hoewel zijn aanvallen op het eerste gezicht zeer gevaarlijk leken, wist de Heer Bleeker deze aanvallen goed het hoofd te bieden. Tot winstgevende zetten kon Dokter niet direct komen. Deze partij, welke eerst moest worden afgebroken, omdat beslissing op korte termijn niet mogelijk was, kon een week later als remise genoteerd worden $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$.

J. Verkerk - J. Kroeze

De Heer Verkerk was deze avond minder fortuinlijk. Na een goede start, waaruit hij met een paard winst naar het middenspel stevende, had hij duidelijk betere kansen dan zijn tegenstander. Een hechte stelling was zijn bolwerk, waartegen het zwaar vechten was. Verbluffend was het te zien hoe de Heer Bleeker een aanval met zijn dame inzette. Hier keerden de kansen. Zichzelf heftig verdedigend raakte Verkerk meer en meer in de verdrukking. Het einde kon Verkerk geen zege brengen 0 - 1

W. Brand - J. Visser

Wat Brand heeft gepresteerd grenst aan het ongelooflijke. Prachtig kwam hij door de opening. Ook hij had bij het begin van het middenspel materieel voordeel weten te behalen. Dat daarmede

de strijd nog lang niet gewonnen was moest Brand gauw onder- vinden. Verwoed aanvallend stelde de Heer Visser alles in het werk positioneel beter op het bord te komen. Reeds bij de 13e zet was de koning van Brand herhaaldelijk van plaats verwisseld en de gedachte aan een overwinning was toen eigenlijk al van de baan. Hoe het Brand precies is gelukt desondanks het eindspel in te gaan met 2 lopers voorsprong op zijn tegen- stander is zonder meer onverklaarbaar. Gelukkig wees hij een remise-aanbod van de hand en wist hij de volle winst in de wacht te slepen. 1-0

E. Wiedijk - D. Buijs

Met een vrijwel gelijke stand wisten deze Heren het middenspel te bereiken. Toen was het Wiedijk, die het initiatief nam, en een aanval op de vijandelijke veste ging ondernemen. Hij wist hiermede zelfs enig voordeel te behalen. Jammer was het, dat Wiedijk de juiste voortzetting over het hoofd zag, want daar- door kon de Heer Buijs het spel naar zijn hand zetten. Het ho- peloze van verdere strijd inziend, capituleerde Wiedijk. 0-1

J. Hofmeester - C.N. Smit

Hofmeester was in deze wedstrijd zeer zeker niet in zijn beste vorm. Al heel spoedig moest hij zich verdedigend op de been trachten te houden. Het middenspel ging in met een pion ach- terstand voor de Heer Hofmeester. Nog trachtte hij, met vol- ledige overgave spelend, erger onheil te voorkomen. Echter, wederom werd een klein offer gevergd. Het overbodige van ver- dere strijd inziend, gaf Hofmeester zich gewonnen. 0 - 1

E. Lakeman - K. Willems

Een zeer goed spelende Lakeman heeft zich tijdens deze wedstrijd zijn plaats in het eerste tiental waardig getoond. Reeds kort na de opening (Russische partij) wist Lakeman zeer gevaarlijk door te dringen in de geledeeren van zijn vijand. Dank zij het, eveneens uitstekende spel, van de Heer Willems, wist deze ech- ter, voorlopig, ernstig nadeel te voorkomen. Lakeman, eenmaal losgebroken, wist van geen ophouden en handhaafde zich prima. Zijn aanvallen werden op de duur dodend, en met volle winst kwam Lakeman uit de strijd te voorschijn. 1-0

J. Wientjes - J. Worp

"Een man een man, een woord een woord" moet Wientjes gedacht hebben, toen hij, na een vertraging van binnen een half uur, naar het clublokaal kwam gierend. Toch met goede hoop, de speel- sterkte van Wientjes kennend, zagen wij hem achter het bord plaats nemen. Geruster gingen de harten zelfs kloppen, toen na 15 zetten bleek, dat Wientjes de verloren tijd reeds had inge- haald, met een gunstiger stelling. Jammer was het daarna te moeten constateren dat ons lid een pion moest offeren om een hinderlaag te ontlopen. (Wordt Vervolgd)

EEUWIG SCHAAK.

Cluborgaan van de schaakclub "PURMEREND" 5e jaargang no. 4

Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster post
Purmerend tel. 1398.

Secretariaat: S. Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, P'end.

Wedstrijdleiding: N. Vlaar, Anjelierenstraat 7, Purmerend.

E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend.

Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend.

Eindredactie: G. Visser, P. Kramerstraat 30, Z.O. Beemster
post Purmerend.

Speelavond: Donderdag 20 uur.

Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend.

BESTUURSMEEDEDELINGEN.

De halfjaarlijkse ledenvergadering zal op 1 maart a.s. worden gehouden. Wij verwachten een grote opkomst van onze leden, de clubcompetitie n.l. wordt voor deze vergadering niet onderbroken, zodat deze avond als een normale speelavond beschouwd en gewaardeerd zal worden.

G.A. Visser.

MEEDEDELING BETREFFENDE HET TE HOUDEN TOERNOOI.

In verband met de indeling der deelnemers verzoeken wij U vriendelijk Uw inschrijving niet tot de laatste dag te verschuiven, doch zich zo spoedig mogelijk met een der leden van het toernooi-comité in verbinding te willen stellen. U kunt zich hiervoor vervoegen tot:

S. Uitslager Jr., N. Vlaar, E. Wiedijk.

N.Th. Vlaar.

VERVOLG VERSLAG WEDSTRIJD TEGEN "DE PION" Wientjes-Worp

"Een man een man, een woord een woord" moet Wientjes gedacht hebben, toen hij, na een vertraging van bijna een half uur, naar het clublokaal kwam gerend. Toch met goede hoop, de speelsterkte van Wientjes kennend, zagen wij hem achter het bord plaats nemen. Geruster gingen de harten zelfs kloppen, toen na 15 zetten bleek, dat Wientjes de verloren tijd reeds had ingehaald, met een gunstiger stelling. Jammer was het daarna te moeten constateren, dat ons lid eenpion moest offeren om een hinderlaag te ontlopen. Was het de gejaagde aanvang, welke hem parten speelde? Ook het verlies van een paard had hij te accepteren. Nu, wat tijd betreft, het voordeel aan de kant van Wientjes kwam, moest hij materieel een veer laten. Al zijn kunde was niet toereikend om winstkansen te scheppen. Hij moest in Worp zijn meerdere erkennen. 0-1

J. Beers - J. Pot

Beers, ditmaal weer goed op dreef met zijn "Bird's opening" (f4) legde zijn tegenstander, door zeer combinatierijk spel, het vuur na aan de schenen. Het spel van Beers had een prachtig aanvallend karakter. Hoewel na de opening de spanning nog niet zo aan te voelen was, bleek het middenspel de Heer Pot voor grote moeilijkheden te plaatsen. Om aan mat in 5 zetten te ontkomen moest Pot grote offers brengen. Beers, voortbordurend op de door hem geslagen bressen, wist tot het einde der wedstrijd zodanig strijd te leveren, dat de beslissing in zijn voordeel uit moest vallen. 1-0

H. Huisman - N. Brouwer

Hier een Franse-partij met grote verwickelingen. Dat Huisman agressief kan zijn heeft hij tijdens het spelen van deze wedstrijd zeer zeker bewezen. Zeer ondernemend werd aan beide kanten van het bord gespeeld. Een ogenblik leek de balans in het nadeel van Huisman om te zullen slaan. Dameruil bracht hier eenware opluchting, althans tijdelijk, want er zaten meer addertjes in het gras. Met een loper achterstand voor Huisman waren de verwachtingen niet al te hoog gespannen. Wie Huisman kent weet echter, dat hij niet zo heel spoedig de moed verliest. Verbeten streed hij door en het ongelooflijke werd waar. Huisman wist de stukken op een dergelijke manier op het bord te plaatsen, dat van de afloop iedere voorspelling gewaagd ging worden. Nadat de Heren tot remise hadden besloten konden wij pas gerust zijn. Huisman had zijn reputatie als reserve voor het eerste tiental gehandhaafd. Alle hulde hoor $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$

N.Th. Vlaar.

CORRECTIE VERSLAG "PURMEREND 2"- "DE PION".

Abusievelijk staat in bovenbedoeld verslag vermeld, dat door E.D. Lakeman tegen K. Willems de Russische partij ter hand werd genomen. Het was echter een "Schots Gambiet", waarvan de eerste zetten overeenkomen met die uit de Russische partij, doch bij de 4e zet een andere weg wordt ingeslagen. Uw verslaggever biedt zijn nederige excuses aan voor deze "mistake".

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN ?

Hier laat ik even de ladderstand volgen van de deelnemers, die aan deze mooie rubriek meedoen.

In deze maand staat het als volgt.

P. Pronk	4 punten	M. Kooy	3 punten
K. Schaatsbergen	4 punten	J. Nijhof	3 punten
F. Dokter	3 punten	J.J. Wientjes	3 punten

Wanneer ik deze oplossingen zo na mag zien, is het mij een

waar genoeg hoe deze heren met groot enthousiasme hun oplossingen uitwerken. Hulde Heren, nog eens hulde. Waar blijven de andere heren vraag ik me af ?

Onderstaand volgen de nieuwe opgaven.

No. 19 Wit aan zet en wint

Stelling : Wit: Kf1, Te3, Lb4, Pf5, pi. c2, g2.

Zwart: Kg8, Dg5, Lh6, pi. a5, h7.

De boven afgedrukte diagramstelling bevat een psychologische kronkel. De eerste zet ligt voor de hand en is volkomen logisch, maar om daarna te winnen mag de voortzetting beslist niet logisch zijn. Gevraagd wordt deze grappige winstwending (3zetten) aan te geven.

No. 20 Wit aan zet en wint

Stelling: Wit: Kb3, Pd6, pi. a2, c4.

Zwart: Ka5, Pd8, pi. a6, b6, c6.

Ondanks de minus-pion kan wit op aantrekkelijke wijze zijn tegenstander in enige zetten tot overgave dwingen. Gevraagd wordt deze subtiele winstwending aan te geven.

OPENINGEN-RUBRIEK

Wanneer U de rubriek in het vorige nummer goed bestudeerd hebt, weet U, dat we beginnen met 2. De open lijn.

Er zijn verschillende soorten van open lijnen. In de eerste plaats maakt men onderscheid tussen verticale, diagonale en horizontale lijnen. In dit laatste geval spreekt men echter beter van een rij, terwijl een diagonale lijn meestal kortweg diagonaal genoemd wordt. Voor de eigenlijke diagonalen, t.w. a1 en h8 en h1-a8, is de uitdrukking "lange diagonaal" gebruikelijk. De schaakterm "open-lijn", of wel "open torenlijn" slaat dus op een open verticale lijn en er wordt mee bedoeld, dat deze lijn door geen enkele pion versperd wordt. Noch door een eigen pion, noch door een pion van de tegenstander. Staat op de bedoelde lijn alleen een vijandelijke pion, en heeft deze de middellijn nog niet overschreden, dan spreekt men van een half-open lijn. De "open-lijn" en de "half-open lijn" vormen twee verschillende kenmerken, welke men niet met elkaar mag verwarren (al wordt de verzamelnaam "open-lijn" vaak zowel voor geheel openlijn als voor half openlijn gebezigd). T.a.v. de diagonale lijnen en de rijen (horizontale lijnen) is het niet gebruikelijk verschil te maken tussen "open" en "half-open". Men zegt "open" zonder meer of, in het bijzonder met betrekking tot de rijen, "vrij". Echter de rijen met het oog op de pionnenstelling een geheel andere betekenis dan de lijnen, waardoor het schema "rij" een aparte behandeling vereist. Hier komen eerst de lijnen aan de beurt.

2a: De half-openlijn.

Van dit kenmerk werd reeds op pagina 4 regel 19 in Uw nummer d.d. 11 augustus 1961, gewag gemaakt. We herhalen eerst nog even, wat U onder een "half-open" lijn dient te verstaan.: een verticale lijn, waarop zich slechts een pion van de tegenpartij bevindt. Als aanvullende definitie komt er nog bij, dat deze pion de middellijn nog niet mag hebben overschreden. De half-open lijn moet namelijk een overwicht in bewegingsvrijheid verzekeren, en dat is niet het geval als het grootste gedeelte van deze lijn achter de pion ligt i.p.v. vóór de pion. Gesteld, dat op c1 een witte toren staat, op c6 een zwarte pion en op c8 een zwarte toren, **wit** heeft de half-open lijn, de zwarte toren beschikt over twee velden (c7 en c8) en de witte over vijf (c1,c2,c3,c4 en c5). Plaatsen we echter de zwarte pion op c4, dan is de verhouding belangrijk gewijzigd: de witte toren heeft drie velden, de zwarte vier. In zo'n geval is het niet gebruikelijk van een half-open lijn te spreken. De half-open lijn is een kenmerk dat gewoonlijk reeds zeer vroegtijdig op de voorgrond treedt. Pas de laatste 25 à 30 jaar is men waarde gaan hechten aan dit kenmerk, dat we nu aan de hand van een voorbeeld zullen toelichten.

1. e2 - e4, c7 -c6. 2. d2 - d4, d7- d5. 3. e4 x d5, c6 x d5. Dit is z.g. ruilvariant van de "Caro-Kann" opening. Reeds na drie zetten is het bedoelde kenmerk in duplo aanwezig: Wit heeft de half-open e-lijn, en zwart de half-open c-lijn. Op dit ogenblik hebben echter de half-open lijnen nog niet veel betekenis, want beide partijen kunnen het karakter der stelling desgewenst veranderen. Wit door c2 - c4, en zwart door e7 - e5. 4. Lf1-d3, Pb8-c6. 5. c2-c3, Pg8-f6. 6. Pg1-f3, Lc8-g4. Thans treden de beide kenmerken der stelling (half open c- en e-lijn) duidelijker op de voorgrond en zij bepalen dan ook de richtlijnen voor het middenspel. Gewoonlijk gebruikt wit de e-lijn als basis voor een aanval op de vijandelijke koningsvleugel, terwijl zwart op grond van de c-lijn een actie op de dame-vleugel ontketent. Deze laatste sluit zich het nauwst bij ons thema aan. De operaties langs de e-lijn vereisen namelijk ook dat met andere kenmerken, die de bouw van de koningsvleugel betreffen, rekening wordt gehouden. Wij kiezen hier derhalve een voorbeeld waarin de aanval langs de c-lijn vlot tot zijn recht komt. Met de tekstzet brengt zwart, alvorens e6 te spelen, zijn slechte loper buiten de pionnenketen. 7. Pb1-d2, e7-e6. 8. Pd2-f1 Met de dreiging 9. Pg3, benevens 10-h3; Zwart zou dan op f3 moeten ruilen en het loerpaar aan zijn tegenstander overlaten (zet U deze stand eens op, en bestudeer dit alles eens grondig)

8....., Lg4-h5. 9. Pf1-g3, Lh5-g6

Nu moet wit of zijn goede loper laten ruilen of met 10. Le2 belangrijk terreinverlies aanvaarden.

10. O-O, Lf8-d6. 11. Lc1-g5, O-O. 12. Dd1-e2, Lg6xd3. 13. De2-d3, h7-h6. 14. Lg5-d2 (zet deze stelling op bord en bestudeer dit eens goed)

Wit had verstandiger gedaan zijn slechte loper op f6 te ruilen. De slechte loper heeft gewoonlijk minder waarde dan een paard. Thans nemen de manoeuvres langs de c-lijn een aanvang. Allereerst brengt zwart zijn paard op het verst afgelegen veld der half-open lijn. 14....., Pc6-a5. 15. Tf1-e1, Pa5-c4.

Een der kenmerkende manoeuvres. Deze dient niet alleen om pion b2 aan te vallen, maar vooraal om van c4 uit druk op de witte stelling uit te oefenen en zo mogelijk b2-b3 uit te lokken, welke zet welliswaar het lastige paard verdrijft, maar pion c3 verzwakt. In de gegeven stelling had b2-b3 evenwel geen grote bezwaren, daar wit spoedig c3-c4 kan laten volgen. Derhalve had zwart op zijn beurt wel iets beter gedaan de bezetting van veld c4 met Ta8-c8 voor te bereiden. 16. Dd3-c2, b7-b5.

Als tweede punt op het programma staat een opmars van de pionnen tegen de aangevallen vleugel. Dezelfde tactiek die ook bij de "open diagonale lijn" aangewezen is. Het motief voor deze bestorming is altijd hetzelfde: openen van nieuwe lijnen, verticale of diagonale, en verzwakking van de aan te vallen pionnenketen. 17. Te2-e2, Ta8-c8.

Het duurt geruime tijd alvorens zwart tot b5-b4 overgaat. Dit heeft goede gronden vooral met het oog op het gevaar, dat een door zwart te vroeg geopende lijn ook aan wit ten goede zou kunnen komen. 18. Ta1-e1. Ld1xg3. 19. h2xg3, Pf6-e4.

Opnieuw richt zwart een stuk op de bedreigde vleugel.

20. Ld2-c1, a7-a5. 21. a2-a3, Dd8-b6. 22. Dc2-b3

Wit wil b5-b4 verhinderen, maar hij slaagt daar niet in.

22.....b5-b4! (bestudeer deze stand goed) Zwart heeft zijn doel bereikt; er worden enkele pionnen geruild en daarna krijgt zwart de beschikking over de open b-lijn. Wit mag ruil op c3 of a3 niet toelaten, want dan zou c3 ongeneeslijk zwak worden.

23. a3xb4, a5xb4. 24. c3xb4, Tc8-b4 Pion b4 is niet te houden.

25. Te2-c2, Db6xb4. 26. Db3xb4, Tb8xb4.

De witte pionnen op b2 en d4 zijn zwak: bovendien staan de zwarte stukken het best.

27. Te1-e2, Tf8-b8. 28. Pf3-e1. Pf3-e1, Pc4-d6. 29. Lc1-e3, Pd6-f5. 30. Pe1-f3. Op 30. Pd3 volgt 30.....Pd4:.

30..... Pf5xe3 en zwart wint een pion, daar wit b2 of g3 in de steek moet laten. Blijkens het bovenstaande kunnen we de actie langs de half-open lijn in drieën verdelen.

1. Bezetting van de lijn, eventueel dubblering of supplerings der zwarte stukken
2. Het brengen van een paard naar het verste veld van de lijn
3. Het oprukken van de pionnen der naburige lijnen met als doel de aangevallen pionnenketen door ruil van enkele pionnen te verzwakken en aldus nieuwe aanvalsobjecten bloot te leggen voor de eigen stukken.

Met het onder 3 genoemde wordt het eigenlijke werk verricht en daaruit kunnen we een verklaring afleiden van het feit, dat de half-open lijn zoveel minder gewicht in de schaal legt dan de half-open c-lijn (wit zou namelijk in diagramstelling bij de 14e zet, dit op het bord bekijken) zijn f en g-pionnen moeten gebruiken om analoog het gegeven voorbeeld f4-f5 door te zetten, maar een dergelijk oprukken van pionnen, die de eigen koning moeten beschermen is niet zonder risico. De onder 1 en 2 genoemde manoeuvres zijn natuurlijk ook in het centrum mogelijk ze leveren echter geen optimaal resultaat op als niet tevens aan de eis van 3 kan worden voldaan.

De volgende keer "de op verticale lijn".

J. Beers.

Datum	4/1	11/1	18/1	1/2	Totaal na
Ranglijst van Ronde	15	16	17	18	18 ronden
G. Visser	1	2	2	1	816
J. Verkerk	2	1	1	2	789
J. Nijhof	9	7	5	3	719
T. Commandeur	3	4	3	4	715
F. Dokter	4	3	4	5	681 $\frac{1}{2}$
W. Brand	13	10	7	6	664
C. Jongkees	5	5	6	7	638 $\frac{1}{2}$
J. Honingh	8	9	8	8	624 $\frac{1}{2}$
E. Lakeman	6	8	10	9	624 $\frac{1}{2}$
S. Uitslager jr	15	14	12	10	606
H. Huisman	11	11	11	11	605
G. Grondman	7	6	9	12	603
C. Oudegeest	16	12	13	13	543 $\frac{1}{2}$
J. Hofmeester	10	13	14	14	540 $\frac{1}{2}$
E. Wiedijk	19	18	17	15	531
J. Wientjes	14	16	15	16	520 $\frac{1}{2}$
L. Urbanus	20	20	18	17	518 $\frac{1}{2}$
A. Oosterbaan	24	22	21	18	508 $\frac{1}{2}$
F. Wiedijk	12	15	16	19	478 $\frac{1}{2}$
P. Pronk	17	19	22	20	470
J. Beers	21	21	20	21	446 $\frac{1}{2}$

Datum	4/1	11/1	18/1	1/2	totaal na
Ranglijst van Ronde	15	16	17	18	18 ronden
W. v. Reemst	18	17	19	22	430
M. Kooy	23	23	25	23	430
D. Schot	25	27	26	24	424
R. Bezuur	26	26	24	25	399
N. Vlaar	27	24	23	26	381 $\frac{1}{2}$
M. de Bruyn	30	29	28	27	366 $\frac{1}{2}$
S. Uitslager Sr.	22	25	27	28	343
J. Pijper	29	30	32	29	318
W. Luberti	31	32	29	30	311 $\frac{1}{2}$
J. Grool	33	31	30	31	310 $\frac{1}{2}$
K. de Vries	28	28	31	32	285
J. Storck	32	33	33	33	196 $\frac{1}{2}$

DE BONDSWEDSTRIJDEN.

De periode, welke ligt tussen het verschijnen van het vorige maandblad en het nu verschijnende nummer, is voor onze bondstientallen een periode van grote teleurstellingen geweest. De slagen, welke tijdens de laatste drie bondswedstrijden werden toegebracht, kwamen zowel voor ons eerste als voor ons tweede tiental dermate hard aan, dat elke verwachting, welke nog gekoesterd mocht worden, de bodem werd ingeslagen. Ons eerste tiental, met kans op promotie, ging op 5 januari met grote verwachtingen naar Koog a.d. Zaan voor een wedstrijd tegen "Het Witte Paard". Eerlijk dient gezegd te worden, dat de gedachten aan een mogelijke overwinning zeer positief waren. De resultaten, eerder behaald, rechtvaardigden een kleine zelfoverschatting dan ook wel. Koog aan de Zaan werd echter het Waterloo voor ons eerste tiental. Tegen de, overwegend jeugdige spelers van "Het Witte Paard" was het uitkijken geblazen. Werkelijk fantastisch was het te zien hoe combinatie-rijk en van Theoretische kennis getuigend, onze tegenstanders de strijd in hun voordeel wisten te beslissen. Met een 7 - 3 overwinning moesten de onzen huiswaarts keren. De verwachtingen van ons eerste tiental waren: eventuele promotiekansen. Om deze kansen echter te realiseren moest er nog heel wat gebeuren, daar was iedereen van overtuigd. En met de voorsprong van "Castricum 2" als uitgangspunt moest er rekening mee worden gehouden, dat alle nog te spelen bondswedstrijden gewonnen moesten worden. Was dus de nederlaag tegen "Het Witte Paard" een teleurstelling en een streep door de rekening "promotiekansen", toch kan het eerste tiental terugzien op een succesvol Seizoen. Zij hebben zich, wat ook de uitslag mag zijn van de nog te spelen wedstrijd tegen "Edam" op 22 febr.a.s.,

weten te handhaven in de 2e klasse B der N.H.S.B..

De resultaten van ons tweede tiental steken bij die van het eerste tiental wel heel erg af. Zij hebben nederlaag na nederlaag te incasseren gekregen en met een aan zekerheid grensende waarschijnlijkheid moet worden aangenomen, dat degradatie niet uit zal blijven. Daar kan de uitslag van de laatste te spelen bondswedstrijd op 26 februari a.s. te Westzaan niets aan veranderen. Dat toch ook de spelers van het tweede tiental werkelijk met inzet van alle krachten (de vele afberichten laat ik hier buiten beschouwing, omdat deze factor geen afbreuk doet aan het spel van de reserves) hebben getracht met goede resultaten uit de strijd te komen bleek o.a. tijdens de wedstrijd tegen "Z.S.C.3" op 5 januari j.l.. Zij hebben die avond strijd geleverd door middel van spel, dat over het algemeen aan het ongelooflijke grensde. Een kentering ten goede scheen aanwezig. Hoopvol gestemd werd de terugreis naar Purmerend aangevaard. De voorlopige uitslag $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ kon, werd aangenomen, met een klein beetje geluk overgaan in een kleine overwinning. Arbitrage van de afgebroken partijen leverde hier een teleurstelling op. De uitslag werd $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ in het voordeel van "ZSC3" en wij bieden de sympathieke leden van het overwinnende tiental onze gelukwensen aan.

Na de mooie wedstrijd tegen "Z.S.C.3" kwam de nederlaag tegen "Oppositie 2" op 25 jan. j.l. wel bijzonder hard aan. Het spelpeil van de bezoekende club lag een klasse hoger dan dat van ons tweede tiental. "Oppositie 2" had alle belang bij de uitslag van deze wedstrijd en zij hebben getoond tot uitzonderlijke prestaties te zijn. De 7-3 overwinning hebben zij beslist voor 100% verdiend. Iedere overwinning of remise, welke door een van ons tweede tiental spelers werd behaald, was een verrassing. Het zich handhaven in de 3e klasse B van N.H.S.B. is met deze laatste nederlaag bekeken, en degradatie naar een lagere klasse is hiermede een feit geworden.

Vergelijkt men de persoonlijke resultaten van de spelers van het tweede tiental, zoals ze zijn behaald in teamverband tijdens de bondswedstrijden, dan valt o.a. op, dat de betreffende spelers in de onderlinge competitie vrij behoorlijke successen weten te boeken, terwijl zij uitkomend tegen een ander tiental zwak tot middelmatig spel te zien hebben gegeven. Waar ligt de oorzaak van dit falen?

Op de eerste plaats heeft hieraan meegewerkt het feit, dat gemiddeld per wedstrijd 3 reserves opgesteld moesten worden. Laat men toch vooral niet al te spoedig tot afberichten overgaan, het gemiddelde van 3 reserves per wedstrijd, is hoog te noemen!

(wordt vervolgd)

EEUWIG SCHAAK.

Cluborgaan van de schaakclub PURMEREND 5e Jaargang no. 5.

Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster post
Purmerend tel. 1398.

Secretariaat: S.Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, P'end.

Wedstrijdleiding: N.Vlaar, Anjelierenstraat 7, Purmerend

E.Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend

Penningmeester: C.Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend

Eindredactie: G.Visser, P.Kramerstraat 30, Z.O. Beemster post
Purmerend.

Speelavond: Donderdag 20 uur.

Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend.

BESTUURSMEDEDELINGEN.

Het einde van de competitie.

Het bestuur heeft de laatste avond, waarop nog een volledige competitieronde wordt gespeeld, gesteld op donderdag 10 mei. Op de 17e en 24e mei moeten de afgebroken partijen worden uitgespeeld. De overige spelers kunnen op laatstgenoemde avonden een vrije partij spelen.

G.V.

VERVOLG BONDSWEDSTRIJDEN.

In ieder geval te hoog om een homogene groep van spelers te kunnen samenstellen. Dit wrekt zich tijdens de bondswedstrijden zeer beslist, vooral waar het 't tweede tiental betreft. Nu kan men natuurlijk zonder meer, ingeval reserves ingedeeld moeten worden, zoeken naar sterkere spelers, die niet voor de bond zijn opgegeven en toch weleens willen spelen. Vermoedelijk is dit systeem, de methode, waarop gedoeld wordt bij commentaar over de samenstelling van ons tiental. De verwonderde vragenstellers en anderen, die kritiek in bedektere vormen naar voren brengen, denken daarbij weliswaar het clubbelang te dienen.

Het komt echter meermalen voor, dat die sterkere spelers weigeren uitwedstrijden te spelen en dus een ander (weer of geen weer) laten vertrekken voor uitwedstrijden met alle risico's welke slecht weer met zich meebrengt. Zouden deze mensen dan bij een thuiswedstrijd achtergesteld worden? Dit is niet sportief. Neen, de ware sportiviteit moet, ieder voor zich, opbrengen door ingedeeld in een tiental, afberichten tot de hoge uitzonderingen te laten behoren, en door zich op te geven voor bondswedstrijden als men daartoe aangezocht wordt. Zolang niet op ieders medewerking gerekend kan worden blijft het laatste tiental het kind

van de rekening.

Zijn er, bovenstaande buiten beschouwing gelaten, geen andere oorzaken voor de droevige resultaten, dan blijft er één conclusie over: het tweede tiental staat te hoog genoteerd in de N'H.S.B.. In een lagere klasse zullen zij zich dan beter op hun gemak voelen en de mogelijkheid eens een wedstrijd te winnen zal daar dan ook wel aanwezig zijn.

N.TH. VISSER

PUBLICATIE VAN DE VOLGENDE REACTIE WAS EEN GROOT GENOEGEN VOOR DE REDACTIE.

NA DE STRJD.

In Purmerend, het is bekend
Kan men organiseren
Was was het mooi, dit schaaktournooi
Men kan U feliciteren!

Een mooie zaal, om allemaal
In stemming gauw te raken
Een goede sfeer, wat wil je meer
Als liefhebber van schaken?

Vanuit 't station, zo vlug je kon
Gauw achter 't bord gezeten
Je deed je best, en voor de rest.
Heb ik flink zitten te zweten!

Eén schaker schrok, want op zijn klok
Daar was zijn vlag aan 't wapperen
Hij nam een race, en klaar was kees.
Won d'eerste prijs die dappren! (J.Rot)

Zo nu en dan, nam je 't er van
En ging je wat vertreden.
Of naar de toog, om nat of droog
Gevuld of onversneden!

't Is buiten kijf, dat ik dit schrijf
Met de ballpoint van de burens (S.C.
Purmerend 1962.)

't Idee was leuk, en hij schrijft puik
Maar ik had nooit zo'n duure!

Een grap er bij, maar hoe het zij:
Dank voor die mooie dagen
En dat is waar, Geachte Vlaar
Je kan me heus wéér vragen!

G. v.d. Schoor
Het Witte Paard
Koog Zaandijk.

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN?

Hier volgen eerst de oplossingen van de opgave's 15-16; 17-18 en 19 - 20.

No. 15 de oplossing is: 1.Ld3xh7+, Kg8xh7. (1., Kh8; 2. Tf8+, Kh7;; 3. Dh3 mat). 2 De3 - h3+; Kh7 - g8. 3.Tf1 - f8+!; Kg8xf8. 4. Dh3 - h8 mat.

No. 16 1. Tf1-f8+; Kc8-d7; 2. Tf8-f7+; Kd7-e6. 3. Tf7-f5!!! en zwart kan niet winnen want de bedreigde toren op h8 mag volgens Tf6+ niet vluchten en op Ke7 (Kd7) volgt weer Tf7+.

No. 17. 1.----- Dc2-b2! en wint (2. Ta2: faalt nu op 2....., Db1:+ en na 2. Tb2: besluit 2....., Ta1:+. Ook 2. Dd1 biedt geen uitkomstmeer wegens 2....., Df2:+ en mat 7.

No. 18. 1....., Kgb-h5 is geen beste. Er volgt immers 2. Te2x e5+!! en zwart verliest zijn toren of wordt na 2....., Tc5 x e5 door 3. Pg2 - f4 mat gezet.

No. 19. 1. Ta3-g3; Dg5xg3. 2. Pf5 x h6 +!! (dit is de grap; 2. Pg3:, ab4: wint niet) 2....., Kg8 - h8 (2....., Kg7? 3....Pf5+) 3. Lb4 - d6!! De clou, na 3....., Dd6 volgt 4. Pf7 + en dame winst. En op bijvoorbeeld 3....., De3 om 4. Le5 mat te pareren volgt toch 4. Le5+, De5:. 5. Pf7+ en zwart kan opgeven.

No. 20. 1.c4-c5!! (Een probleemzet; er dreigt weliswaar niets, doch zwart is in zetdwang. Op 1...., hc5; wint nu 2. Pc4+; Kb5. 3.a4. mat en 1...., Pe6 wordt beantwoord met 2. Pb7+; Kb5. 3. a4 mat) 1....., b6-b5. 2. a2-a3! wederom zetdwang. 3. a3 xb4 mat of 3. Pd6-b7 mat is nu niet meer te verhinderen.

Hier volgt weer de nieuwe opgave no. 21

Stelling wit: Kh4, De7, Td8, pi: F2, g3. Zwart: kg7, Dc1, Tf3, pi.: e6, f7, g6, h5. Wit is in deze stelling aan zet, afgezien van zijn materiële achterstand is zijn positie verre van rooskleurig.

Er dreigt b.v. 1.-----, Dh+; 2.Kg5, Tf5 mat. Wit stond al op het punt op te geven, toen hij, plotseling een geniale inval kreeg. Een nadere analyse van deze inval bracht aan het licht, dat hij vanuit de diagramstelling geforceerd een gelijkspel kon afdwingen. Gevraagd wordt deze schitterende combinatie aan te geven.

Opgave No. 22. Zwart aan zet en wint. Stelling wit: Ke1, Th 6, pi.: c5, f2, h5. Zwart: kd5, Td3, pi: cb, e3, f3. Het is duidelijk dat 1....., e3-a2 verliest wegens 2. Th 6-d6 + gevolgd door 3.Td6xd3. Zwart beschikt echter over een unieke mogelijk-

heid om zijn rivaal direct het zwijgen op te leggen.
Succes heren!

J. BEERS.

Datum	8/2	15/2	1/3	totaal na
Ranglijst v. Ronde	19	20	21	20 rondes
G. - Visser	1	1	1	972 $\frac{1}{2}$
J. Verkerk	3	2	2	884
F. Dokter	4	4	3	866
J. Nijhof	2	3	4	793 $\frac{1}{2}$
T. Commandeur	5	5	5	769
W. Brand	7	6	6	737 $\frac{1}{2}$
S. Uitslager Jr.,	6	7	7	737
E. Lakeman	10	8	8	719 $\frac{1}{2}$
L. Urbanus	14	12	9	676 $\frac{1}{2}$
H. Huisman	11	10	10	676
E. Wiedijk	16	14	11	675
G. Grondman	12	11	12	669 $\frac{1}{2}$
J. Wientjes	13	15	13	662 $\frac{1}{2}$
C. Jongkees	9	13	14	652 $\frac{1}{2}$
J. Honingh	8	9	15	647 $\frac{1}{2}$
F. Wiedijk	19	18	16	623
P. Pronk	20	19	17	605
A. Oosterbaan	18	17	18	588
J. Hofmeester	15	16	19	583 $\frac{1}{2}$
C. Oudegeest	17	20	20	563 $\frac{1}{2}$
W. v. Reemst	23	23	21	532
J. Beers	22	21	22	529
D. Schot	21	22	23	510 $\frac{1}{2}$
J. Pijper	27	25	24	466
S. Uitslager Sr.,	29	28	25	451
M. Kooy	24	24	26	428 $\frac{1}{2}$
R. Bezuur	25	26	27	405 $\frac{1}{2}$
M. de Bruyn	26	27	28	401 $\frac{1}{2}$
N. Vlaar	28	29	29	384 $\frac{1}{2}$
W. Luberti	31	30	30	383
J. Groot	32	32	31	360
K. de Vries	30	31	32	359
J. Storck	33	33	33	194 $\frac{1}{2}$

DE ONDERLINGE COMPETITIE

Nu de competitie al ver over de helft gevorderd is, kunnen we de veranderingen die hebben plaats gevonden wel overzien.

De kandidaten voor de eerste plaats hebben zich al aangekondigd. Visser, Verkerk, Dokter en Nijhof staan reeds enige tijd bovenaan en hoewel hun punten verschil vrij groot is, bestaat er nog genoeg gelegenheid tot verwisseling van plaatsen. Om Visser te passeren is echter een grote opgaaft die zware strijd zal vergen. De laatste maanden zij enige spelers sterk naar voren gekomen. In de eerste plaats Nijhof die vorig jaar veel lager eindigde en ook Honingh en Huisman, Van de laatste twee is Honingh deze week een flink stuk gezakt op de ranglijst maar U zult opmerken dat de spelers op de plaatsen 9 t/m 15 een onderling verschil van slechts 29 punten hebben! Hierdoor blijft ook op dit gedeelte van de ranglijst de spanning er nog in. Commandeur, Brand, Uitslager jr., en Lakeman staan nu ook zeer gunstig. Jongkees is tegelijk met Honingh meegedeeld en onder in de groep met ongeveer gelijke totaalpunten beland. Urbanus wist zijn laatste drie partijen te winnen en kwam daardoor op de 9e plaats, Het schijnt dat tussen de twintigste en de laatste plaats precies een periode van rust is ingetreden. Alleen Pijper is de laatste maand gestegen, de anderen gaan steeds een plaats hogervof lager en de volgende week weer andersom. Dat zou dus betekenen dat de strijd op de 2e helft van de ranglijst is uitgestreden. Het onderling punten verschil is daar wel gelijkmatig, maar dat betekent alleen dat die spelers twee of meer partijen achtereen moeten winnen om hoger te komen. Laat dit dus een reden zijn om er nog een extra schepje bovenop te doen.

OPENINGEN RUBRIEK

Nu ik hoop maar dat U in het januari '62 nummer deze rubriek goed bestudeerd heb dan gaan wij nu verder met "DE OPEN VERTICALE LUN".

Een ons allen welbekend kenmerk. Iedereen weet, Dat de torens de grootste activiteit ontplooiën als ze op een open lijn worden geplaatst. Daarom ontbrandt er vaak een hevige strijd om de beheersing van een bepaalde open lijn. Hij die in deze strijd de overwinning behaalt, Heeft meestal de mogelijkheid om het vijandelijk spel via de zevende (tweede) of achtste (eerste) rij binnen te dringen, hetgeen een groot voordeel betekent. Blijkt dit binnendringen niet mogelijk, dan is de waarde van de open lijn ook aanmerkelijk geringer. Hier volgt een partij tussen Aljechin - Nunzourtsch de stelling na de 19e zet van zwart h7 - h 6 is als volgt. Wit: Kg2; Dd2, Ta1 en f1, Lb5, Pf3. pi:a6, b4, d4, e5, f4, g2, h2. Zwart: Kg8, Df7, Ta8 en f8, Pc6 en e7, pi: a7, b6, d5, e6, f5,

g7, h6.

Dit moet U beslist opzetten anders hebt U aan deze theorie niets.

Wij gaan verder, en laten U een aardig voorbeeld van de strijd langs de open verticale lijn zien.

De beslissing moet hier vallen langs de enige open lijn, de c-lijn. We zullen spoedig zien, dat Wit in dit opzicht belangrijk in het voordeel is. Er volgde: 20. Tf1 - c1; Tf8 - c8. 21.

Tc1 - c2; Df7 - e8.

Speelt zwart inplaats van deze zet het Paard terug naar d8, dan volgt Ta1 - c1, en Wit verkrijgt beslissend voordeel omdat het binnendringen naar c7 niet te verhinderen is bv. 21.....,

Pd8. 22. Tac1, Tc2:, 23. Tc2:, Tc8. 24. Tc8:, Pc8:. 25. Dc3,

Pe7. 26. Dc7 enz.

Zwart tracht derhalve op c6 stand te houden, maar moet op den duur ook hier het onderspit delven, daar Wit na zorgvuldige voorbereiding het vijandelijke paard op c6 met b4 - b5 kan verdrijven, waarmee hij de open c-lijndefinitief vermeestert. Echter zal Wit tot dit openbreken pas overgaan als hij zich van een voldoende overwicht langs de c-lijn heeft verzekerd. Daartoe staat hem een bekend middel ten dienste.

22. Ta1-c1; Ta8 - b8. om een eventueel La4 met b6 - b5 te kunnen beantwoorden waarmee Wits plan om b4-b5 te spelen meteen van de baan zou zijn. 23. Dd2 - e3; Tc8 - c7. Zwart moet rekening houden met de manoeuvre De3 - b3 - d4, welke een vierde aanval op Pc6 zou betekenen en dus een nieuw verdediging noodzakelijk zou maken. Deze extra dekking bereidt Zwart met de tekstzet voor. Echter beschikt Wit nog over een tweede mogelijkheid om Pc6 voor de vierde keer met zijn stukken aan te vallen. 24. Tc2 - c3; De8 - d7

25. Tc1 - c2 Dit is in dergelijke situaties het bekende middel. Wit gaat zijn zware stukken langs de c-lijn tripleren. Het plaatst daartoe het sterkste stuk, de dame, achteraan. Het is niet moeilijk na te gaan, dat een drievoudige bezetting van de c-lijn met de dame voorop heel wat minder effect zou hebben. De kracht van de triplering zetelt vooral hierin, dat de verdedigende partij; in casu zwart, deze uit gebrek aan bewegingsvrijheid niet kan aandoen.

25.----- Kg8 - f8

26. De3 - c1, Tb8 - c8. gedwongen. Op c6 houden de partijen elkaar in evenwicht, maar nu komt wit met zijn laatste troef, het opspelen van de b-pion.

27. Lb5 - a4. Nu de aangewezen zet, omdat Tb8 zijn post moest verlaten (vergelijk de opmerking bij 22. Ta8 - b8)

27., b6 - b5.

Uitstel van executie. Als zwart anders speelt, raakt hij door de dreiging b4 - b5 onmiddellijk een stuk kwijt. Overduidelijk demonstreert deze stelling de grote betekenis van Wits overwicht langs de c-lijn.

28. La4 x b5; Kf8 - e8.

29. Lb5 - a4; Ke8 - d8.

Zwart heeft Tc7 nog een keer extra gedekt, zodat de dreiging b4 - b5 iets minder gevaarlijk is geworden.

30. H2 - h4

Het eenvoudigst. Wit gaat door tempodwang een stuk veroveren, want zodra zwart geen pionzet meer heeft, moet hij een van zijn stukken verplaatsen en daarna gaat tenminste Pc6 verloren.

In de partij volgde nog 30., Dd8 - e8, en zwart gaf op zonder het winnende antwoord 31. b4 - b5 af te wachten.

De volgende keer de open diagonale lijn.

J. BEERS

E E U W I G S C H A A K

Cluborgaan van de schaakclub PURMEREND 5e Jaargang no.6.
Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O.Beemster post
Purmerend tel. 1398.

Secretariaat: S. Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, P'end.
Wedstrijdleiding: E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend.
Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend.
Eindredactie: G. Visser, P.Kramerstraat 30, Z.O.Beemster post
Purmerend.

Speelavond: Donderdag 20 uur.

Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Evenals vorige jaren wordt ter gelegenheid van Pasen, weer een snelschaaktoernooi, met eieren als prijzen, in onze club georganiseerd.

De datum is vastgesteld op 19 april a.s., dus op een gewone clubavond. Op deze avond kunnen dus geen competitie partijen worden gespeeld. Een avond snelschaken zult U echter zeker niet versmaden, er wordt een grote deelname verwacht G.V.

OPENINGEN-RUBRIEK

Na de open verticale lijn in ons februari '62 nummer behandeld te hebben gaan wij thans verder met de "open diagonale lijn". Met de diagonale open lijn is het anders gesteld dan met de verticale. Gevechten om de hegemonie van een diagonaal komen slechts zelden voor en wel om verschillende redenen.

1. Er zijn aan weerskanten slechts twee stukken, die langs een bepaalde diagonaal kunnen werken, t.w. de dame met één loper.

2. De open diagonale lijn vormt een kenmerk van veel minder blijvende aard dan de open verticale lijn, daar de diagonaal door oprukkende pionnen op de tussengelegen velden gesloten en geopend wordt.

Het kenmerk "open diagonale lijn" vertoont dan ook in de eerste plaats overeenkomst met het kenmerk "half open (verticale) lijn", en niet met de "open verticale lijn". Ook de te volgen tactiek is vrijwel dezelfde: opmars van de pionnen tegen de velden der diagonaal.

Zet U de volgende stelling op het bord.

Wit: Kg1, Dd1, Ta1 en f1, Lc1 en g2, Pc3 en e2, pi., a2, b2, c2
d2, e4. f2, g3, h2. | c5, d6, e7, f7, g6, h7.

Zwart: Ke8, Dd8, Ta8 en h8, Lc8 en g7, Pc6 en g8, pi. a7, b7,

Zwart speelde hier:... Ta8 - b8. Een zet, die er vreemd uitziet, maar door het vervolg wordt verklaard. 7. d2 -d3, b7 - b5. Hier blijkt reeds de bedoeling van de 6e zet; door het oprukken van de pionnen tegen de door Lg7 bedreigde vijandelijke vleugel bereikt zwart; 1. samenwerking tussen de oprukkende pionnen en de looper. 2. het open houden van de diagonale lijn, doordat wit niet zo gemakkelijk tot (3 of d4 kan komen, 3. het forceren van een open verticale lijn voor het geval wit de diagonaal toch zou willen sluiten.

De nadere betekenis van dit alles blijkt uit het vervolg. 8. Pc3 - d5. Begrijpelijkwijze stuurt wit op c3 aan teneinde de werkzaamheid van Lg7 te verminderen. Ontwikkeling van Lc1 had reeds bezwaren doordat pion b2 dekking vereist (na bijv. 8. Le3, b4 zou het weinig aanlokkelijke 9. Pa4 gedwongen zijn) 8.... e7 - e6. 9. Pd5 - e3, Pg8 - e7. 10. c1- c3, b5 - b4.

Men ziet thans goed de betekenis van de zwarte opmars. De werking van Lg7 wordt door de pionnen op d6, c5 en b4 op zeer effectieve wijze gesteund. Daarbij komt, dat wit het openen van de verticale b-lijn moeilijk kan verhinderen en evenmin een goede mogelijkheid heeft om de critieke diagonaal te sluiten. Op 11. d4 zou volgen 11.....bc3: 12. bc3: cd4: 13. cd4:, La6. 14. Pc2, Da5. 15. Ld2, Da4. met overwegend spel voor zwart. De regel, welke voorschrijft, dat een looper door het oprukken van vleugelpionnen moet worden gesteund, geldt niet alleen voor de lange diagonaal, zoals in het besproken voorbeeld, maar even goed voor kortere diagonale lijnen als bijv. e3 - a7. Staan een witte looper op e3 en bevinden zich op b6 en a7 zwarte pionnen, dan is een opmars van de witte a-pion naar a5 vereist. Bijzondere omstandigheden, welke deze opmars minder gewenst zouden maken, uiteraard voorbehouden, maar deze toevoeging is steeds op zijn plaats wanneer het de strategie der schaakpartij betreft. De volgende keer de zevende (tweede) lijn. J. Beers.

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN ?

Opgave no 21 was als volgt.

Wit: Kh4, De7, Td8, pi. f2, g3.

Zwart: Kg7, Dc1, Tf3, pi. e6, f7, g6, h5. Wit aan zet.

De oplossing luidt als volgt:

1. De7 - f8+, Kg7 - f8. 2. Df8 - h8+, Kf6 - f5. 3. g3 - g4+,

3.... h5 x g4. 4. Td8 - d5+ e6 x d5. 5. Dh8 - c8+,

De clou van deze magistrale patcombinatie.

Opgave no. 22. Zwart aan zet en wint.

Wit: Ke1, Th 6, pi. c5, f2, h5.

Zwart: Kd5, Td3, pi. c6, e3, f3.

De oplossing luidt als volgt.

1.... Td1 + en wit gaf zich gewonnen. 2. Kd1:, ef2: en de promotie is niet meer te beletten.

Opgave No 23. Zwart aan zet en geeft mat in 4 zetten.

Wit: Kg4, Dg3, Tf2, Lf4, pi. a5, b4, c3, g5, h4.

Zwart: Kg8, Dh1, Tf5, Pf3, pi. b7, d5, e4, g6, h7.

In deze stelling speelde zwart 1.... De1 en verloor tenslotte in een langdurig eindspel. Hij had zich echter veel moeite kunnen besparen wanneer hij in de tekststelling onderkend had, dat de witte koning in een bepaalde penibele situatie verkeert. Gevraagd wordt de fraaie combinatie aan te geven, waarmee de witte koning in 4 zetten mat gezet wordt.

Opgave no. 24.

Wit: Kf4, Tg6, pi. g7.

Zwart: Kh2, Tg8, pi. h4.

Deze eenvoudige positie, die voorkwam in de match Bijkowa - Rubzowa om het damaskampioenschap van de wereld 1958, bevat enkele leerzame valstrikken. Zwart speelde 1... h4 - h3 en verloor.

Gevraagd wordt allereerst aan te geven hoe wit na 1...h4 - h3 de winst afdwong en vervolgens aan te geven over welke verborgen en geraffineerde remisevoortzetting de zwartspeler in de tekststelling de beschikking had.

"EEN BLOK AAN HET BEEN"

De tegenwoordige toernooipractic, waaraan door grootmeesters en meesters wordt deelgenomen, vraagt wel een zo'n grote parate kennis van het schaken, dat het " een blok aan het been is". Laten we hopen, dat Bronstein in zijn visie gelijk krijgt, dan is het "blok" misschien weer een blokje geworden. Nu citeer ik Bronstein.

"Ik ben er intens van overtuigd, dat binnen tien of vijftien jaar het Koningsambiet de Spaanse partij zal verdringen. Het heeft in onze tijd dit voordeel, dat een scherpe strijd ontbrandt, al na de eerste minuten (niet zetten, maar minuten) en dat men zijn hersenen niet behoeft te pijnigen met het memoreren van de eindeloze hoeveelheden varianten uit de moderne openingstheorie en practijk".

Misschien zal hij gelijk krijgen. Modern toernooischaak is voor een belangrijk deel een kwestie van varianten inpompen, van transpiratie geworden al blijft het laatste woord gelukkig toch steeds aan de inspiratie. Getuige de eclatante successen van hoogstbegaafde improvisators als Keres, Tal, Larsen en Bronstein zelf.

Kan een schaker in huiskamer, café of clublokaal zich nog van de eerste zet af temperamentvol "uitleven" als in de dagen van Morphy en Anderssen in de wedstrijdzaal heerst de harde praktijk van de competitie. Daar geldt zonder voorbehoud "wie wint is de beste". Al is het instituut van de schoonheidsprijzen nog niet geheel uitgestorven, het heeft door enige, recente, blunders (waarbij bekroonde partijen door de meedogenloze kartotheek "ontmaskerd" werden als duplieken van vroegen reeds gespeelde) wel een deuk gekregen. Sterker dan in zijn eigen tijd geldt vandaag het cynisch klinkende woord van oud-wereldkampioen Lasker: "de mooiste partij is de partij, die men wint".

De hedendaagse wedstrijd-schaker moet in zijn hersenpan een reservoir met tienduizende tabellen meedragen⁺) al is het maar om er, eventueel, doelbewust van af te wijken. Hij moet half artistiek, half robot zijn. Tot ver in het middenspel zijn de meest gangbare varianten geanalyseerd en hier wreekt zich elke onnauwkeurigheid. Vooral voor oudere schakers, wier geheugen niet meer zo feilloos functioneert en die in het dagelijks leven vaak in beslag worden genomen door een veeleisende werkkring, doet zich de ergste tijdnood niet meer gelden aan het wedstrijd-bord, maar tijdens de voorbereidingen thuis. Zelfs een zo doorkneed openingstheoreticus als Grünfeld heeft dit verleden jaar tijdens het Hoogoventoernooi in Beverwijk moeten ondervinden. Door het inburgeren van de algebraïsche schaaknotering en honderd jaar steeds aangroeiend studiemateriaal, ziet de hedendaagse wedstrijd-schaker zich, er is niet aan te ontkomen, belast met een hoeveelheid vakkennis (product van de ervaring van vier of vijf schaakgeneraties) die dreigt deze sport, evenals zoveel andere sporten, steeds meer te sturen in de richting van gespecialiseerd professionalisme. Er valt echter niets tegen te doen, men kan een lopende klok niet terugzetten. Ook geen schaakklok.

- ⁺) Alleen al van het Nimzo-Indisch ruim 1500; van het Siciliaans idem; van de Franse opening meer dan 1800; Spaanse plm. 1350 enz.

J. Beers

HET SCHAAKSPEL EN ZIJN GEHEIMEN (vervolg)

Philidor schreef zijn "Analyse des échecs", waarvan 3 drukken verschenen zijn, waarin hij zijn ideeën ontwikkelde en een aantal tactische en strategische regels gaf. Zijn grondstelling was, dat de pionnen de eigenlijke ziel van het spel zijn en dat zij zoveel mogelijk in gesloten gelederen moeten oprukken. Over de paarden was hij minder goed te spreken en de moderne speler zal zijn aanwijzingen dan ook voor het grootste gedeelte verouderd vinden. Grote beroemdheid verwierf hij als blindspeler.

Hij bracht het zover, dat hij 3 partijen tegelijkertijd zonder bord of stukken speelde, maar ook op dit punt is hij sedert overtroffen.

In Londen kwamen de schaakspelers in de herberg "the old Slaughter" in St. Martins Street bijeen. Hieruit ontstond wat men de Engelse Schaakschool zou kunnen noemen, waarin namen als Joseph Bertin, Saratt, Lewis, Walker en Mac Donnel op de voorgrond treden.

En hiermede zijn wij dan tevens genaderd tot de helft van de negentiende eeuw, wanneer wij een reeks van stralende namen ontmoeten, zoals die van de Fransman La Bourdonnais (1797-1840), de Engelsman Staunton (1810-1874), de Duitser Adolf Anderssen (1818-1879) om slechts enkele van de meest bekende te noemen. Deze tijd, welke door deze en door de naam van de veel jongere Amerikaan Paul Morphy (1837-1884) wordt bepaald, is de langdurige periode van de fantastische combinaties. De partijen van die tijd, in het bijzonder die van Morphy en Anderssen zijn dikwijls kunstwerken van hoog gehalte, vol van gedurfde offercombinaties en verrassende wendingen. Een partij, die in 1851 op het eerste meestertoernooi te Londen tussen Anderssen en Kieseritsky werd gespeeld, is beroemd geworden. Na dit eerste toernooi volgden er meer, in 1857 in Manchester, in 1862 in Londen, in 1870 in Baden-Baden, in 1880 in Wiesbaden, in 1896 in Nuereenberg en verder met steeds kortere tussenpozen. Op deze toernooien kwamen langzamerhand de namen naar voren, die alle schakers kennen: Blackburne, Steinitz, Tarrasch, Zukertort, Pillsbury, Tschigorin, Lasker en uit de latere jaren Capablanca, Niemzovitch, Reti, e.a. Van deze was Steinitz lange tijd de beroemdste en de eerste, die de titel wereldkampioen droeg, nadat hij in 1886 Anderssen had verslagen. Hij werd in 1894 te Moskou verslagen door Dr. Emanuel Lasker (geb. 1868), die vele jaren later deze titel aan Capablanca moest afstaan. De enige speler, die zich in die tijd met hem kon meten was de Wener Schlechter, die in 1910 een onbesliste match met hem heeft gespeeld. Schlechter stierf echter voor dat de proef kon worden herhaald. Met Lasker begon een nieuwe fase in de ontwikkeling van het schaakspel. In het begin maakte zijn spel, ofschoon met groot overleg gevoerd, op de ingewijden een teleurstellende indruk. Vergeleken met de schitterende combinaties van zijn voorgangers vond men het dor en fantasieloos. Het was een zuiver verdedigingsspel dat zich niet tot verstrekkende combinaties liet overhalen voor de positie zo veilig was, dat men kon aanvallen zonder zich in enig opzicht bloot te geven. Hierdoor bereikte men een langzame maar zekere verbetering van

zijn positie en kon de stukken van zijn tegenstander insluiten; het doel was niet meer deze in een plotselinge en onafwendbare aanval neer te slaan, maar om kleine voordelen te behalen, die met elke zet vermeerderd werden en tenslotte tot de overwinning voerden. Deze zelfde tactiek kon men waarnemen in de eerste wereldoorlog, waar het er ook niet meer omging om in één slag het gehele vijandelijke leger te omsingelen, maar waar men loopgraaf na loopgraaf moest veroveren. Het is geheel in overeenstemming met Laskers overtuiging, dat het schaakspel niet in de eerste plaats een wetenschap of een kunst maar een strijd is. Daarom is zijn spel verre van altijd theoretisch juist. Waar hij op let is het op ieder ogenblik praktisch voordeligste, in tegenstelling met zijn voorgangers, die dikwijl alleen op de zuiver esthetische schoonheidswerking van een wending letten. Hij ziet er helemaal niet tegen op om list te gebruiken. Men vindt in zijn partijen voorbeelden van zetten, die hem ongetwijfeld een nederlaag zouden hebben bezorgd als de tegenstanders hen goed hadden gebruikt. Maar hij rekent er op in dat geval, dat de tegenstander denkt: "als Lasker dat doet moet er een addertje in het gras liggen", en dan loopt hij er juist in. Hierin ligt een psychologische faktor, die vooral bij toernooien van grote betekenis kan zijn. Men heeft wel beweerd, dat Lasker een soort hypnotische macht over zijn tegenstanders heeft en er zijn aanwijzingen, die daaraan sterk doen denken. Er zijn partijen, b.v. die van de latere jaren met Capablanca, waarin deze laatste ongetwijfeld veel slechter heeft gespeeld dan waartoe hij onder normale omstandigheden in staat was. In ieder geval beschikt Lasker in hoge mate over de eigenschappen en bekwaamheden, waarop het in de eerste plaats aankomt: uithoudingsvermogen, concentratie en een onverzottelijke wil om te winnen. Zelf noemt hij in een klein boekje over het wezen van het schaakspel zijn gezond verstand. Misschien heeft hij gelijk, dat dit van dezelfde aard is, maar bij hem is het in ieder geval tot een peil gebracht, waar het tot genialiteit wordt.

S. Uitslager jr.

UITSLAG 15e RONDE GESPEELD OP 4-1-'62

G. Visser - F. Dokter	0-1	W. v. Reemst - P. Pronk	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
J. Verkerk - G. Grondman	afg.	J. Beers - E. Wiedijk	0-1
J. Honingh - C. Jongkees	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	S. Uitslager sr - A. Oosterb.	0-1
H. Huisman - J. Nijhof	0-1	R. Bezuur - D. Schot	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
C. Oudegeest - F. Wiedijk	1-0	M. de Bruyn - K. de Vries	1-0
J. Wientjes - W. Brand	0-1	J. Groot - W. Luberti	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

UITSLAG 16e RONDE GESPEELD OP 11-1-'62

T. Commandeur	-	J. Verkerk	1-0
J. Nijhof	-	G. Visser	1-0
C. Jongkees	-	F. Dokter	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
J. Honingh	-	G. Grondman	1-0
W. Brand	-	H. Huisman	1-0
C. Oudegeest	-	S. Uitslager jr.	0-1
E. Wiedijk	-	F. Wiedijk	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
P. Pronk	-	J. Wientjes	0-1
L. Urbanus	-	J. Beers	afg.
N. Vlaar	-	A. Oosterbaan	0-1
R. Bezuur	-	S. Uitslager sr.	1-0
D. Schot	-	K. de Vries	1-0
J. Groot	-	M. de Bruyn	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
W. Luberti	-	J. Pijper	1-0

UITSLAG 17e RONDE GESPEELD OP 18-1-'62

J. Verkerk	-	W. Brand	afg.
G. Visser	-	T. Commandeur	1-0
F. Dokter	-	J. Nijhof	0-1
E. Lakeman	-	C. Jongkees	1-0
H. Huisman	-	J. Honingh	1-0
J. Wientjes	-	S. Uitslager jr	0-1
E. Wiedijk	-	C. Oudegeest	1-0
L. Urbanus	-	F. Wiedijk	1-0
A. Oosterbaan	-	W. v. Reemst	1-0
P. Pronk	-	N. Vlaar	1-0
M. Kooy	-	R. Bezuur	1-0
S. Uitslager sr.	-	D. Schot	0-1
W. Luberti	-	M. de Bruyn	0-1
J. Pijper	-	J. Groot	1-0

UITSLAG 18e RONDE GESPEELD OP 1-2-'62

W. Brand	-	G. Visser	0-1
J. Nijhof	-	J. Verkerk	1-0
F. Dokter	-	T. Commandeur	1-0
S. Uitslager jr.	-	E. Lakeman	1-0
J. Hofmeester	-	C. Oudegeest	afg.
E. Wiedijk	-	J. Wientjes	0-1
L. Urbanus	-	M. Kooy	1-0
J. Beers	-	F. Wiedijk	afg.
D. Schot	-	W. Luberti	1-0
J. Pijper	-	N. Vlaar	1-0
J. Groot	-	M. de Bruyn	0-1
K. de Vries	-	J. Storck	1-0

A. Oosterbaan geen partij

UITSLAG 19e RONDE GESPEELD OP 8-2-'62.

J. Honingh	-	G. Visser	0-1
J. Nijhof	-	W. Brand	0-1
J. Verkerk	-	C. Jongkees	1-0
E. Lakeman	-	F. Dokter	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
G. Grondman	-	H. Huisman	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
L. Urbanus	-	J. Wientjes	1-0
A. Oosterbaan	-	J. Hofmeester	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
F. Wiedijk	-	D. Schot	1-0
C. Oudegeest	-	P. Pronk	0-1
J. Beers	-	M. Kooy	1-0
W. v. Reemst	-	R. Bezuur	1-0
M. de Bruyn	-	J. Pijper	0-1
K. de Vries	-	S. Uitslager sr.	0-1
J. Storck	-	W. Luberti	0-1

UITSLAG 20e RONDE GESPEELD OP 15-2-'62

G. Visser	-	J. Verkerk	afg.
E. Lakeman	-	J. Nijhof	1-0
F. Dokter	-	W. Brand	1-0
F. Wiedijk	-	J. Honingh	1-0
C. Jongkees	-	H. Huisman	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
J. Hofmeester	-	J. Wientjes	0-1
F. Wiedijk	-	A. Oosterbaan	1-0
P. Pronk	-	J. Beers	1-0
D. Schot	-	C. Oudegeest	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
W. v. Reemst	-	M. Kooy	1-0
R. Bezuur	-	J. Pijper	0-1
M. de Bruyn	-	S. Uitslager sr.	0-1
W. Luberti	-	K. de Vries	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
J. Storck	-	J. Groot	0-1

E E U W I G S C H A A K .

Cluborgaan van de schaakclub "PURMEREND" 5e jaargang no. 7

Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster post
Purmerend tel. 1398

Secretariaat: S. Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, P'end

Wedstrijdleiding: N. Vlaar, Anjelierenstraat 7, Purmerend.

E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend.

Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend.

Eindredactie: G. Visser, P. Kramerstraat 30, Z.O. Beemster
post Purmerend.

Speelavond: Donderdag 20.00 uur.

Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend.

VAN DE PENNINGMEESTER

Wilt U zo vriendelijk zijn de eventueel nog verschuldigde contributie over het seizoen 1961/1962 op de eerste club-avond in juni te vereffenen ?

Mocht U niet in de gelegenheid zijn het bedrag op die dag te voldoen of te laten voldoen, dan zie ik gaarne storting op onze Postgiro-rekening no. 411053 t.n.v. Penningmeester Schaakcl. "Purmerend" Seringenstraat 9 tegemoet voor half juni.

Ik dank U bij voorbaat voor Uw medewerking.

C. Jongkees.

DE ONDERLINGE COMPETITIE.

Nu de competitie bijna ten einde is -op dit ogenblik zijn nog drie ronden te spelen- kan de eindstand van de ranglijst al grotendeels worden voorspeld. De ranglijst is sinds enige tijd vrij stabiel geworden. Weliswaar zijn verscheidene spelers tijdelijk gestegen of gedaald, maar het zijn schommelingen om een bepaalde plaats op de ranglijst, die weinig of geen invloed hebben op het totaalbeeld. Enkele uitzonderingen zijn er natuurlijk wel. Een hele reeks overwinningen of verliezen heeft nog steeds hetzelfde komeeteffect, zij het nu wat langzamer dan in het begin van de competitie. Voor diegenen die gebrand zijn op een zo hoog mogelijke plaats in de eindrangschikking valt uit bovenstaande een bruikbare taktiek te putten: "Zorg dat je in de laatste ronden zoveel mogelijk punten haalt". U stijgt dan immers op de ranglijst maar partijen tegen sterkere spelers, die hier normaal het gevolg van zouden zijn, blijven uit want

de competitie is afgelopen. Ik hoop dat deze overweging een aanmoediging wordt voor een felle en daardoor spannende eindfaze.

UITSLAG 25e RONDE GESPEELD OP 29-3-62.

J. Nijhof - J. Verkerk	afg.	D. Schot - J. Honingh	0-1
G. Visser - F. Dokter	afg.	C. Oudegeest - W.v. Reemst	1-0
W. Brand - J. Wientjes	0-1	W. Luberti - M. de Bruyn	0-1
F. Wiedijk - E. Lakeman	1-0	K. de Vries - J. Doorgeest	1-0
A. Oosterbaan - J. Beers	1-0	J. Groot - H. Breeuwsma	afg.
P. Pronk - H. Huisman	1-0		

UITSLAG 24e RONDE GESPEELD OP 22-3-62

J. Verkerk - J. Wientjes	0-1	G. Grondman - P. Pronk	0-1
G. Visser - W. Brand	0-1	M. Kooy - C. Oudegeest	1-0
F. Dokter - J. Nijhof	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	W. Luberti - D. Schot	0-1
E. Lakeman - L. Urbanus	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	M. de Bruyn - L. Spaan	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
E. Wiedijk - F. Wiedijk	1-0	J. Pijper - J. Doorgeest	1-0
A. Oosterbaan - C. Jongkees	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	J. Storck - S. Uitslager Sr.	0-1
J. Beers - H. Huisman	1-0	H. Breeuwsma - R. Bezuur	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

UITSLAG 26e RONDE GESPEELD OP 5-4-62

J. Wientjes - G. Visser	0-1	F. Dokter - W. Brand	afgebr
L. Urbanus - F. Wiedijk	0-1	C. Jongkees - E. Wiedijk	0-1
J. Honingh - J. Hofmeester	0-1	J. Beers - P. Pronk	1-0
D. Schot - H. Huisman	0-1	J. Pijper - M. Kooy	1-0
L. Spaan - K. de Vries	1-0	J. Doorgeest - W. Luberti	1-0

M. de Bruyn geen partij.

UITSLAG 27e RONDE GESPEELD OP 12-4-62

J. Verkerk - F. Dokter	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	P. Pronk - C. Oudegeest	1-0
F. Wiedijk - G. Visser	0-1	G. Grondman - J. Pijper	1-0
E. Wiedijk - J. Wientjes	1-0	D. Schot - L. Spaan	1-0
W. Brand - J. Nijhof	0-1	M. de Bruyn - C.v.d. Laan	1-0
J. Hofmeester - L. Urbanus	1-0	S. Uitslager sr. - J. Doorgeest	1-0
C. Jongkees - E. Lakeman	0-1	W. Luberti - H. Breeuwsma	1-0
H. Huisman - A. Oosterbaan	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$		

HET PAASTOURNOOI.

Dat het paastournooi dit jaar een succes is geworden zal iedereen die er aan heeft meegedaan - en bovendien een flink gevulde zak eieren heeft thuisgebracht - kunnen beamen. De opkomst was groot. Als we er nog een speler hadden bijgehad dan was het mogelijk geweest zes groepen van zes te formeren; nu moest in een groep steeds een speler toekijken. Zo als ons al eerder was opgevallen is het snelschaken iets heel anders dan het gewonen competitie-schaken. Het vereist een heel andere in-

stelling. Niet alleen mag men niet al te lang nadenken, zodat men op zijn routine moet drijven, maar ook is het verstandig een hopeloze stelling niet op te geven in verband met de stand op de klok. Zelfs de tactiek van het spel wordt heel anders wanneer men slechts een halve minuut voorsprong heeft tegen de tijd dat de vlaggetjes op vallen staan. Dergelijke en weer andere ervaringen zult U zelf vermoedelijk ook hebben geconstateerd.

Het mat roepen waarmee vorig jaar een begin werd gemaakt is deze keer uitgebreid met een wandeling, of een ren bij eventuele concurrentie, naar het mededelingenbord. De indeling van de groepen was volgens de ranglijst maar in de groepen zelf was de strijd volkomen open. Elke voorspelling van de uitslag zou mis zijn geweest.

Alleen G. Grondman en F. Dokter wisten al hun partijen te winnen. Daarna volgen E. Wiedijk met een remise; L. Spaan en M. Kooy met een verliespunt; G. Visser en W. Brand met $1\frac{1}{2}$ verliespunt. Vermeldens waard is nog dat op deze ene avond maar liefst zeventig partijen werden gespeeld en dat er daarvan slechts drie in remise eindigden.

UITSLAG 28e RONDE GESPEELD OP 26-4-1962

G. Visser - J. Verkerk	1-0	C. Oudegeest - G. Grondman	0-1
F. Dokter - E. Wiedijk	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	S. Uitslager sr. - D. Schot	0-1
J. Wientjes - F. Wiedijk	$\frac{3}{2}$ - $\frac{1}{2}$	J. Doorgeest - L. Spaan	1-0
J. Hofmeester - W. Brand	$\frac{3}{2}$ - $\frac{1}{2}$	C.v.d. Laan - W. Luberti	1-0
E. Lakeman - A. Oosterbaan	1-0	H. Breeuwsma - K. de Vries	0-1
H. Huisman - C. Jongkees	1-0	P. Pronk was vrij.	

Ronde nr.	26	27	28	totaal voor
Datum	5/4	12/4	26/4	28 rondes
G. Visser	2	2	1	1194
F. Dokter	4	3	2	1127 $\frac{1}{2}$
J. Verkerk	1	1	3	1124
J. Wientjes	3	4	4	1034 $\frac{1}{2}$
E. Wiedijk	9	8	5	1006 $\frac{1}{2}$
J. Nijhof	5	7	6	1002 $\frac{1}{2}$
F. Wiedijk	8	5	7	969
W. Brand	6	6	8	946
J. Hofmeester	15	11	9	931 $\frac{1}{2}$
E. Lakeman	12	10	10	906
L. Urbams	7	9	11	885
A. Oosterbaan	14	15	12	845 $\frac{1}{2}$

Ronde nr.	26	27	28	totaal voor
Datum	5/4	12/4	26/4	28 rondes
P. Pronk	16	17	13	836 $\frac{1}{2}$
J. Beers	17	16	14	836
C. Jongkees	11	12	15	834
T. Commandeur	13	13	16	827 $\frac{1}{2}$
S. Uitslager jr.	10	14	17	813
H. Huisman	19	18	18	797 $\frac{1}{2}$
J. Honingh	18	19	19	771
G. Grondman	21	21	20	741
C. Oudegeest	20	20	21	724
D. Schot	22	22	22	698
M. de Bruyn	25	25	23	619 $\frac{1}{2}$
J. Pijper	26	24	24	594 $\frac{1}{2}$
W. v. Reemst	23	23	25	594
M. Kooy	24	26	26	571
L. Spaan	29	27	27	541
S. Uitslager sr.	27	29	28	523
C. v.d. Laan	28	28	29	492
J. Doorgeest	33	30	30	471
W. Luberti	32	33	31	452 $\frac{1}{2}$
K. de Vries	31	32	32	449
R. Bezuur	30	31	33	424
H. Breeuwsma	34	34	34	407
J. Groot	35	35	35	395
J. Storek	36	36	36	307

DE GEHEIMEN VAN HET SCHAAKSPEL (slot).

Het uithoudingsvermogen van de schaakspelers werd vroeger vooral, zwaar op de proef gesteld. Tijdens een toernooi in 1855 in Amerika duurde een strijd tussen Paulsen en Morphy 15 uur. Later heeft men door een bepaalde grens voor de gemiddelde duur van een zet vast te stellen aan de ergste overdrijving in deze richting een eind gemaakt. Toch eisen de grote wedstrijden voor het meesterschap een buitengewone inspanning van de deelnemers en er zijn voorbeelden genoeg dat deze niet steeds zonder schade werd verdragen. De dood van Zukertort in 1888 houdt ongetwijfeld verband met de grote inspanning, welke de strijd met Steinitz in 1883 in Londen hem kostte en Steinitz gezondheid kreeg een beslissende knak tijdens zijn strijd met Lasker in 1894 en 1897. Ook het 64 delig slagveld kent zijn slachtoffers. Evenwijdig met de ont-

Uitslag 9e ronde gespeeld op 1-11-62.

J.Nijhof	- F.Hildama	1-0	C.Oudegeest	- S.Uitslager	1-0
F.Dokter	- E.Lakeman	1-0	M.Kooy	- F.Snijder	1-0
J.Hofmeester	- G.Visser	1-0	P.Beuse	- W.v.Reemst	0-1
E.Wiedijk	- W.Brand	afg.	C.v.d.Laan	- W.Luberti	1-0
F.Wiedijk	- J.Wientjes	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$			
L.Urbanus	- J.Beers	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$			
H.Huisman	- J.Honingh	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$			

E.Wiedijk.

Leve Damiano

Op de traag voortstromende, door het slik bruin gekleurde Nijl zeilen de bootjes langs schepraden en in geheimzinnig halfduister gehulde palmenbosjes, naar de sprookjesachtige stad Caïro (El kahira = de heerlijke).

Dertig jaar geleden zag ik haar voor 't laatst, de metropool van de orient, waar de tegenstellingen zo nauw aaneengeklonken zijn. Prachtige sneeuw witte wolkenkrabbers, marmerpaleizen en wijken met mooie tuinen en brede boulevards en dan weer een chaos van kronkelende straatjes en bazars. Ongehoorde rijkdom naast de diepste, onvoorstelbare armoede.

"Wie eenmaal Nijlwater gedronken heeft, komt terug, om er weer van te drinken" zeggen ze daar. Zal het mij nog eenmaal vergund zijn, dit fantastische land der fario's te betreden, waar ik bijna twintig jaar van mijn leven doorbracht.

Snel gaat de van hitte trillende dag over in de toornachtige, pikzwarte nacht. Dan voelt men eindelijk een aangenaam briesje - terwijl de stenen nog de hitte uitstralen, die ze de gehele dag opgenomen hebben. Om van de verfrissende koelte te genieten, zet men zijn stoel voor de deur of op de vlakke daken, en brengt er de avond door, aangenaam kletsen met vrienden. In de talrijke koffiehuisen verdringen zich de gasten. Ook in zijn vrije tijd, ziet men de Egyptenaar in schilderachtige kledij allerlei spelen beoefenen; trick - track, domino. Maar voor alles trok mij het sjattarang. Hoewel ik met de loop der stukken wel vertrouwd was, wist ik toen heerlijk weinig van het edele spel.

Piepjong, vijftien jaar oud, baarde ik wat opzien in de stadswijk Helmiah - Gedida, waar geen Europeaan woont. Natuurlijk zijn er veel blanken, zoals Grieken en Armeniers, die zich na een lang verblijf in Egypte volkomen aangepast hebben en die zelfs de traditionele hoofdbedekking, de karmijnrode Tarboesj dragen, anderen komen echter niet in de lokaliteiten die terzijde de drukke straten liggen. Ik werd een trouwe gast in 't koffiehuis en het sjattarang faseineerde me steeds

meer. De meester Gambijh speelde tegen zwakkere spelers en met succes, ondanks de voorgift van de wesir (dame). "Enta Zasjim, ja chawaga" (Je bent onervaren blanke heer) zei hij vaak tegen me, omdat ik niet in staat was van hem te winnen. Het viel me op dat velen erop stonden, of alleen met de witte of alleen met de zwarte stukken te spelen. Een merkwaardige eenzijdigheid. Vaak waren er ook heel sterke meesters. Je merkte dat direkt. De penningen, de offers en de verbazende precisie van hun spel maakten diepe indruk op me. Het toeval wilde dat ik eenmaal een andere lokaliteit binnen ging, niet ver van de grote moskee Mohammed Ali. Daar zag ik een jonge Oejstas schaken. Een Oejstas is een geleerde van de Islam. Hij is de man, die zich op tinnen van de slanke minaretten vertoont en de gelovigen enkele malen per dag oproept tot 't gebed. Behagelijk achteroverleunend, nam hij af en toe een diepe trek aan zijn sjisja (waterpijp). Niet zonder reden zegt de arabier: Isjrab duchan d.w.z. tabak drinken! Telkens borrelde en klotste het water in de glazen houders, en de natte tabak waarop een stuk gloeiende houtskool lag, verspreidde met de blauwe rook een merkwaardige geur van zweetvoeten.

Toen ik bemerkte, dat zijn partner aanstalte maakte om op te staan, trok ik de stoute schoenen aan en nauwelijks was de man verdwenen of ik naderde de Oejstas en verzocht hem met mij te spelen. Hoffelijk voldeed hij aan mijn verzoek. Dat hij alleen maar met de zwarte stukken speelde, had ik al gemerkt. We speelden: 1.e4,e5 2.Pf3,f6.

Het was merkwaardig, dat ik deze zet bij geen speler gezien had. Zo mogelijk moet een stuk ontwikkeld worden, maar als het paard niet naar f6 gaat, is er ook niet de lastige penning Lg5, dus vond ik 't een goede zet. Van nu af kwam ik iedere avond. De Oejstas en ik speelden vaak samen en we konden best met elkaar opschieten. Dat echter onze vriendschap plotseling schipbreuk leed, komt door een klein boekje en dat ging zo:

Wegens de grote hitte wordt er 's middags siesta gehouden. De zaak waarbij ik werkte, opende pas weer om 4 uur. Wat moest ik doen om de tijd door te brengen als je niet wilt slapen? -Lezen- ! Ik zocht een Arabier op die een onbeduidend zaakje met oud papier dreef. Daarbij waren vele tijdschriften en oude boeken in alle mogelijke talen. Meestal kocht ik bladen als : "La Vie Parisienne" en "Le Sourire" maar toch ook menig waardevol boek. Na het gebruikelijke afdingen verkreeg ik voor een appel en een ei een klein

geel boekje getiteld ;Mieses en Dufresne ; "Leerboek van het Schaakspel" Ik bladerde erin en was verbaasd over de overvloedige inhoud.

Om te lezen heb je een spel en een bord nodig. Toen ik in 't café probeerde alleen te spelen, had ik, al gauw vele nieuwsgierige om me heen die me het boek uit de hand namen. Dus kocht ik een splinternieuw schaakspel en tekende op een stuk karton de 64 velden. Nadat ik een kaars aangestoken had, maakte ik het me gemakkelijk, bestudeerde het boekje en verheugde me over de fijne, gelakte stukken. En daar meteen al bij het begin van de behandeling der openingen, vond ik de zet van de Oejstas 2,...f6 als een groffe fout aangemerkt, die op twee manieren te weerleggen valt. Een paar avonden liet ik me niet zien, maar gespannen zag ik de ontmoeting met de Oejstas tegemoet. Toen het zover was, paste ik eerst de loperzet toe, die me uit de Italiaanse partij bekend was. Tegen mijn partner had ik deze zet al vaak gespeeld, maar nu pas begreep ik de pointe - namelijk het bemoeilijken van de Rochade. 3.hc4, Pe7 4.Pc3 c6 5.d4,ed4: 6.Dd4:, d6 7: 8-8, Pg6 8.Le3,Pe5. 9.Pe5:fe5: 10.Dd1,Re7 11.f4,ef4: 12.Tf4: Tf8 13.Dh5T en ik veroverde een pion. Daarmee stelde ik me tevreden, toch ondervond ik die avond nog de gevolgen van een gevaarlijke zet. De volgende avond speelden we weer 1.e4, e5 2.Rf3,f6 en nu bracht ik met een zekere angst mijn eerste offer in 't schaakspel, 3 Pe5: De Oejstas hield krampachtig de slang van de waterpijp vast, hield het mondstuk te lang tussen zijn lippen en verslikte zich hoestend. Eindelijk nam hij lachend: 3....fc5: Natuurlijk had hij 3... De7 moeten zetten, maar omdat voor een arabier het roven alles is, zou hij een schier bovenmenselijke overwinning moeten opbrengen om niet te nemen. 4.Dh5 T, Ke7 5.De5: T,kf7 6. Lc4T, alleen zette hij nu niet zoals gehoopt 6....Kg6 ? 7.Df5T, Kh6 8. d4T,g5 9.h4, Kg7 10.Df7T, Kh6 11.hg5: mat maar: 6....d5 7. Ld5:T,Kg6 8. h4,h6 9.Lb7:,Ld6 10.Da5,Pc6 11.Lc6:,Tb8, waarna ik gemakkelijk won. Omdat ik er niet zeker van was dat de zaak in orde was, wendde ik de beide offers niet altijd aan, maar zocht ik naar afwisseling. Maar wat moest ik zelf spelen om van de zet f6 af te komen ? Na 1.e4,e5 2.d4,ed4: 3.Dd4: ergerde me het antwoord Pc6. 1.d4 is alleen voor gevorderde spelers die het open spel al beheersen, maar omdat ik dat tegenwoordig nog niet doe, begon ik er toen ook niet aan. Overigens had hij me dan op g6 vergast en zijn fil (=olifant) op g7 geposteerd, en dan was er een vernijngige Indische partij ontstaan, waar geen mens uitkomt.

Het koningsgambiet was in aanmerking gekomen. Misschien had hij dan ook 2.f6 gedaan, maar aan de andere kant waren de vele varianten me een gruwel.

Nu had ik bij de Oejstas nooit kunnen zetten als vroeger, of ondanks alles proberen. Maar ik verloor het geduld en bracht nu bij iedere partij het paard offer. De Oejstas koppig als een muilezel wijzigde zijn tactiek niet, maar het einde kwam naderbij. Op een avond deed hij nog enkele uitvoerige zetten, en na een majesteitelijk verheven, onnavolgbare beweging legde hij langzaam en bedachtzaam alle stukken om. "Enta afrit ja chawaga, moesj air ellab ojak noba tani" zei hij mij ("Je bent een duivel, meneer ! Ik wil niet meer met je spelen !") Nog vele malen zal de Oejstas de wenteltrappen in de minaret bestijgen om de gelovigen op te roepen tot gebed. Hij zal al heel oud zijn, maar - ik voel het - hij leeft nog en 's avonds zit hij daar in het café en lurkt behagelijk aan zijn waterpijp, drinkt mokka en schaakt - steeds met zwart - en zet 2...f6. Leve Damiano.

HIJ WAS ZE TE SLIM AF!

Aan boord van een zeeschip bevonden zich eens drie schaakmeesters: twee jonge, enthousiaste en strijdlustige spelers en één oudere, die zijn beste tijd al achter de rug had.

Geregeld speelden de heren partijen gedurende de lange zee-reis en steeds maar weer moest de oudere meester het tegen zijn jonge rivalen afleggen.

Deze waren niet mals met hun commentaar en zeiden hem rond-uit dat hij, als hij dan toch zo graag met pionnen om wou gaan, zich beter kon gaan toelleggen op Mens-erger-je-niet of Halma. De veteraan zat dit niet lekker en zon lange tijd op wraak. Eindelijk had hij iets gevonden en de gedachte, dat zijn plannetje moest slagen, verzachtte reeds veel van zijn doorstaan leed op de 64 velden.

Toen de drie heren weer bij elkaar kwamen, zei hij: Heren, jullie denken nu wel dat je alles van schaken afweet, maar ik zal je nu dan toch een lesje moeten geven. Ik wil n.l. om honderd gulden wedden, dat ik uit twee partijen, die ik tegelijkertijd tegen jullie speel, minstens één punt behaal". Nauwelijks was hij uitgesproken of de beide anderen barstten in een daverend gelach uit. Dat was toch al te gek! Enfin, ze konden ieder best vijftig gulden gebruiken en ze namen de weddenschap dan ook onmiddellijk aan.

wordt vervolgd.

wikkeling van het eigenlijke schaakspel loopt een andere niet minder belangwekkende stroom, n.l. die van het schaakprobleem. Dit heeft zijn eigen geschiedenis en eist een afzonderlijke behandeling. Het wordt in twee hoofdgroepen verdeeld, n.l. het eigenlijke schaakprobleem en het eindspel, die beide kunnen worden teruggevoerd tot het Arabische Shatrandj. Het verschil tussen beide blijkt uit de bekende uitdrukkingen: "Wit begint en geeft mat in zo en zoveel zetten" en "Wit zet en wint". Wat in deze opgaven wordt vereist is iets zeer verschillends, n.l. in het eerste geval de korste, in het andere geval de enige weg naar mat. In vele problemen is de verhouding der stukken zodanig, dat de ene partij met het grootste gemak zou winnen, als zij er de tijd maar voor kreeg. De moeilijkheid ligt hierin, dat zij slechts een beperkt aantal zetten mag doen. In het eindspel is de sterkte der stukken vrijwel altijd gelijk en het gaat er nu om de manier te vinden, waarop men kan winnen, ongeacht het aantal zetten, dat men daarvoor nodig heeft. Gewoonlijk is het een goed verschooten positievoordeel, dat moet worden gevonden en gebruikt. Het eindspel kan, zoals dikwijls is gebeurd, in werkelijke partijen voorkomen, terwijl de meeste problemen praktisch ondenkbaar zijn, al wordt ook verlangd, dat de stand van de stukken in geen enkel opzicht in strijd is met de spelregels. Voorbeelden van eindspelen zijn de Arabische "Mansubs", waarvan een groot aantal bekend zijn. In vele komen vondsten voor die in de latere Europese probleemkunst gebruikt zijn. Dikwijls wordt hier gevraagd, dat mat wordt gegeven met een bepaald stuk of op een bepaald veld. Ze zijn zelden erg lastig, de moeilijkheid ligt voor ons meestal hierin, dat wij niet gewend zijn aan de bewegingsregels van de stukken en de onderlinge krachtsverhoudingen.

Van deze Mansubs zijn intussen onze eindspelen afgeleid, die in de laatste tijd weer sterk in de mode zijn gekomen en een geduchte concurrent voor de eigenlijke problemen zijn. Ook deze zijn van Arabische oorsprong. In de middeleeuwen waren zij zeer in trek, maar naar onze opvattingen buitengewoon stelselloos. Terwijl wij nu eisen, dat de stand van de stukken tenminste theoretisch kan voorkomen, bekommerde men zich toen daarover niet in het minst. In onze tijd let men er echter zeer streng op. Wanneer een probleem in alle opzichten goed wil zijn, moet de stand van de stukken niet alleen theoretisch mogelijk zijn, maar er geen enkel stuk geslagen of reeds bij de eerste zet mat gegeven worden; er mogen geen overbodige stukken op het bord staan en het matzetten moet liefst zo zijn, dat elk van de velden van de zwarte

koning slechts op één wijze is versperd. Door streng aan de regels vast te houden, is een speciaal soort opgaven mogelijk geworden, waarbij gevraagd wordt: "Welke zet is het laatst gespeeld?"

Toen de Renaissance het spel nieuw leven had ingeblazen, taande de belangstelling voor het probleem en ontwaakte eerst weer, toen de Arabier Philip Stamma in 1737 een boekje "Essai sur le jeu des Echecs" uitgaf, waarin honderd eindspelen verzameld waren. Hij kreeg spoedig navolgers in Ercole del Rio en Giambattista Lolli en er verschenen een aantal bloemlezingen met problemen. Eerst Horatio BOLTON echter, van wie een verzameling opgaven verscheen (uitgegeven door Lewis), schiep het moderne schaakprobleem, waarbij het zwaartepunt kwam te liggen in het verlangde aantal zetten. Nu volgden de schrijvers snel op elkaar. Auguste d'Orville, Anderssen, Loveday, Heathcote, Meyer, Klett, Kohtz en Kockelhorn zijn bekende namen op dit gebied. Zij hebben door steeds scherper eisen de probleemkunst tot een hoogte opgevoerd, waarvan men eertijds niet had gedroomd. Talloze bladen over de gehele wereld hebben hun schaakrubriek, waarin geregeld partijen besproken en problemen gepubliceerd worden, men kan het aantal bestaande problemen zeker op een paar honderdduizend schatten.

EEN KLASSIEKE EINDSPELSTUDIE

Met de bespreking van het onderstaande klassieke eindspel van Saavedra is het onze bedoeling, dat voor de jongere schaakgeneratie de grootse prestaties, die in het verleden zijn verricht niet verloren gaan. Tevens wordt hierbij weer eens de gelegenheid geboden te laten zien hoe het wedstrijdspel de basis kan zijn voor belangrijke composities. De volgende stelling kwam voor in 1895 in een partij tussen Potter en Fenton.

Wit: Kb6, c6

Zwart: Ka1, Td5

Na afloop van deze partij ontdekte Saavedra, wat er allemaal in de stelling zat (en wat de spelers niet gezien hadden!). Dat de pion c6 wint tegen de toren is niet zo verwonderlijk, als men bedenkt, dat die pion al bijna een dame is geworden (dame tegen toren is theoretisch gewonnen al is dit eindspel nog zeer lastig).

Na 1c6-c7, Td5-d6 schaak mag wit niet naar b7, omdat dan met Td7 de pion gepend en daarna geslagen wordt. Ook niet op de c-lijn, dan komt er Td1!(3c8d?, Tc1schaak). Dus 2Kb6-b5.

Zwart blijft nu schaakgeven. Wil wit daar een einde aan maken, dan moet zijn koning naar beneden: 2... Td6-d5+ 3Kb5-b4,

Td5-d4schaak 4Kb4-c3,
Td4-d1 5Kc3-c2 en zwart schijnt uitgepraat.
Maar nu komt pas de verrassing: 5... Td1-d4! en na 6c8D?,
Tc4schaak!, Dc4: staat zwart pat!
De tweede verrassing is, dat wit toch wint met 6c7-c8T!.
Zwarts koning staat zeer ongunstig en er dreigt Ta8 mat. En
na6...Td4-a4 7Kc2-b3 moet zwart of zijn toren laten slaan,
of zich mat laten zetten op c1. Dit is het eindspel, dat in
de schaakliteratuur bekend staat als het eindspel van
Saavedra.

E E U W I G S C H A A K

Cluborgaan van de Schaakclub PURMEREND 5e jaargang no 8.
Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster post
Purmerend tel 1398

Secretariaat: S. Uitslager Jr., H. de Grootstr. 63 P'end.
Wedstrijdleiding: E. Wiedijk, Julianastraat 70 Purmerend.
Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend.
Eindredactie: G. Visser, P. Kramerstraat 30, Z.O. Beemster
post Purmerend.

Speelavond: Donderdag 20.00 uur.

Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend.

F. DOKTER KAMPIONEN.

Voor de vijfde maal heeft F. Dokter de hoogste plaats bereikt in de competitie waarmee hij de wisselbeker nu definitief heeft gewonnen. Het liet zich eerst niet aanzien dat Dokter de hoogste plaats zou bereiken. In het begin raakte hij tamelijk ver achter en dit bleef enige weken zo waarna hij weer langzaam begon te stijgen op de ranglijst. Elke keer weer een of meer plaatsen hoger met op het eind een taai gevecht tegen Visser en Verkerk. De beslissing viel in een afgebroken partij tegen Visser waarin Dokter met remise al genoeg zou hebben. Visser stond echter beter. Onder grote spanning zagen we Dokter de partij in evenwicht brengen waarna hij een zodanige stelling bereikte dat remise kon worden overeengekomen. De beker is reeds lang in circulatie, een "historische beker" waarop vele namen prijken. Wij wensen de heer Dokter van harte geluk met deze beker en deze overwinning.

<u>Ranglijst</u>	<u>begin</u>	<u>eind</u>	<u>totaal</u>
F. Dokter	2	1	1343
G. Visser	1	2	1318
J. Verkerk	4	3	1201
E. Wiedijk	9	4	1188 $\frac{1}{2}$
J. Wientjes	11	5	1128 $\frac{1}{2}$
J. Hofmeester	13	6	1115
J. Nijhof	25	7	1106 $\frac{1}{2}$
F. Wiedijk	6	8	1100
E. Lakeman	21	9	1005 $\frac{1}{2}$
P. Pronk	8	10	1001
W. Brand	7	11	943
L. Urbanus	19	12	938

<u>Ranglijst</u>	<u>Begin</u>	<u>eind</u>	<u>Totaal</u>
H. Huisman	20	13	937
A. Oosterbaan	5	14	912
C. Jongkees	17	15	892
D. Schot	13	16	828
J. Beers	18	17	795 $\frac{1}{2}$
S. Uitslager jr.	32	18	791 $\frac{1}{2}$
J. Honingh	30	19	762 $\frac{1}{2}$
G. Grondman	10	20	761
C. Oudegeest	23	21	758 $\frac{1}{2}$
T. Commandeur	40	22	750 $\frac{1}{2}$
M. de Bruyn	27	23	664
M. Kooy	24	24	656
W. v. Reemst	28	25	644
J. Pijper	38	26	594
J. Doorgeest	-	27	576
S. Uitslager sr.	36	28	564 $\frac{1}{2}$
L. Spaan	-	29	563 $\frac{1}{2}$
W. Luberti	31	30	548 $\frac{1}{2}$
C. v.d. Laan	-	31	540
K. de Vries	34	32	526
H. Breeuwsma	-	33	426 $\frac{1}{2}$
R. Bezuur	-	34	421
J. Groot	-	35	390
J. Storck	35	36	302

De onderlinge competitie 1961 - 1962 is voorbij. De strijd heeft lang geduurd en 30 ronden achtereenvolgende te spelen met volledige inzet van kennis, inzicht, fantasie en andere eigenschappen die ons spel zo boeiend maken, is geen geringe opgave geweest. Verschillende leden begonnen tekenen van "schaakmoeheid" te vertonen maar de enkele maanden die ons van het begin van de volgende competitie scheiden zullen zoals gewoonlijk voldoende zijn om weer hevig te gaan verlangen naar een fors partijtje schaak. Er zijn trouwens onverbetelijke liefhebbers die op dezelfde plaats maar nu geheel vrijblijvend doorgaan met het spelen van serieuze en minder serieuze partijtjes, vluggertjes en simultaantjes. De eindranglijst in dit blad wordt voorafgegaan door de stand zoals die was aan het begin, dus voor de eerste ronde. Er staan zo hier en daar wat cijfers naast elkaar waarvan het verschil tamelijk groot is. J. Nijhof, J. Honingh, J. Pijper en S. Uitslager sr. zijn een behoorlijk stuk vooruitgegaan waarbij ook vermeld moet worden dat deze spelers zowel dit jaar als verleden jaar regelmatig zijn opgekomen en dus weinig partijen hebben gemist.

Hierdoor is hun prestatie onbetwistbaar. Hetzelfde kan niet gezegd worden van enkele spelers die heel wat plaatsen zijn gezakt. Door vele afberichten veroorzaakt door ziekte en drukke werkzaamheden zijn ze deze keer wat achterop geraakt. Wij hopen dat ze in september weer voor 100% kunnen meedoen. Opmerkelijk is ook dat onder de eerste vijftien spelers zich heel wat verschuivingen hebben voorgedaan. J. Hofmeester en E. Lakeman hebben zich weer bij de eerste 10 gevoegd terwijl L. Urbanus en H. Huisman deze groep dicht hebben benaderd. S. Uitslager, G. Grondman en T. Commandeur hebben zich in het begin van het seizoen goed geklasseerd en zijn later door vele afberichten teruggevallen op de plaatsen die zij nu bezetten. De zes nieuwe leden staan tesamen met schakers die al langer lid zijn in de onderste groep. Daar zij over het algemeen nog maar kort lid zijn en dus weinig partijen hebben meegespeeld kunnen we hun speelsterkte nog niet goed beoordelen. Wel kunnen we zeggen dat hun kansen op een hogere plaats in de aanstaande competitie beter zijn geworden nu ze eenmaal wat aan onze vereniging zijn gewend geraakt. Het verschil in mentaliteit tussen gewone en competitiepartijen zal hen wel niet zijn ontgaan waardoor zij daar in de toekomst ook rekening mee kunnen houden. De afgebroken partijen die aan het slot van de competitie werden uitgespeeld hebben niet alleen de stand bij de hoogste plaatsen beïnvloed, ook andere plaatsen zijn flink gewijzigd. In principe maakt dit niets uit maar het is toch niet prettig als in de twee laatste ranglijsten grote verschillen optreden. Hierbij komt ook nog dat enkele spelers niet aanwezig konden zijn op de inhaalavonden en zelfs zonder afbericht zijn weggebleven. In de volgende competitie wordt dit ondervangen door de inhaalavonden te spreiden.

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN ?

Opgave 25. Wit aan zet en wint.

Stelling wit: Kf5, Ta4, pi:g3

Zwart: Kh5, Th6, Ld8, pi:a5

In deze positie dacht wit eerst als volgt te winnen: 1.g3 - g4+, Kh5 - h4. 2. g4-g5+, Kh4 - h5. 3. Ta4 - h4+ edoch na 3....., Kh5 x h4, 4.g5 x h6, Ld8 - b6! is geen winst meer mogelijk (5. Ke5, Hc7+). Toch kan wit in de diagramstelling op amusante wijze zich van de winst verzekeren.

Gevraagd wordt de elegante winstwending van dit grappige schaakraadsel aan te geven.

Opgave 26. Zwart aan zet. Staat hij verloren?

Stelling Wit: Kh1, Df1, Tg4, Pc3, pi: b2, g2, h5.

Zwart:Kg8, Dg7, Te8, Pg6, pi: a5, c6, d5. Zo op het eerste gezicht schijnt de zwarte positie hopeloos. Er dreigt zowel 1. Tg4 x g6 als 1. h5 x g6 en het is eigenlijk niet te zien, hoe zwart deze dreigingen kan pareren. Toch beschikt hij over een unieke mogelijkheid om de dreigende nederlaag te pareren en zelfs duidelijk winstperspectieven te verkrijgen. Gevraagd wordt deze prachtige parade voor zwart aan te geven.

Succes heren !

J. Beers.

OPENINGEN - RUBRIEK.

Hebt U de theorie van de "opendiagonale lijn" goed door genomen? Nu ik hoop van wel, dan doe ik het vele werk wat aan zo'n rubriek vast zit niet voor niets. Wij gaan thans verder zoals reeds aangekondigd is op het einde van de hierboven genoemde theorie.

"De zevende (tweede rij)"

Tussen de lijnen en rijen bestaat een causaal verband. De geopende d.w.z. van pionnen gezuiverde lijn kan ertoe dienen, de vijandelijke stelling met toren of dame binnen te dringen. Wat verstaan we nu onder dit binnendringen? De toren of dame gaat op de open lijn een verlegen veld bezetten, liefst zo dat dit stuk wel vijandelijke pionnen kan aanvallen, maar zelf buiten het bereik van deze pionnen staat. Dit laatste is steeds het geval, wanneer de aanval van terzijde of van achteren uit wordt ondernomen. Het belangrijkste is een dergelijke uitval voor de toren, want de dame heeft nog andere mogelijkheden om de vijandelijke stelling binnen te dringen. Met betrekking tot de toren nu is de aanval van terzijde het sterkst. Immers, de toren kan op deze wijze tegelijkertijd twee pionnen aanvallen, recht en links, terwijl hij van achteren er slechts één kan bedreigen. Dit leidt vanzelf tot de gevolgtrekking, dat de zevende respectievelijk de tweede rij het paradijs der torens is, de zevende rij voor de witte torens en de tweede rij voor de zwarte. Een dergelijk binnendringen vormt dan ook in de meeste gevallen het eigenlijke doel van de strijd om de open lijn. Indien de meeste vijandelijke pionnen reeds opgerukt zijn, kan het binnendringen op de zesde (derde) of vijfde (vierde) rij dezelfde uitwerking hebben, maar dit zijn slechts gevallen van uitzondering. De ervaring leert, dat het gros der pionnen in de regel op de tweede respectievelijk zevende rij blijft staan. Vandaar de bijzondere betekenis van de zevende en tweede rij. (Wij noemen de zevende het eerst, omdat deze voor wit het belangrijkste is. Daar de benaming "zevende respectievelijk tweede rij" enigszins omslachtig klinkt, spreekt men met betrekking tot

dit kenmerkt vaak van de voorlaatste rij, waarmee dan zowel de zevende als de tweede rij bedoeld kan zijn.)

Wij bespreken nu een partijgedeelte, waarin de betekenis van het kenmerk i.g. zeer goed tot uitdrukking komt.

Zet U de volgende stelling op het bord.

Wit: Kg1, De2, Tc1 en f1, hb5, pi: a2, b3, d2, e3, f2, g2, h2. Zwart: Kg8, De5, Ta8 en f8, hc8, pi: a7, b6, c5, e6, f7, g7, h7.

Deze stelling is ontstaan na de 15e zet van Zwart 15..., Df6 x e5. Wit heeft een kleine voorsprong in ontwikkeling en doet nu een interessante poging om van dit voordeel profijt te trekken.

Er volgde: 16. d2 - d4. Wit offert een pion om de c-lijn te openen en vervolgens via de zevende lijn binnen te dringen (Tc1 - c7). 16...., C5 x d4. 17. e3 x d4; De5 - d6. De veiligste voortzetting. Na 17..., Dd4: had Wit de keuze uit onmiddellijk 18. Tc7 en (nog sterker) 18 Tfd1, Df6. 19. Tc7, tracht Zwart in dit laatste geval het binnendringen met 18...., Df4 te beletten, dan volgt 19. Tc4, Db8 (de enige manier om C7 te blijven bestrijken) 20. Th4, en Wit krijgt in andere vorm compensatie voor de geofferde pion (kans op koningsaanval.) 18. De2 - e5

Een nieuwe aanslag op de zevende rij. Wit bedreigt de zwarte dame en zou zowel na 18...., De5: 19. de5: benevens Tc7, als ook na 18...., Td8. 19. Dd6:; Td5: 20. Tc7, Td4: 21. Lc6, Tb8. 22. Ta7: door het bezit van de zevende rij in het voordeel komen. 18...., Dd6 - a3. Valt pion a2 aan en bereidt bovendien 19....; ha6 voor, welke laatste zet ook op b.f. 19. Hc6 zou volgen. Wit zou nu pion a2 kunnen offeren om toch in het bezit van de zevende rij te komen. Onder -de gegeven omstandigheden- Zwart kan zijn ontwikkeling te allen tijde met La6 voltooien en Wit heeft langs de voorlaatste rij geen directe dreigingen -is de zevende rij echter geen pion waard. 19. h2 - h4. Wit offert de pion toch, maar met geheel andere bedoelingen: hij wil de zwarte koningsstelling aanvallen, aldus gebruik maken van de afwezigheid van zwarte verdedigingsstukken. Enkele zetten later laat rechter de strijd om de zevende rij weer op 19...., hc8 - b7. 20. h4 - h5; h7 - h6. Zwart mag 21. h6 niet toelaten.

21. Tc1 - c3. Dreigt met 22, Tg3 te winnen (22...., f6. 23. De6:; Tf7. 24. hc4; of 23...., Kh8. 24. Dd7 enz.) Zwart kant zich echter voldoende verdedigen. 21...., Tf8-d8. 22. Tc3 - g3; Da3 - f8. 23. Dc5 - c7. Volgens de Witspeler was hier en op de volgende zet hb5 - c4 de juiste voortzetting geweest. 23...., Ta8 - b8. 24. Dc7 - f4; Df8 -d6.

Om 25. Dh6: met 25...., Dg3: te weerleggen. Wits aanval is tot stilstand gekomen en Zwart staat iets beter, daar pion d4 moeilijk te houden is. Echter begint juist nu de meest leersame phase van de partij.

25. Df4 x d6; Td8 x d6. 26. Tf1 - c1!

Bekijkt U deze stelling met aandacht.

Van hier af speelt de zevende rij weer de belangrijkste rol. Wits dreiging via C7 binnen te dringen plaatst Zwart voor moeilijke problemen.

26...., Td6 x d4. Op 26...., Tc8 zou 27. Tc8:+, hc8:. 28. Tc3, Td8. 29. Tc7 met voordeel voor wit volgens (de zevende rij!). 27. Tc1 - c7; Td4 - d1+. 28. Kg1 - h2; Td1 - d5. Een principiële fout. Zwart had hier eveneens de voorlaatste rij moeten bezetten (28...., Td2!), waarna de partij voor hem gunstig stond.

29. hb5 - e2; Td5 - d2.

Thans geeft deze bezetting van de tweede rij bij minder effect. Dit blijkt dadelijk. 30. Le2 - f3.

Met aanval op hb7. Ruilt Zwart op f3, dan volgt 31. Tf3: met gelijktijdige aanval op pion f7 en pion a7, terwijl bovendien pion f2 gedekt wordt. Wit zou op deze wijze in het voordeel komen. 30...., Lb7 - d5. het beste

31. Tc7 x a7; Td2 x f2. Zwart heeft een gezonde pluspion en bezit evenals Wit de voorlaatste rij. Toch is de situatie moeilijk voor Zwart; Wit kan n.l. de actie van zijn binnengedrongen toren met zijn andere toren steunen over welke mogelijkheid Zwart niet beschikt.

32. Kh2 - g1. Met deze verdrijving van Tf2 bereidt Wit een dubbele aanval op pion f7 voor. 32...., Tf2 - d2. 33. Lf3 x d5; Td2 x d5. Op 33...., ed5: zou 34. Te3 en Tee7 volgen. Zwart wil deze verdubbeling der vijandelijke torens op de zevende rij niet toelaten. 34. Tg3 - f3; Tb8 - f8. 35. A2 - A4. Hierna mag Zwart pion h5 niet nemen wegens 36. Tb7 (36...., b5. 37.a5!). Slaagt Wit er in, zich op de damesvleugel een vrijpion te verschaffen, dan moet dit in combinatie met de sterke stelling van zijn torens de beslissing brengen.

35....; Td5 - d4. 36. Ta7-b7; Td4 - b4. 37. Kg1 - f2; e6 - e5. 38. Kf2 - e2; e5 - e4. 39. Tf3 - c3; Tf8 - d8. 40. g2 - g4; Td8 - f8. Zwarts materiele en Wits positionele voordeel wegen tegen elkaar op. Geen der partijen kan zijn stelling verder versterken. 41. Tb7 - c7. De verdubbeling der torens op de zevende rij heeft hier niet veel zin (daar f7 afdoende beschermd is) en deze zou slechts tot verlies van pion b3 leiden. Met de tekstzet dreigt 41. Tfc4, Tc4: 42. Tc4: Te8. 43. Ke3, waarmee Wit de geofferde pion onder gunstige omstandig-

heden zou heroveren. 41..., f7 - f 5. Veiliger was 41...., Td4, eventueel gevolgd door Tfd8.

Met de tekstzet doet Zwart een winstpoging; hij hoopt ervan te profiteren, dat op dit ogenblik geen dubbele aanval op pion g 7 mogelijk is.

42. Tc7 - e7. Om 42..., fg4: met 43. Tcc7 te beantwoorden, waarmee Wit minstens remise door eeuwig schaak bereikt.

42...., f5 - f4. Niet 42..., Tf7? wegens 43. Tc8+, Tf8. 44. Tcc7 en Wit wint.

Overweging verdiende 42..., e3 met de dreiging 43..., Tg4:.. Wit zou echter in dat geval eerst de g-lijn met 43. g5! versperren en door de dreiging 44. Tcc7 remise door eeuwig schaak forceren (43...., Tg4?. 44. g6 enz.)

43. Tc3 - c7. Eindelijk de gewenste verdubbeling langs de zevende rij. De strijd heeft nu zijn hoogtepunt bereikt. Wit dreigt mat in drie zetten: Tg7:+, Th7+ en Tcg7. Een zeer leerzame wending, welke men dient te onthouden.

43...., f4 - f3+. 44. Ke2 - f1. Het enige veld waarop de witte koning niet onmiddellijk aan schaak blootstaat. Zwart kan nu het dreigende mat niet anders pareren dan met een zet van Tf8. 44...., Tf8 - d8. 45. g4 - g5. Dreigt te winnen met 46. Tg7:+, Kh8. 47. Th7+, Kg8. 48. Tcg7+, Kf8. 49. gh6: enTh8 mat. Op dezelfde wijze (alleen met 49. h6 i.p.v. gh6:) zou Wit na 45...., hg5:? winnen.

45...., Td8 - d1+?. Deze fout leidt tot verlies. Met 45..., e3! was redding nog mogelijk. Wit had dan met het oog op de dreiging 46...., Td1 mat geen tijd om zijn eigen matdreiging uit te voeren. Er kon volgens 46. Tg7:++ enz. met eeuwig-schaak, of 46. Te3:, Tf4. 47. g6 (47. Tee7, f2! met de dreiging 48...., Td1+) 47...., f2. 48. Tc1 enz. met gelijke kansen. 46. Kf1 - f2; Td1 - d2+. 47. Kf2 - e1; Td2 - e2+. 48. Ke1 - f1. Zwart heeft nu geen schaakje meer en staat daardoor machteloos tegenover de witte aanval. In de eerste plaats dreigt 49. Te8+ benevens 50. g6 mat.

48...., h6 x g5. Wit kan nu op twee verschillende manieren het mat forceren en wel met 49. Te8+, Kh7. 50. Tcc8 (dreigt 51. Th8 mat, hetgeen ook op 50..., Kh6 zou volgen) 50...., g6. 51. Te7+, Kh6. 52. Th8 mat; of met de gespeelde zet. 49. Te7 x g7+ waarna Zwart het opgaf, want er zou 50. h6 volgen, met de dodelijke dreiging 51. Tc8 mat.

Uit dit slot blijkt zeer duidelijk, hoe belangrijk het is dat de aanvallende torens nog extra-steun ondervinden, zij het ook slechts van een pion. Een partij waarin de betekenis van de voorlaatste rij van alle kanten wordt belicht. Neemt U deze studie een paar maal goed door.

De volgende keer (Het looperpaar)

J. Beers.

HET TWEIPAARDENSPEL IN DE NAHAND. ("Pruisisch").

Het Pruisisch is een opening waarbij kennis van de theorie tot reële voordelen kan leiden. Het geschikt om de tegenstander in een ongunstige variant te lokken is de "klassieke-variant" die ontstaat na de zetten; 1. e2-e4 e7-e5 2. Pg1-f3 Pb8-c6 3. Lf1-c4 Pg8-f6 4. Pf3-g5

Een "Knoeiërszet" of de weerlegging van het Tweepaardenspel, tussen deze twee uitersten schommelt het oordeel van de autoriteiten over de laatste zet. Ondertussen is zwart nu praktisch gedwongen een pion te geven, omdat hij anders de kwaliteit verliest. 4..... d7-d5 5. e4xd5 Zwart behoort nu voort te zetten met ; 5..... Pc6-a5, waarna hij het initiatief houdt, dat naar het oordeel van de huidige theoretici genoeg compensatie vormt voor het verlies van de d-pion. Vele zwartspelers accepteren echter liever geen pionverlies en spelen; 5..... Pf6xd5? Dit is een zwakke zet, maar ook het antwoord dat steeds weer volgt (o.a. gespeeld in de partijen Brand-Verkerk en Pronk-Vlaar) is niet helemaal juist, 6. Pg5xf7? want na 6....., Ke8xf7 7. Dd1-f3+ Kf7-e6 8. Pb1-c3 Pc6-b4! zijn de kansen ongeveer gelijk.

Wit heeft veel beter dan 6.Pg5xf7. Hij moet n.l. spelen; 6. d2-d4!

Pas nu bereikt wit duidelijk voordeel. Er zijn nu vier voortzettingen die in aanmerking komen;

1e 6..... Pc6xd4? 7. C2-c3! met stukwinst

2e 6..... Lf8-e7? 7. Pg5xf7! Ke8xf7 8. Dd1-f3+ Kf7-e6
9. Pb1-c3 Pc6-b4 10. Df3-e4 c7-c6 11. a2-a3 Pb4-a6
12. Lc1-f4!

Deze winnende zet is alleen mogelijk omdat wit al d2-d4 heeft kunnen spelen, en dat was in de analoge variant zonder Lf8-e7 niet gebeurd.

3e 6..... e5xd4 7. O-O! Lc8-e6 er dreigde slaan op f7.
8. Tf1-e1 Dd8-d7 9. Pg5xf7! Ke8xf7 10. Dd1-f3+ Kf7-g8
11. Te1xe6 Ta8-d8 12. Lc1-g5! Dd7xe6 13. Lg5xd8 De6-e1+
14. Lc4-f1 De1-e6 15. Ld8-h4 enz. wit staat veel beter

4e 6..... Lc8-e6 7. Pg5xe6 f7xe6 8. d4xe5 Pc6xe5
9. Dd1-h5+ Pe5-g6 10. O-O wit staat beter

E E U W I G S C H A A K .

Cluborgaan van de schaakclub PURMEREND 5e jaargang no.9.
Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster
post Purmerend tel. 1398.
Sekretariaat: S. Uitslager Jr., H. de Grootstraat 63, P'end.
Wedstrijdleiding: E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend.
Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend.
Eindredactie: G. Visser, P. Kramerstraat 30, Z.O. Beemster
post Purmerend.
Speelavond: Donderdag 20.00 uur.
Plaats: "De Drie Zwanen", Neckerstraat 3, Purmerend.

JAARVERSLAG 1961 / 1962.

Het seizoen 1961/1962 begon op donderdag 31 augustus 1961 met de jaarvergadering, waarbij een nieuw bestuur werd gekozen. Het ledental van onze vereniging was iets lager dan vorige jaren en bewoog zich gedurende dit seizoen steeds omtrent de 40. In verband hiermede werd besloten met twee tientallen aan de Bondscompetitie deel te nemen.

Het eerste tiental kan over de behaalde resultaten tevreden zijn. Wij eindigden in de 2e klasse B op de derde plaats met 2 gewonnen wedstrijden, 2 gelijke spelen en 1 verloren wedstrijd.

De resultaten van het tweede tiental stelden echter teleur. Dit tiental kon zich in de derde klasse niet handhaven en zal het komende seizoen moeten trachten het verloren terrein te heroveren.

De onderlinge competitie had een geanimeerd verloop. Evenals vorig jaar werd gespeeld volgens het systeem Keizer. Het grote voordeel van dit systeem is dat de leden praktisch op iedere clubavond een competitiewedstrijd kunnen spelen. Bovendien kunnen nieuwe leden te allertijde aan de competitie deelnemen. Het aantal gespeelde wedstrijden voor de onderlinge competitie is dan ook belangrijk hoger dan bij het vroeger gevolgde systeem. In totaal werden 30 ronden gespeeld. Verschillende leden hebben hiervan slechts weinige verzuimd. Er werd met veel enthousiasme gespeeld om een goede plaats op de ranglijst. Ook de strijd om het kampioenschap die voornamelijk ging tussen de kampioen van vorig jaar, de Heer Visser, en de Heer Dokter, werd eerst na het uitspelen van de afgebroken partijen ten gunste van de heer Dokter beslist. De Heer Dokter komt hiermede definitief in het bezit van de wisselbeker, aangezien hij deze thans in totaal vijfmaal

heeft gewonnen, n.l. in de jaren 1953, 1955, 1956, 1959 en 1962. Onze hartelijke gelukwensen met deze prestatie! Andere winnaars van de wisselbeker zijn geweest: De heer S. Band Jr. (1957, 1958 en 1960) de Heer Oosterbaan (1954) en de Heer Visser in 1961.

Het bestuur heeft getracht in de herfst een simultaanwedstrijd te organiseren. Hiervoor waren contacten gelegd met de Heer Withuis. Tot onze spijt ontvingen wij echter kort voor de wedstrijd afbericht.

De Sint Nicolaas-avond, gehouden op donderdag 30 november, bracht ons dit jaar geen persoonlijk bezoek van de Sint. Nadat de Heer Wiedijk ons van zijn natuur-opnamen had laten genieten, voerde de Heer Hofmeester ons met zijn dia's door Zuid Europa, waarbij ook Spanje niet vergeten werd. Ook de opnamen van Marokko waren zeer interessant. Nadat de Heer Nijhof een probleem op het demonstratiebord tot een goede oplossing had gebracht, gingen wij over tot het traditionele snelschaak. Verschillende leden en genodigden gingen met een fraaie prijs naar huis. Alzo een afwisselende en zeer geanimeerde avond. Gedurende het weekeinde van 24 en 25 februari 1962 werd door ons een tournooi georganiseerd in de Veilingcantine. Hieraan namen 48 schakers deel afkomstig van verschillende verenigingen. Naast onze eigen vereniging waren vooral diverse club uit de Zaanstreek goed vertegenwoordigd. Gespeeld werd in 12 groepen van 4. Wat de prestaties van onze clubgenoten betreft, kunnen wij speciaal de Heer Wientjes noemen, die in zijn afdeling beslag op de eerste prijs wist te leggen.

Een ander hoogtepunt in het afgelopen seizoen was ons traditionele Paastournooi, waarin de leden elkaar in vluggertjes bekwamen; de prijzen bestonden als gewoonlijk, uit eieren. Een extra prijs werd elke ronde beschikbaar gesteld voor degenen die het eerst zijn tegenstander mat wist te zetten. De bibliotheek genoot het afgelopen seizoen weinig belangstelling. Wij maken speciaal de nieuwe leden opmerkzaam op de mogelijkheid zich op deze wijze enige kennis van de theorie te verwerven.

Ons clubblad heeft het afgelopen seizoen naar behoren gefunctioneerd. Dank zij onze adverteerders hebben wij hiervoor een sluitende begroting kunnen bereiken. Een moeilijkheid voor de redactie was vooral gedurende de laatste maanden te kort aan copy. Wij doen bij deze een beroep op de leden hiervoor ook eens een bijdrage te leveren. Ook een interessante partij komt zeker voor plaatsing in aanmerking. Het afgelopen jaar was voor de club, financieel gezien, min-

der gunstig. Tengevolge van de hogere kosten(o.a. zaalhuur) en het enigszins gedaalde ledental, zijn ontvangsten en uitgaven dit jaar niet in evenwicht, zodat wij onze reserves moesten aanspreken. Het bestuur is daarom voornemens op de algemene vergadering een voorstel in te dienen de contributie te verhogen.

Met ingang van het komende seizoen zullen wij spelen in de Veiling-cantine. De algemene vergadering, te houden op donderdagavond 30 augustus a.s. zal ook reeds aldaar plaats vinden.

Overigens willen wij niet nalaten te vermelden dat wij het afgelopen seizoen bij de fan. Jonk prettig hebben gespeeld en onze dank uit te brengen voor de service die wij aldaar hebben genoten.

De sekretaris,
(W. Brand.)

HET KONINGSGAMBIET.

Het KG is één der oudst bekende openingen. Het werd voor het eerst, voor die tijd grondig, onderzocht in 1571 door Ruy Lopez.

In de vorige eeuw was het KG een zeer gebruikelijke opening, maar tegenwoordig komt het in de grote toernooien vrijwel niet meer voor. Bronstein is de enige die het nog wel eens speelt. Uit het feit dat het KG nu niet meer gebruikelijk is, mag echter niet afgeleid worden, dat het onkorrekt is. De oorzaak is waarschijnlijk, dat het te onberekenbaar is. Niettemin is het de opening, waarin de slagvaardigheid het belangrijkste is, dus de opening om het combinatievermogen op te voeren. Alleen hierom al lijkt het mij aanbevelingswaardig om zo nu en dan eens het KG te spelen.

De moeilijkheid is, dat het KG wemelt van geforceerde varianten. Kennis van de theorie is dus noodzakelijk. Daar die theorie nogal uitgebreid is, zullen we proberen een systeem op te bouwen, waardoor slechts een gedeelte van de theorie van het KG van belang is.

Als basis nemen we: a) Het KIESERITZKY-gambiet,
b) De varianten zonder 3....g5,
c) De vormen van weigeren.

a) 1e4 e5
2f4 ef4
3Pf3 g5
4h4! g4
5Pe5 ...

b) 1e4 e5 3... h6, 4d4
2f4 ef4 3...Le7, 4Lc4
3Pf3... 3... d5, 4ed5

c) 1e4 e5 of 1c4 e5
 2f4 Lc5 2f4 d5
 3Pf3 d6 3cd5 c4 3... ef4
 4c3 ... 4d3 4Df3!

Zie voor verdere zetten, Dr. M. Euwe: "Theorie der schaakopeningen No 12".

1. b2-b4 (Englisch)

Deze opening werd door de Weense meester Englisch in praktijk gebracht, en door Tartakower, die hem een enkele maal toepaste, de Oerang-oetanopening genoemd. Hoewel de zet in de meesterpraktijk vrijwel nimmer is aangewend, kan zwart ternauwernood gelijk spel bereiken.

1.	b2-b4	e7-e5	
2.	Lc1-b2	f7-f6	
3.	e2-e4	Lf8xb4	3 b5, d5 gunstig voor zwart
4.	Lf1-c4	Pg8-e7	
5.	f2-f4	d7-d5	5...ef4, 6Df3 wit !
6.	e4xd5	Lb4-d6	6...ef4, riskant
7.	f4xe5	f6xe5	
8.	Dd1-h5+	Pe7-g6	
9.	Pg1-f3	Pb8-d7	
10.	O-O	O-O	met gelijke kansen

1.	b2-b4	d7-d5	
2.	Lc1-b2	Pg8-f6	
3.	f2-f4	Dd8-d6	
4.	Lb2-e5	Dd6-b6	met complicaties.

1.	b2-b4	d7-d5	
2.	Lc1-b2	Pg8-f6	
3.	e2-c3	e7-e6	3...Lf5, eenvoudiger
4.	b4-b5	Lf8-e7	
5.	f2-f4	O-O	
6.	Lf1-d3	c7-c5	zwart staat bevredigend.

1.	b2-b4	Pg8-f6	
2.	Pg1-f3	g7-g6	
3.	c2-c4		Réti-systeem.

Aldus dr. M. Euwe in de theorie der schaakopeningen.

Ludek Pachman geeft in zijn "Schaaktheorie" de volgende systemen voor zwart,

a) 1. b4 a5 2. b5 Pf6 3. Lb2 d6
 b) 1. b4 d5 2. Lb2 Dd6 met e5

Uit Duitse schaakkringen komt het idee om de Oerang-oetan te

versterken door eerst de zet d4 in te schakelen, dus b.v.,

1. d2-d4	d7-d5	
2. b2-b4		en nu,
a) 2.	a7-a5	
3. b4-b5	a5-a4	
4. c2-c4	d5xc4	
5. e2-e4	c7-c5	
6. d4-d5	Dd8-a5+	
7. Lc1-d2	Da5xb5	
8. Pb1-a3		met Lf1xc4
b) 2.	e7-e6	
3. a2-a3	a7-a5	
4. b4-b5	c7-c5	
5. d4xc5	Lf8xc5	
6. Lc1-b2!	Pg8-f6	6. a4? Df6.
7. Pg1-f3		met e2-e3
c) 2.	e7-e5	
3. d4xe5	Lf8xb4+	
4. c2-c3	Lb4-c5	
5. e2-e3	Pb8-c6	
6. Lc1-b2	Pc6xe5	
7. c3-c4!		7. .. Lb4+ 8. Pbd2.

J. Nijhof.

HET MAT VAN DILJARAM.

Heel lang geleden, in de tijd dat het schaakspel ontstond, vond in de Orient de volgende geschiedenis plaats. Een speler, bij wie het schaakenthousiasme als bij een hazardspel tot een verslaving geworden was, ontmoette een sterke tegenstander en verspoelde aan hem zijn hele vermogen. De triomferende overwinnaar stelde voor, nog eenmaal een kans te wagen. Vol bitterheid antwoordde de ongelukkige speler: "Wat kan ik noginzetten, nu alles wat ik bezat al van jou is?"

"En je vrouw?" vroeg de tegenstander met een begerige blik op de schone Diljaram wijzend, die zich teder tegen haar echtgenoot had aangevlijd. Ontzet had ze de nederlaag van haar man aangezien.

"Diljaram" riep deze, "ook jouw moet ik door het schaken verliezen. Nee, dat nooit."

"Neem het voorstel aan", sprak Diljaram hem tegen, "Allah

zal je al het verlorengedane laten terugwinnen." Met vaste hand plaatste de overwinnaar de zwarte stukken op het bord. De strijd ontbrandde opnieuw, en daaruit vloeide de volgende stelling voort:

Wit, Ka4 Th1 Th4 Pg4 Lh3 p f6 g6

Zwart, Kg8 Tb8 Tb2 Pc4

Zoals U weet, zijn de schaakregels in de loop der eeuwen verandert. De looper had toen een andere beweging als tegenwoordig. Hij mocht op zijn diagonalen telkens naar twee velden verplaatst worden. Daarbij kon hij zelfs over een stuk heenspringen dat hem in de weg stond. Maar zelfs deze mogelijkheid in ogenschouw genomen, is er geen wending van het geluk te bespeuren, de stelling van de echtgenoot van Diljaram is hopeeloos. Van vier kanten bedreigt hem het mat. Zijn trillende hand strekt hij al naar de koning uit, om hem als teken van overgave om te leggen. Reeds gluuft de tegenstander, die zich overwinnaar acht, naar Diljaram. De door het ongeluk achtervolgde speler werpt een afscheidsblik op zijn schone vrouw. Dan ziet hij tot zijn grenzelose verbazing, dat haar gezicht opgeruimd en vrolijk is. In zijn hart wil een jaloerse gedachte opkomen. Maar de lippen van Diljaram bewegen nauwelijks merkbaar, en hij hoort (slechts een door de grootste opwindung gescherpt gehoor kan deze woorden vernemen) Diljaram fluisteren: "Offer de torens, de pion vooruit, en mat met het paard." De man is niet meer in staat over de zet na te denken.

Zoals Diljaram hem gezegd heeft offert hij de toren.

1. Th4-h8+

Zijn tegenstander glimlacht superieur. Uit vele partijen weet hij dat dit vertwijfelde schaakbieden geen gevaar oplevert. Kaln slaat hij de toren met zijn koning.

1..... Kg8xh8

Ondertussen jagen in het hoofd van de al bijna overwonnene de gedachten: "Diljaram zei, offer de beide torens, maar hoe? De h-lijn is de tweede toren door de looper verspert. Dan de oplossing.

2. Lh3-f5+

Sprong over een stuk met aftrekschaak.

2..... Kh8-g8

Nu is het ogenblik gekomen, om voor de redding van Diljaram de tweede toren te offeren.

3. Th1-h8+ Kg8xh8

De tegenstander die nog altijd zijn overwinning zeker waant, neemt ook deze toren van het bord. (Er was toen geen sterker

stuk dan de toren, de dame was nog zwakker dan de loper, zij verplaatste zich maar één veld op een diagonaal.)

Maar hoe nu verder?

Nu eerst wordt de vertwijfelde echtgenoot het diepzinnige en mooie idee van Diljaram duidelijk.

Wat betekent voor hem de viervoudige matdreiging, als hij zelf zijn sterke tegenstander in twee zetten matzetten kan.

4. g6-g7+ Kh8-g8

5. Pg4-h6+ mat.

Hij, die zich reeds verloren waande had overwonnen, zijn vermogen teruggewonnen en Diljaram behouden. Of beter gezegd Diljaram had gewonnen. Het was hem tot op deze dag verborgen gebleven dat zijn vrouw de regels van het schaakspel zo goed beheerste. Niet voor niets had ze steeds met zo'n interesse en zo'n oplettendheid zijn partijen gevolgd. Zo redde ze zichzelf en ook het vermogen van haar man. Hoe het ook zij, Allah, zijn naam zijn geprezen.

-o-o-o-

ENKELE BEKENDE EINDSPELSTUDIES.

- 1) Wit: Kh8, Ta2 ; Zwart: Kg1, pg7 en h5.
Wit aan zet wint, maar er is maar een oplossing;

1. Kh7! (N.B. niet Kg7:)

1. h4

2. Kg6 h3

3. Kg5 h2

4. Kg4 h1D

5. Kg3 wint omdat de zwarte pion op g7 de dame verhindert om het veld a1, waar mat dreigt, te dekken.

- 2) Wit: Kb2, Ta3, Lh3; Zwart: Kd1, p e2 en f4.
Wit aan zet wint.

1. Td3+ Ke1

2. Tf3 Kd7

3. hf1 wint omdat nu beide pionnen verloren gaan en wit de toren overhoudt.

en als;

2. Kd1

3. Kg4 wint, omdat zwart weer beide pionnen verliest.

- 3) Wit; Kd7, te4, Zwart; Kd5, pe5
Wit aan zet wint, naar er is merkwaardigerwijs maar
één methode (de tweede zet).
1. Te2 (of e3), e4
 2. Te1! Ke5
 3. Ke7! en nu kan de witte koning ingrij-
pen.

J. Nijhof.

-o-O-o-

E E U W I G S C H A A K

Cluborgaan van de schaakclub PURMEREND 5e jaargang no. 10
Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster
post Purmerend: tel. 1398
Sekretariaat: W. Brand, Purmerenderweg 87, Z.O. Beemster
Wedstrijdleiding: E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend
Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstr. 9, Purmerend
Eindredactie: J. Nijhof, Neckerstraat 23, Purmerend
Speelavond: Donderdag 20.00 uur
Plaats: Cantine van het Veilinggebouw, Overwhere.

UIT EEN INTERVIEW MET TIGVAN PETROSJAN

Vraag: Bent u tevreden over uw spel in 't kandidaten toernooi?

Antw.: Ik ben van mening, dat het kandidatentoernooi tot die wedstrijden behoort, waarbij het sportieve gedeelte belangrijker is dan het scheppende. Deze opvatting heb ik als uitgangspunt genomen om er mijn tactiek op te bouwen. In de laatste jaren is de stijl van mijn spel iets veranderd, is ondernemender geworden. Toen ik me op de wedstrijden op Curacao ging voorbereiden, kwam ik tot de gevolgtrekking, dat de beste tactiek zou zijn: niet verliezen. Bovendien had ik niet zo veel tijd om me op het toernooi goed voor te bereiden. Ik kon nauwelijks goed op adem komen na de zware wedstrijd in Stockholm.

Al dadelijk na het einde van het toernooi bemerkte ik, dat vele schaakkomentatoren me veel te vredelievend vonden. Enkele daarvan raadden me aan, me de laatste ronde "in de kombinatiestorm te storten", want alleen zo kon ik naar hun mening, op een overwinning rekenen.

Men zegt dat vele schaakspelers tijdens belangrijke toernooien liever geen sportkranten lezen. Ik ben een andere mening toegedaan. Op Curacao kwamen de sportkranten en tijdschriften pas na grote vertraging aan. Waarschijnlijk kon ik echter aan hun raad toch geen gehoor gegeven hebben. Uiteindelijk had ik toch gelijk.

Vraag: Rekende u op de eerste plaats ?

Antw.: Mij dunkte, dat ieder der acht deelnemers aan zijn overwinning geloofde: anders had 't geen zin, aan zo'n zwaar toernooi deel te nemen. Ik had bovendien nog een reden waarom ik op een gunstig resultaat rekende: ik had n.l. al aan drie kandidatentoernooien deelgenomen en iedere keer met een beter resultaat als in 't voorafgaande 1953 was ik slechts vijfde; 1956 bereikte ik de 3e tot 7e plaats; 1959

kwam ik op de 3e plaats.

Vraag: Uw mening over het spel van de andere deelnemers.

Antw.: Algemeen erkende favorieten waren Michail Tal en Robert Fischer. Meteen al na de eerste ronde was echter duidelijk, dat zij niet op de overwinning rekenen konden.

Waarom?

Michail Tal was, zo als bekend, na een operatie nog niet hersteld. Nochtans geloof ik echter, dat Tal, wanneer hij het toernooi niet met een nederlaag, maar met een overwinning was begonnen, hij het toernooi teneinde had gespeeld en onder de eersten, zo niet de eerste was geworden.

Op weg van Moskow naar Curacao onderhield ik mij in het vliegtuig met Paul Keres over Robert Fischer en wij kwamen tot de eensgezinde mening dat hij op zijn hoogst de derde plaats kon bezetten. Wij hebben ons maar weinig vergist. Vele kommentatoren zijn te vroeg begonnen legenden te weven om de "onoverwinnelijke Fischer" al is hij ongetwijfeld zeer talentvol.

Hoe vaak al was het noodlot onrechtvaardig ten opzichte van Paul Keres! Het is toch wezenlijk moeilijker, om viermaal tweede te worden, dan eenmaal eerste. Ik ben van mening, dat Keres niet minder aanspraak op een tweekamp met Botwinnik maakt, dan ik.

Jewfim Geller verliest volgens mij in de beslissende ogenblikken z'n gevoel voor de goede verhoudingen, terwijl Viktor Kortsjnoj vergat, dat men niet alle 28 partijen op "volle kracht" mag spelen.

Paul Benko, geraakte doorlopend in hevige tijdnood. Dat is zijn zwakte, tegelijkertijd echter ook zijn kracht. Het gaat er hierom, dat hij op zich zelf tamelijk oninteressant speelt. Als hij echter geen tijd heeft om te overleggen, als er voor 't nadenken maar getelde sekonden overblijven, dan toont Benko de beste kwaliteiten van een schaakspeler. Juist in de tijdnood ziet hij veel en ver vooruit. Zijn nederlagen zijn echter logisch; hij is eenvoudig zwaker dan de overigen.

Dr. Filip toonde zich altijd benijdenswaardig hardnekkig en vindingrijk. Het is moeilijk te verklaren wat er met hem op Curacao aan de hand was.

Vraag: Wat kunt u, over uw tweekamp met wereldkampioen Botwinnik zeggen?

Antw.: Tegen Michail Botwinnik heb ik tot nu toe vijf keer gespeeld; daarvan driemaal in officieel partijen. Twee partijen waren trainings partijen. Alle eindigde in remise.

De stand is dus $2\frac{1}{2}$: $2\frac{1}{2}$

Zoals zovele Sowjet grootmeesters en neesters van de jongere generaties heb ook ik uit de scheppingen van Michail Botwinnik geleerd en leer nog van hem. Een van mijn eerste boeken was een verzameling van Botwinnik - partijen.

Hoe de wedstrijd zal aflopen?

Wel niemand zal me geloven als ik zeg, dat ik geen overwinning verwacht. Maar evenmin als Botwinnik ben ik van plan om te verliezen.

In enkele woorden, we zullen zien.

Mijn plannen: In september zal ik met het team van de U S S R aan de vijftiende schaakolympiade in Bulgarije deelnemen: daarna zal ik beginnen met de voorbereidingen voor de kamp om de wereldtitel.

OPENINGEN - RUBRIEK

In het achtste nummer '62 hebben wij ("De zevende (tweede rij)" behandeld. En besloten met de volgende keer ("Het loperpaar").

Hier gaan wij weer verder.

TWEE LOPERS

Ook dit is een kenmerk dat in direct verband staat met het beginsel der beweeglijkheid. Wij verstaan hieronder het voordeel van twee lopers tegenover loper en paard of twee paarden.

HET VOORDEEL BLIJKT UIT DEZE OVERWEGINGEN:

1. Twee lopers vullen elkaars werkzaamheid voorbeeldig aan, doordat de een de witte, de andere de zwarte velden bestrijkt. het is in het algemeen belangrijker twee velden éénmaal te bestrijken dan één veld tweemaal. (Hierin zetelt overigens ook het essentiële verschil tussen de goede en slechte loper). Een soort energieverstopping als bij paard en loper, waarbij vaak een aantal omliggende velden zonder enig doel dubbel bestreken worden, komt dus bij twee lopers niet voor.
2. Twee lopers kunnen zich sneller verplaatsen dan loper en paard, of beter gezegd: de loper verplaatst gemakkelijker dan het paard. Een loper kan met een enkele zet of soms zouden zelf te spelen een nieuwe functie aanvaarden aan de andere kant van het bord, iets waarvoor een paard twee à drie zetten nodig heeft. Daar echter het paard weer het voordeel biedt dat het naar wens gebruikt kan worden om witte of zwarte velden te bestrijken, wegens de voor- en nadelen van loper en paard ongeveer tegen elkaar op. Met twee lopers tegen loper en paard of twee paarden wordt de zaak evenwel anders; dan beheerst de loperpartij zowel witte als zwarte velden, zodat het pré van het paard komt

te vervallen, waarbaar voor de looper alleen het voordeel overblijft.

3. Tenslotte bieden twee lopers op grond van hun grootste bewegingsvrijheid de beste kansen op het farceren van de een of andere gunstige afwikkeling. Zo b.v. staat in de strijd van twee lopers tegen looper en paard dit laatste stuk voordurend aan ruil bloot, terwijl de lopers zich in het algemeen aan ruil tegen het paard kunnen onttrekken. Dit maakt, dat de partij die over het looperpaar beschikt ook meer invloed heeft op de gang van zaken, m.a.w.: het looperpaar biedt uitstekende kansen op initiatief. O.m. krijgt men dank zij het looperpaar vaak de gelegenheid, zich door ruil van het vijandelijke paard de goede looper te verschaffen. Het is duidelijk, dat het overwicht der lopers het best tot zijn recht komt in open stellingen, d.w.z. als de pionnen niet zodanig zijn opgesteld, dat zij de vrije werking der stukken belemmeren. Zet u de volgende stelling eens op het bord.

Wit: Kg1, Db3, Tc1 en d1, he3 en g2, hi: a2, b2, c4, f2, g3, h3,

Zwart: Kg8, Dd7, Ta8 en d8, hg7, Pb6, pi: a7. b7, c6, e7, f7, gb, h7.

U ziet hier dat wit de beide lopers heeft, welk voordeel bijzonder op de voorgrond treedt, doordat de stelling een vrij open karakter draagt (er is immers geen enkele vastgelegde pion aanwezig), en wit bovendien meer terrein beheerst (vier rijen tegenover zwart drie rijen). Beide partijen hebben hun ontwikkeling voltooid, en wit gaat er nu toe over zijn lopers een aanvallende werking te verschaffen. Dit bereikt hij met de volgende opmars:

1.d4-d5!

Teneinde het volle profijt van zijn looperpaar te trekken moet wit de hinderlijke pionnen, zowel de eigene als de vijandelijke, uit de weg ruimen.

Men merkte op dat de witte lopers in de diagramstelling nog weinig activiteit ontplooiën; alleen hg2 valt een pion aan, c6, naar deze pion is door zijn collega op b7 afdoende gedekt. Wit wil nu met zijn lopers vijandelijke pionnen gaan bedreigen, die niet door pionnen worden beschermd.

1.....c6xd5

Zwart gaat al te grif op de bedoelingen van zijn tegenstander in. Hij had hier Dd7-c7 moeten spelen, ofschoon wit ook in dat geval een belangrijke stap verder was gekomen door op c6 te ruilen.

2. c4-c5 Pb6-a4.
3. hg2xd5 Dd7-c8.
4. hd5xb7 Ta8-b8.
5. c5-c6

Met de niet te pareren drieledige dreiging c6-c7, Db3xa4, en he3xa7. Door het plotseling open komen van een aantal diagonale lijnen (d5-f7, d5-b7, e3-a7) werd de activiteit der witte lopers op beslissende wijze verhoogd.
De volgende keer (Het Centrum)

J.Beers.

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN ?

Opgave 1. Wit aan zet en maakt remise !

Stelling: Wit: Kb8, Ta8, pi:a7, b7,c7.

Zwart: Kg3,Lh4,Pc5,pi:f3.

Een merkwaardige opgave en een nóg merkwaardiger stelling.

Wit heeft drie pionnen op de zevende rij, hij heeft dus bijkans een drietal dames in het nabije verschiet.

Maar een nauwkeurige studie van de positie leert, dat wits perspectieven niet zo gunstig zijn als zij er op het eerste oog uit zien.

Integendeel!

Op 1. c7-c8D volgt namelijk 1..... Pc5-a6 nat! en na 1. Kb8-c8,f3-f2, 2. b7-b8D, f2-f1D. wordt hij geconfronteerd met een viertal dodelijke dreigingen(1. Dh3+, 1, Df5+,1. Df8+ en 1. Da6+).

Toch beschikt wit nog over een unieke kans om aan het dreigend onheil te ontsnappen. Een kostelijke mogelijkheid met fascinerende pointe.

Gevraagd wordt deze reddings mogelijkheid aan te geven.

SCHAKERS, WAT DENKT U ERVAN ?

Opgave 2. Zwart aanzet en speelde 1..... f5-f4.

Waarom verliest deze zet?

Stelling: Wit: K95,Ta7, Tc4, Pe7, pi:h3.

Zwart: Kh8, Tf8, Tf8, Tf2, La8, pi:f5, h7.

Zwart was in deze stelling aan zet en had nu door 1..... Tg2+, 2. Kf4, Tf2+ remise kunnen bereiken. Hij was evenwel van mening dat hij met zijn vrije f-pion op winst kon spelen. Hij zette daarom voort met 1..... - f5-f4. Deze winstpoging werd op een krachtige wijze door de witspeler weergelegd.

Gevraagd wordt na 1..... f5-f4 de witte tegencombinatie aan te geven die op even slagvaardige als elegante wijze

de winst forceert.

Met no. 1 en 2 starten wij weer voor het nieuwe seizoen en wensen u allen veel succes. Met grote belangstelling vele oplossingen tegemoet ziende. Dit kunt u afgeven op de clubavond of toezenden per post.

Mijn adres is: J. Beers

Purmerenderweg

Purmer (p. Purmerend)

De oplossing 3 weken na ontvangst clubblad in te sturen.

In het 11de nummer krijgt U de eind uitslag van de ladder wedstrijd "Schakers, Wat denkt u ervan", van het afgelopen seizoen.

DE SPAANSE PARTIJ

De Spaanse partij ontstaat na de zetten 1.e2-e4; e7-e5 2. Pg1-f3, Pb8-c6 3. Lf3-b5. Ze komt reeds in het z.g. "Gottinger Handschrift" (1490) voor en is dus een van de oudste openingen "Ruy Lopez uit Zafra in Estrenadura, die in de schaakgeschiedenis als de eerste theoreticus wordt beschouwd, behandelt deze opening in zijn werk "Libro des Axedrez" (1561). In de Romaanse en Angelsaksische landen spreekt men dientengevolge van "Ruy Lopez" i.p.v. "Spaanse partij".

De strekking van de Spaanse opening doet denken aan die van het Dame-gambiet, want ook hier ontketent Wit met eenvoudige maar degelijke middelen een langdurige strijd om de meerderheid in het centrum. Is deze strijd in het Dame-gambiet op het elimineren van pion d5 gericht, in het Spaans fungeert pion e5 als mikpunt van Wits initiatief. Vandaar de zet 3.Lf1-b5, waarmee de dekking van pion e5 wordt ondermijnd. Weliswaar betekent dit nog geen direkte dreiging, want na 4 Lc6:, dc6: 5. De5: zou zwart zijn pion net 5..., Dd4 benevens ... , De4:+ heroveren, maar toch stelt de lopezzet, zwart voor moeilijke problemen, welke in hoofdzaak neerkomen op de volgende vragen:

1. Hoe moet de pion op e5 gehandhaafd worden, wanneer Wit d2-d4 speelt?

2. En indien de pion op e5 niet gehandhaafd kan worden - hoe kan Zwart dan toch een behoorlijke stelling bereiken ?

Gezien deze strategische strekking speelt de eventuele zwakte van pion f7 in het Spaans lang niet zo'n belangrijke rol als bij de meeste andere Open spelen. De Spaanse partij is ook in wezen een moderne opening. Zij werd pas tegen het einde van de vorige eeuw, d.w.z. het

begin van het moderne tijdperk der schaakgeschiedenis gebruikelijk, schitterde geruime tijd als koningin, raakte na 1918 tezamen met de andere Open spelen op de achtergrond, maar veel wijst er nu op, dat het Spaans zijn oude glorie langzamerhand gaat herkrijgen. Volgens de huidige inzichten beschikt Zwart over verschillende bevredigende verdedigingen, maar zijn taak is in geen geval gemakkelijk als hij 3... a7-a6 achterwege laat. Hierna valt de zwart verdediging veel soepeler te voeren. Pion e5 is indirect verdedigd op de hierboven gegeven manier (Dd4).

OVER DE BEROEMDE "ZUGZWANG" PARTIJ VAN NIMZOWITCH

Het is prachtig om te zien hoe grootmeester Nimzowitch zijn tegenstander geheel lam legt, naar 't is toch heel merkwaardig dat Nimzowitch geen enkele zet van een vraagteken voorziet, want 't is toch wel onbegrijpelijk dat Zwart de partij zou hebben gewonnen zonder dat wit een fout gemaakt had. We zullen de partij daarom eens goed doornemen.

Dane - Indische verdediging
(Kopenhagen 1923)

Wit: Saenisch ; Zwart: Nimzowitch

1.d4, Pf6 2.c4, e6 3. Pf3, b6 4. g3, Lb7 5.Lg2, Le7. Vroeger werd 5... Lb4+ meer gespeeld. In moderne toernooien wordt deze zet echter nog maar zelden aangetroffen, omdat na 6 Ld2 Ld2:+ 7. Dd2:1 een voor Wit gunstige stelling ontstaat: 1e Wordt de moeilijk te gebruiken Dameloper c1 tegen de "goede" tegenhanger geruild: 2. zal de verdediger in de strijd om het belangrijke centrumveld e4 in vele afwikkelingen zijn toevlucht nemen tot het oprukken van de d-pion d7-d5, waardoor de "slechte" loper b7 na het antwoord Pe5 in een penning komt, die wit een weliswaar klein, maar zoals de praktijk leert, ook duurzaam voordeel oplevert. 6Pc3 0-0 7. 0-0 d5. Eigenlijk niet helemaal konsekwent, omdat de zin van 't Dane-Indisch daarin bestaat, het centrum veld e4 met stukken te verdedigen. Minder "verplichtend" is 7.... Pe4 8Dc2. Pc3: Nimzowitch koos deze moeilijke opbouw alleen om zijn tegenstander al in een vroeg stadium zelf te laten denken. Hoe goed deze psychologisch taktiek was, dat toont het leerzame partij verloop. 8Pe5! Dekt c4 en activeert de fianchetto loper. 8... c6 Nu is de belangrijke centrumpion niet minder dan

vijfnaal gedekt. Zwart zal daardoor zijn verdere opmars achter de beschutting van de pionnen ongehinderd kunnen volvoeren. 9cd5: Een kleine onnauwkeurigheid! In dergelijke stellingen moet de vrijer staande speler de spanning in 't centrum eerst dan opgeven, als er groter voordeel te behalen valt; dat is hier niet 't geval, daaron waren de alternatieven 9. e4 of 9.b3 beter dan de tekst zet g..... cd5: lf4. Ook deze zet toont dat de witspeler geen plan heeft. Beter was 10. b3 met 11. Lb2 maar ook kwan de opstelling 10 Lg5 h6 11. Lf6: Lf6: 12. f4 voor wit in aanmerking. 10 a6! Terwijl de witspeler tot nog toe alleen naar zijn verplichting tot zetten nakwan, leeft Ninzowitch doelbewust aan de verbetering van zijn stelling.

11. Tc1 b5 12. Db3. Iedere pion zet heeft zijn voor- en nadelen; Met de zet 11..... b5 heeft Zwart ten koste van een kleine verzwakking van de velden a5 en c5 terrein gewonnen op de Damevleugel. Deze stand van zaken had de witspeler er echter aanleiding toe moeten geven om met de manœuvre Pc3-b1 - d2 - b3 op de Zwarte velden te gaan spelen.

12.....Pc6 13. Pc6: Op 13.a4 volgt het sterke antwoord. Pa5. Met de tekstzet kiest Wit het kleinste kwaad, omdat de afwikkeling 13. Pd5: Pd4: 14 Pe7: 7 De7: 15De3 Lg2: slechts de tegen stander tengoede zou komen.

13..... Lc6: 14.h3? Weer een zet zonder plan! In gesloten stellingen zoals deze wordt de richting waarin de opmars moet geschieden bepaald door de open lijnen (hier de c-lijn). Daarom moest allereerst de ongroepering 14.Pb2¹ Dd7 15Pd2 geschieden. 14..... Dd7 15Kh2 Ook nu nog was Pb1 de zet die aan de eisen van de stelling voldeed. Speelt Zwart hierop 15.....a5 dan volgt 16 Pd2 a4 17Dd1 b4 18 Pf3 met enigszins moeilijk maar toch verdedigbaar spel voor Wit.

15.....Ph5! Begünstigd door de trage opmars van zijn tegenstander, onderneemt zwart met de tekstzet al de "positionele aanval"

16 L d2 f5 17 Dd1. Waarmee de witspeler erkent dat zijn Dame op b3 niets te zoeken heeft. Beter was 't met 17. f4 een "stone wall" op te bouwen, die de weerstand van de witte koningsstelling zou hebben verhoogd 17..... b4 18 Pb1 Lb5 19. Tg1. Een bevrijdingspoging, die prachtig weerlegd wordt. Beter was 19. Lf3. Pf6 20. Lf4. 19..... Ld6! Een geraffineerde provocerende zet, die wit zou moeten beantwoorden met 20 f4. 20. e4? Niets vermoedend bijt de Duitse grootmeester in 't aas.

20.....fe4: ! Een positioneel stukoffer van grote fijnheid.
wordt vervolgd.

E E U W I G S C H A A K

Cluborgaan van de schaakclub "Purmerend" 5e jaargang no. 11
Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster
post Purmerend. tel. 1398

Sekretariaat: W. Brand, Purmerenderweg 87, Z.O. Beemster
Wedstrijdleiding: E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend
Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend
Eindredactie: J. Nijhof, Neckerstraat 23, Purmerend
Speelavond: Donderdag 20.00 uur
Plaats: Cantine van het Veilinggebouw, Overwhere.

DE ONDERLINGE COMPETITIE

De eerste helft van de competitie zit er op. Vorig jaar om deze tijd zou dit niet gezegd kunnen zijn omdat we toen in één groep speelden met in het hele speelseizoen één competitie. Dit jaar spelen we twee competities waarover de eerste al voor de helft voorbij is. De voordelen die er op de jaarvergadering van verwacht werden zijn uitgekomen. In de tweede groep is een strijd om de hoogste plaatsen ontstaan die er voorheen niet was. In de eerste groep gaan de laagstgeplaatste spelers oppassen om niet onderaan te eindigen. Er is dus meer beweging, meer strijd ontstaan in wat vorig jaar de middengroep was en dit valt alleen maar toe te juichen.

Eveneens nieuw is de bezetting van de eerste plaatsen. Als we de ranglijsten bezien dan merken we op dat Hildama en Commandeur, de beide aanvoerders, een hoge score behaald hebben t.o.v. hun mededingers waarbij de veronderstelling dat deze plaats voor hen behouden zal blijven, niet te gewaagd is. Hildama, die dit jaar voor het eerst in onze vereniging meespeelt, is gebleken de nieuwe sterke man te zijn en wie er in slaagt hem voor de eerste maal een puntje afhandig te maken zal zich in ons allen bewondering mij verheugen

Uitslag 6e ronde gespeeld op 11-10-'62

E. Lakeman	- F. Hildama	0-1	S. Uitslager	- T. Commandeur	0-1
G. Visser	- L. Urbanus	1-0	L. Spaan	- C. Oudegeest	0-1
D. Schot	- J. Nijhof	0-1	F. Snijder	- P. Beuse	1-0
H. Huisman	- J. Wientjes	0-1	W. Luberti	- W. de Vries	0-1
C. Jongkees	- J. Honingh	afg	J. Doorgeest	- C. v. d. Laan	1-0
J. Beers	- F. Wiedijk	afg			

Uitslag 5e ronde gespeeld op 4-10-'62

F. Hildama	- W. Brand	1-0	P. Beuse	- T. Commandeur	0-1
G. Visser	- A. Oosterbaan	1-0	C. Oudegeest	- F. Snijder	1-0

J.Nijhof - E.Wiedijk 1-0 W.de Vries - L.Spaan 0-1
 J.Hofmeester- H.Huisman 1-0 W.v.Reemst - J.Pijper 1-0
 D.Schot - J.Honingh 1-0 S.Uitslager - M.Kooy 1-0
 J.Beers -J.Wientjes 0-1 J.Doorgeest- H.Breeuwsma 0-1
 F.Wiedijk - C.Jongkees afg

Uitslag 4e ronde gespeeld op 27-9-'62

A.Oosterbaan - W.Brand 0-1 C.Oudegeest - P.Beuse 0-1
 E.Wiedijk - F.Dokter 0-1 T.Commandeur- L.Spaan 1-0
 E.Lakeman - H.Huisman 1-0 W.v.Reemst - F.Snijder 0-1
 G.Visser - D.Schot 1-0 W.de Vries - J.Pijper afg
 J.Honingh - J.Beers 1-0 H.Breeuwsma - S.Uitslager 0-1
 J.Wientjes - C.Jongkees 1-0 W.Luberti - J.Doorgeest 1-0

Uitslag 3e ronde gespeeld op 20-9-'62

J.Nijhof - F.Hildama 0-1 W.v.Reemst - C.Oudegeest 0-1
 W.Brand - L.Urbanius $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ F.Snijder - T.Commandeur 0-1
 A.Oosterbaan- F.Dokter afg P.Beuse - S.Uitslager 1-0
 G.Visser - E.Wiedijk 0-1 L.Spaan - M.Kooy 1-0
 D.Schot - E.Lakeman 0-1 J.Pijper- H.Breeuwsma 1-0
 H.Huisman - F.Wiedijk 1-0 J.Doorgeest - W.de Vries 0-1
 C.Jongkees - J.Beers afg C.v.d.Laan - W.Luberti 0-1

Ranglijst van ronde	1	2	3	4	5	6	7	totaal
F. Hildama	3	2	1	1	1	1	1	169
G. Visser	2	8	7	8	7	6	2	111
J. Nijhof	7	3	2	7	9	7	3	105 $\frac{1}{2}$
F. Dokter	1	1	4	4	3	3	4	104
E. Lakeman	9	14	11	8	4	2	5	103 $\frac{1}{2}$
W. Brand	10	4	3	2	2	4	6	97
L. Urbanus	11	7	6	6	5	5	7	86
J. Hofmeester	6	6	8	7	11	8	8	81
E. Wiedijk	4	10	9	5	8	10	9	79
J. Wientjes	5	11	15	17	16	12	10	74 $\frac{1}{2}$
A. Oosterbaan	13	5	5	3	6	9	11	71 $\frac{1}{2}$
D. Schot	15	15	10	9	13	11	12	60
J. Honingh	17	12	13	13	12	14	13	58
H. Huisman	12	9	12	9	10	13	14	45
C. Jongkees	14	17	17	15	15	16	15	43 $\frac{1}{2}$
F. Wiedijk	8	13	14	16	17	17	16	39 $\frac{1}{2}$
J. Beers	16	16	16	14	14	15	17	36

Ranglijst van ronde	1	2	3	4	5	6	7	totaal
T. Commandeur	2	3	2	2	2	1	1	175½
C. Oudegeest	1	2	1	1	4	2	2	146
F. Snijder	16	8	4	4	3	4	3	117
P. Beuse	17	12	6	3	1	3	4	115
W. de Vries	15	17	12	7	6	8	5	84
W. v. Reemst	4	6	3	6	8	6	6	83½
L. Spaan	8	4	8	5	5	5	7	82
S. Uitslager Sr.	7	1	5	10	9	7	8	75
J. Pijper	5	9	11	8	7	9	9	67½
J. Groot	13	11	10	9	12	10	10	63
H. Breeuwsma	12	7	9	10	13	12	11	55½
W. Luberti	9	13	14	13	11	11	12	49
M. Kooy	3	5	7	9	10	13	13	48½
K. de Vries	11	15	16	14	14	14	14	41
J. Luiks	14	16	17	15	15	15	15	38
C. v.d. Laan	10	14	15	17	16	16	16	30
J. Doorgeest	6	10	13	16	17	17	17	29

OPENINGEN - RUBRIEK

Het Centrum

Over dit kenmerk, dat voor de bewegingsvrijheid van het grootste gewicht is, kunnen wij zien als U de volgende stelling op Uw bord zet.

Wit: Kg1, Dd1, Ta1 en f1, Lc1 en c4, Pc3 en f3, pi: a2, b2, d4, e4, f2, g2, h2.

Zwart: Kg8, Dd8, Ta8 en f8, Lb6 en c8, Pc6 en f6, pi: a7, b7, c7, d6, f7, g7, h7.

Het witte centrum, dat zijn dus de pionnen op d4 en e4, verhoogt de beweeglijkheid der witte stukken en bevordert de mogelijkheid van een snelle verplaatsing. Alle witte stukken zowel op de ene als op de andere vleugel spelen. Het zwarte kamp daarentegen is in twee gedeelten gesplitst, wat wel het duidelijkst blijkt uit de positie van Lb6, welk stuk praktisch voorgoed is uitgeschakeld van medewerking op de andere vleugel. De witte torens kunnen zo nodig via de derde rij in aanvallende stelling worden gebracht; de zwarte torens, wier bewegingsvrijheid tot de e-lijn en tot hoogstens twee rijen beperkt is, komen slechts voor de verdediging in aanmerking. Het centrum biedt vele voordelen, maar het legt ook verplichtingen op. Voornamelijk de verplichting van handhaving, wat wil zeggen dat men het zowel tegen verlies als ook tegen de ongewenste ruil door vijandelijke pionnen duurzaam moet beveiligen.

Mislukt dit laatste, doordat de tegenstander er in slaagt een of beide centrumpionnen op de een of andere manier onschadelijk te maken, dan gebeurt het vaak dat er voor de "centrumpartij" nadeel uit voortvloeit. Behalve deze gevaren van numerieke aard zijn het ook dynamische gevaren waartegen men het centrum moet beveiligen. Dit betekent dus, dat de waarde van het centrum ook kan verminderen zonder dat één of beide centrumpionnen verdwijnen. Dienaangaande merkt men op, dat de horizontale formatie, dus d4-e4 of d5-e5, het sterkst is, terwijl de diagonale formatie, dus d4-e5 of d5-e4, vaak bezwaren heeft, aangezien de centrumpionnen dan slechts velden van één kleur bestrijken. Als men dus het centrum heeft, dient men het zo sterk mogelijk te maken, ten eerste door het bij voorkeur met alle stukken direct en indirect te steunen, en ten tweede door vermindering van alle ondernemingen, waarbij de horizontale formatie van het centrum voorbarig zou worden opgegeven. In de diagrampositie, die bekend is uit de theorie van de Italiaanse opening, werd door wit vaak met Dd3, Le3, Pd2, Tae1 en f3 voortgezet, allemaal zetten, die gericht zijn op de versteviging van het centrum. Heeft men het zover gebracht, dat het centrum praktisch onaanastbaar is, dan staat men voor de opgave dit overwicht op een of andere wijze te realiseren. Overeenkomstig de hierboven gemaakte opmerking betreffende de voor aanval en verdediging beschikbare stukken ligt het voor de hand, dat wit het initiatief moet nemen. Valt wit b.v. op de koningsvleugel aan, dan heeft hij reeds het voordeel dat zwart de steun van Lb6 moet ontberen. Daarbij mag wit echter zijn centrum niet uit het oog verliezen. Een ideale manier om het een met het ander te combineren bestaat in de voorbereiding van de aanval door middel van een pionnen opmars over de gehele linie. Wit plaatst zijn stukken achter het pionnenfront op de meest gunstige velden, zorgt er voor dat Zwart een afwachtende houding moet aannemen om dan zijn actie op één of beide vleugels te beginnen. Het oprukken met de vleugelpionnen heeft o.m. ten doel, die vijandelijke stukken welke nog centrumvelden bestrijken uit hun relatief gunstige stellingen te verdrijven, hetgeen dan tot de gewenste absolute heerschappij over het centrum leidt. Na voltooiing van de opmars kan wit op allerlei wijze een doorbraak forceren, en dit plaatst zwart met het oog op zijn beperkte bewegingsvrijheid, welke elke kleine verandering zeer veel tijd doet kosten, voor het zeer lastige, vaak onoplosbare probleem, zijn opstelling tegenover de verschillende aanvalspogingen steeds

zo gunstig mogelijk te formeren. De centrumbezitter die zijn "bezit" heeft weten te handhaven, is derhalve belangrijk in het voordeel.

De stelling die ik U hiervoor heb opgegeven werd als 9 zet gespeeld. 9. Lc4-b3, Lc8-g4. 10. Lc1-e3, h7-h6. 11. Dd1-d3, Tf8-e8. 12. Pf3-d2, Dd8-e7. 13. Tc1-e1, Ta8-d8. 14. a2-a3, De7-f8. 15. f2-f4! (het begin van de opmars over de gehele linie); 15....., hg4-c8. 16. h2-h3, Kg8-h8. 17. g2-g4, Pc6-e7. 18. Kg1-h1, d6-d5. 19. e4-e5, Pf6-h7. 20. f4-f5 (Een ideale stelling voor wit; als zwart niet onmiddellijk maatregelen neemt, wordt hij op de koningsvleugel onder de voet gelopen.) 20....., f7-f6. 21. e5-e6 (wit heeft op de koningsvleugel positief voordeel bereikt: een geweldig overwicht in bewegingsvrijheid en een sterke vrijpion op e6. Echter kan hij nu zijn actie op de koningsvleugel moeilijk voortzetten, doordat de stelling daar een gesloten karakter vertoont. Derhalve richt wit thans zijn aandacht op de andere vleugel) 21. c7-c6. 22. Le3-f4, Pe7-g8. 23. Pc3-a4, Lb6-a5. 24. Lb3-c2, Df8-e7. 25. Dd3-g3, b7-b5. 26. Pa4-c5, La5-b6. 27. b2-b4, Ph7-f8. 28. a3-a4, a7-a5. 29. Pd2-b3, b5xa4. 30. Pb3xa5, Lb6xc5. 31. Pa5xc6!, en wit won gemakkelijk. (Speelt U vooral dit goed na en bestudeer dit alles).

De volgende keer sterke en zwakke velden.

J. Beers

"DE LADDER WEDSTRIJD".

Schakers, wat denkt U ervan?

Is geeindigd met de opgave 25 en 26.

De eindstand is als volgt.

F. Dokter 8

M. Kooij 10

J. Nijhof 11

P. Pronk 9

K. Schaatsbergen 10

J.J. Wientjes 7.

Erg jammer dat de heren Dokter, Pronk, Schaatsbergen en Wientjes verzuimden hun inzendingen in te sturen, want wanneer U de ranglijst bekijkt, had dit een titanen spurt kunnen worden.

De heren gaven elkaar niets toe, prachtig heren, mag ik dit seizoen weer op U rekenen?

Hier volgen de oplossingen van de opgave 21-22-23-24-25-26.

No 21. 1. De7-f8+ Kg7-f6. 2. Df8-h8+, Kf6-f5. 3. g3-g4+ 3....., h5xg4. 4. Td8-d5++, 4...., e6xd5. 5. Dh8-c8+ !!! De clou van deze magistrale potcombinatie (Ladzins-Zemitis Riga 1939)

No 22. 1....., Td1+!! en wit gaf zich gewonnen. (2. Kd1:, ef2: en de promotie is niet meer te beletten.

No 23. 1...., Tg5+!! 2. Lg5: (2.hg5:, Dh5 mat) 2....., h5+:
 3. Kf4, Dc1+. 4. Td2.-Dd2: mat (Grob- Gighi, Baden 1932.)
 No24. Na 1...., h3? 2. Tg3! gaf zwart zich gewonnen. (2.....,
 Kh1. 3. Th3:+. met 1.., Kh1!! had zwart zich echter kunnen
 redder. (2. Kg4, h3!. 3. Kh3:, Tg7:!. 4. Tg7: en zwart staat
 pat).
 No 25. 1. Ta4-h4+, Ld8xh4; 2. g3-g4 mat.
 No 26. Met 1...., Te8-e5!! had zwart de kansen kunnen keren.
 Een illustratief voorbeeld. 2. h5xg6 (2. Tg6:, Th5:+)
 2...., Te5-h5+. 3. Kh1-g1, Dg7-a7+. 4. Df1-f2, Th5-h1+ en wit
 kan opgeven.

Heren wilt U zo vriendelijk zijn de opgave van dit nieuwe
 seizoen 1 en 2 nu zo spoedig mogelijk inzenden.
 Bij voorbaat mijn beleefde dank.

Hieronder volgen de opgaven 3 en 4 van de nieuwe "Ladder wed-
 strijd"; "Schakers, wat denkt U ervan?", ook aan deze wed-
 strijd zal weer een prijs verbonden zijn.

Opgave 3. Zwart aan zet en speelde 1...., Tg2-a2? Wit kon nu
 op indrukwekkende wijze een gelijk spel forceren.

Stelling Wit: Ke1, Th8 pi:h6.

Zwart: Kf4, Tg2, pi:f3, f5. In bovenstaande diagramstelling
 speelde zwart 1...., Tg2-a2 (Met 1...., Tg2-b2 had hij op een-
 voudige wijze kunnen winnen).

Na de tekstzet echter slaagde wit er in op uiterst fraaie wij-
 aan de nederlaag te ontsnappen en een gelijk spel te bevechten.
 Gevraagd wordt in de diagrampositie na 1...., Tg2-a2 de remise-
 parade voor wit aan te geven (circa 5 zetten)

Tevens aan te geven, waarom 1...., Tg2-b2 wel gewonnen had.

Opgave 4. Wit aan zet en wint.

Stelling Wit: Ka6, Tb8, pi:a5, c6.

Zwart: Kd6, Ta8, Pb6, pi:a7.

Een stelling vol voetangels en klemmen. Wit kan gemakkelijk
 een gelijk spel behalen, doch om te winnen is heel wat scherp-
 zinnigheid vereist. De pointes, waarop de winstvoering berust,
 liggen namelijk bepaald niet voor de hand. Gevraagd wordt de
 winstcombinatie aan te geven. (circa 3! zetten).

Doe U best, het is een uitstekende oefening, en verders succes
 heren

J. Beers

BONDSWEDSTRIJDEN.

Programma van het 1e tiental

8 nov. thuis tegen Het Witte Paard. 22 nov. thuis tegen West-

zaan. 11 dec. uit tegen Edam. 11 jan. '63 uit tegen de Pion-

14 febr. thuis tegen Saende. 14 mrt uit tegen Oppositie 2.

Programma 2e tiental

22 okt uit tegen Saender 2. 29 nov. thuis tegen Z.S.O. 3.
17 dec. uit tegen V.V.V. 3. 1 febr. '63 uit tegen Castricum 2.
21 febr. thuis tegen D.O.S. 21 mrt thuis tegen de Pion 2.

Beide tientallen hebben een zwaar programma voor de boeg.
Mag ik daarom iedereen, die gevraagd wordt voor een tiental
uit te komen, dringend verzoeken, clubbelangen voor zo'n
avond voor te doen gooien.

J.J. Wientjes.

Vervolg "ZUGZWANG" partij van Nimzowitch

We herhalen eerst de zetten:

1. d4, Pf6 2. c4, e6 3. Pf3, b6. 4. g3, Lb7. 5. Lg2, Le7. 6. Pc3,
O-O 7. O-O, d5 8. Pe5, c6 9. cd5: ed5: 10. Lf4, a6. 11. Te1,
b5: 12. Db3: Pc6. 13. Pc6:, Ec6: 14. K3, Dd7. 15. Kh2, a5.
16. Ld2, f5. 17. Dd1, b4. 18. Pb1, Lb5. 19. Tg1, Ld6. 20. e4,
fe4:

20. e4? niets vermoedend bijt de Duitse grootmeester in 't
aas.

20....., fe4:! Een positioneel stukoffer van grote fijnheid.
Zwart ziet in dat het volledige bezit van de tweede rij hier
de winst moet opleveren, terwijl de verdediger zijn op elkaar
gedrongen stukken niet meer kan verplaatsen.

21. Dh5: Tf2: 22. Dg5. Beter was 22 Tgf1, want hierna kan 't
niet meer. 22....., Taf8. 23. Kh1. T8f5. 24. De3 Ld3 25. Tce1
h6! Een waardig slot van de zet dwang tragedie! Wit gaf op,
omdat hij met een bord vol stukken geen zet meer kon doen.
Voor alles dreigt er 26....., T5f3. Een kort onderzoek is vol-
doende om in te zien, dit deze dreiging, niet meer bevredi-
gend kan worden gepareerd. Een aardigheid is nog, dat g4
wegens Tf3 hf3: Th2 mat niet gaat.

Nimzowitch heeft eens (schertsend?) beweerd, dat deze partij
het predikaat "onsterfelijk" verdient, omdat hij won, zonder
dat zijn tegenstander een fout gemaakt had.

Wij hebben gezien, dat de zeldzaam mooie slotstelling een
gevolg was van talrijke positionele fouten, die een speler
van de klasse van een Saemisch beging, omdat hij deze partij
zonder plan en slechts zet na zet speelde

Godfried Bomans studeert schaak

Dat in het bijhouden van de losbladige wel degelijk iets zit,
moest ik kort geleden nog in Heemstede ervaren. Ik speelde
daar tegen Dr. Euwe en ik merkte meteen: Die man is sinds on-
ze laatste ontmoeting sterk vooruitgegaan. Ik overdrijf niet
erg als ik zeg, dat ik af en toe scherp moest uitkijken om in
het voordeel te blijven, ja, in het middenspel kreeg hij een

licht overwicht en drong mij zelfs in het defensief. Zeker, ik wikkelde snel af en wist hem in een geestig zelfmat te lokken, maar toch, het was uitkijken geblazen en dat is leerszaam geweest. Nu kan men hiertegen aanvoeren, dat ik tegen zestig spelers optornde en Dr. Euwe zijn volle aandacht aan één bord kon geven.

Volkomen juist. Maar een week later ontmoette ik hem weer, ditmaal alleen. En wat gebeurt? Euwe komt met een nieuwtje: 't Is nu alweer een oudje, maar toen wist ik nog van niets. Ik was namelijk die dag vroeg van huis gegaan en had de laatste aflevering van de losbladige gemist. Ik herinner me nog dat ik op de bushalte stond en dacht: Kom, die flauwe kul lees ik morgen wel.

Vrienden, laat dit een les voor ons zijn. Euwe had het nummer natuurlijk gelezen en zet de Karabas - variant met c5 voort. Nu zegt zijn eigen gele boekje. Dat dit onzin is en het is in feite ook onzin, als je je hersens gebruikt, alleen zit de onbemullingheid dieper dan hij zelf destijds vermoedde. Ik kijk hem eens goed aan en waarachtig daar zie ik het bovenste puntje van de losbladige uit zijn binnenzak steken. Slimme vos, dacht ik, hoe wist je dat ik vanmorgen de trein van 8.45 moest halen? Later hoorde ik, dat een broer van zijn secondant daar de wielen smeert, maar dat wist ik toen nog niet. In zulke gevallen is er maar één oplossing. Stuur op complicaties aan. De oude Nimzowitch zegt het zo aardig. "De complicatie is het rookgordijn van de onwetendheid" (Goteborg 1924). Capablanca gaat zelfs verder en beweert dat ingewikkeldheid altijd een teken is, dat er aan de andere kant een knoeier zit (Karlsruhe 1928). Ik keek naar mijn secondant en deze ving een vlo, brak zijn bril in tweeën en ging toen op één been staan. Dit betekent: Pb3, lange rokade en doorstoten langs de f-lijn. Vindt U deze methode oneerlijk? Ik wel. Maar ik moet het van die jongens hebben, ik kan er zelf geen bliksem van. Ik laat altijd afbreken, geef dan de enveloppe aan mijn secondanten en die zoeken het verder wel uit. En ze vonden het ook: Ld5. Als je zo'n zet achteraf bekijkt, begrijp je niet dat ze daarvoor een hele nacht naast mijn bed hebben zitten tobben, maar kom er maar op. Euwe kon meteen zijn koning omleggen, hij had trouwens bijna geen hout meer over. Sindsdien lees ik de Losbladige direct, de schrik zat er voor altijd in. Ik vind het ook voor de jongere huisgenoten, een alleraardigst blad. Nergens een onvertogen woord of een wat riskante passage, de illustraties zijn zedig, de voetnoten ademen studie en nadenken. Godfried Bomans.

EEUWIG SCHAAK

Cluborgaan van de schaakclub "Purmerend" 5e jaargang no.12

Voorzitter: J. Hofmeester, Zuiderweg 113, Z.O. Beemster
post Purmerend. tel. 1398

Sekretariaat: W. Brand, Purmerenderweg 87, Z.O. Beemster

Wedstrijdleiding: E. Wiedijk, Julianastraat 70, Purmerend

Penningmeester: C. Jongkees, Seringenstraat 9, Purmerend

Eindredactie: J. Nijhof, Neckerstraat 23, Purmerend

Speelavond: Donderdag 20.00 uur

Plaats: Cantine van het Veilinggebouw, Overwhere.

DE BONDSCOMPETITIE

Het belooft dit jaar vooral voor Purmerend I een spannend seizoen te worden. Aan de rand van de eerste uitslagen, kan wel gezegd worden dat de strijd om het kampioenschap in de 2e klasse B der NHSB, na de verrassende overwinning van Purmerend op het Witte Paard, vooral zal gaan tussen eerst genoemde en de Pion uit Wormerveer. Hierbij is de Pion enigszins in het voordeel, omdat de "big match" tussen beiden op 11 jan. in Wormerveer gespeeld wordt.

Uitslagen 2e kl. B Saende - Oppositie $2\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$, de Pion Westzaen $7\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$, Witte Paard - Edam 6 - 4, Westzaen - Edam $6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$, Purmerend - Witte Paard 6 - 4

de stand:	gesp.	matchpt.	bordpt.
de Pion	1	2	$7\frac{1}{2}$
Purmerend	1	2	6
Saende	1	2	$5\frac{1}{2}$
Witte Paard	2	2	10
Westzaen	2	2	9
Oppositie II	1	0	$4\frac{1}{2}$
Edam	2	0	$7\frac{1}{2}$

22 nov. Purmerend - Westzaen

Westzaen is een goede bekende van het tweede tiental. Vorig jaar werd Westzaen kampioen en degradeerde het tweede. Toch was het krachtsverschil niet zo groot, zodat verwacht mag worden, dat Purmerend I zeker geen moeite zal hebben met de pas gepromoveerden.

Het tweede tiental schijnt de down-stemming van het vorige seizoen geheel van zich afgeworpen te hebben. In een enerverende strijd, waarbij de onzen na een $3\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ achterstand als leeuwen van zich af wisten te bijten en deze achterstand omzetten in een $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ voorsprong, werd de overwinning behaald

op Saende II. Door dit resultaat is het haast wel zeker dat de teleurstellende prestaties van verleden jaar niet herhaald zullen worden.

Uitslagen 3e kl. B. D.O.S. - Z.S.C. 3 2 - 4 afg. , Saende
2 - Purmerend 2 $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$, de Pion 2 - V.V.V. 3 $6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$,
29 nov. Purmerend 2 - Z.S.C.3

J. Nijhof.

Verslag Bondswedstrijden

Saende 2 - Purmerend 2 : $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$

Op 22 oktober werd de eerste wedstrijd van schaaksiezoen 62/63 gespeeld. De match vond plaats in Zaandam tegen Saende 2. Er werd zeer geanimeerd geschaakt, waarbij met een achterstand van $3\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, door winst van Urbanus, remise van Oudegeest en verlies voor Commandeur Huisman en Van Reemst, om kwart over elf werd afgebroken. Hierna werden twee partijen zonder meer door Saende opgegeven n.l. die van Beers en Spaan. De overige drie werden na een levendige analysering, waarbij aan onze kant Commandeur en Nijhof actief optraden, beslist met een waardering van 2-1 in ons voordeel. In deze drie partijen stonden wij voor, maar om in een voordelige stand winst toegekend te krijgen bij arbitrage is een andere zaak. De partij van Honingh is nu als winst opgegeven, die van Beuse en Rijper als remise. Wedstrijdleader was dhr. Commandeur, Supporters Nijhof en Wientjes. Wij werden zeer prettig ontvangen door Saende, waarvoor onze hartelijke dank.

J.J. Wientjes.

Purmerend - Witte Paard: 6-4

Deze wedstrijd werd op 8 november j.l. gespeeld te Purmerend. Gezien onze nederlaag met $7\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ van de vorige competitie werd van al onze medespelers verwacht dat zij hun beste krachten zouden inzetten. Dat is dan ook gebeurd. De wedstrijd had een geanimeerd verloop, waarbij aan verschillende borden werd gedemonstreerd dat schaken met alleen de beste zet in een gegeven situatie vinden is, maar dat allerlei psychologische factoren, die meestal als bijkomstig worden gezien, de doorslag kunnen geven. Tijdnood, en superioriteitsgevoel in een winnende stelling, vermoeidheidsfactoren, bleken dan ook bij deze wedstrijd van belang maar gemiddeld werkten zij bij beide partijen. Vandaar dan ook dat Purmerend na een aanvankelijke voorsprong van 2-0, met een 6-4 overwinning ging strijken, waarbij enkele spelers zich na afloop afgevraagd zullen hebben, hoe ze aan hun winstpunt c.q. verliespunt kwamen. Een winstpunt vergaarden . Dokter, Nijhof, Wiedijk en Lakeman; Visser speelde remise en Hildama, Hofmeester

en Oosterbaan verloren. Ten aanzien van de partijen van Brand en E. Wiedijk werd tot een stand $1\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ in het voordeel van Purmerend besloten.

De eerste overwinning van het nieuwe seizoen is voor ons zeer bemoedigend, waarvoor alle medespelenden dank.

J.J. Wientjes.

GRAPPEN EN GROLLEN VAN GROOTMEESTERS.

In de laatste ronde van een tournooi moest grootmeester Rubinstein spelen tegen een zekere meester Wolf.

Rubinstein had aan remise genoeg om het tournooi te winnen.

Toen de partij in het middenspel aangeland was en de stellingen nog vrijwel gelijk waren, bood Wolf remise aan. Tot iedereen ontzetting weigerde Rubinstein dit en speelde onverstoorbaar verder. Wolf maakte fouten en Rubinstein verkreeg een geweldige koningsaanval. Wie schetst echter de verbazing van alle aanwezigen toen Rubinstein één zet voor het mat remise aanbod.

Na de partij vroeg men Rubinstein waarom hij geen mat had gegeven maar remise had aangeboden, hetwelk uiteraard door Wolf dankbaar geaccepteerd was. De grootmeester antwoordde: "Ik maak remise wanneer ik wil en niet wanneer Wolf wil!"

Frank Marshall, de fameuze Amerikaanse grootmeester, die nooit ziek was, voelde zich op zekere dag niet helemaal fit en ging naar de dokter.

Deze onderzoekt hem en vraagt: "Drinkt U?"

"Jazeker", zegt Marshall hoopvol, "Hebt U wat in huis?"

Najdorf staat tijdens het landentournooi 1954 in Amsterdam druk te praten met Panno in de officiële speeltijd.

De tournooileider Vidmar vindt dit een beetje verdacht en komt naderbij om te weten te komen of het over de partijen gaat.

Van wat ze zeggen snapt hij echter niets. Achterdochtig tikt hij Najdorf op de schouder en vraagt: "Waarom spreken jullie Spaans?" "Omdat-ie geen Arabisch verstaat!" zegt Najdorf.

Leningrad bracht Kubbel en Knoch vis à vis. Kubbel was een vermaard Russisch probleemcomponist, die door een vriendelijke man aan Hans Knoch werd voorgesteld met de woorden: "Dit is nu de grote Kubbel. Hij heeft wel 75 eerste prijzen gewonnen". Waarop Hans Knoch achter zijn hand mompelde: "Ik heb er nog minder".

Ossip Bernstein, slagvaardig advocaat en even gevat schaker, dwaalt door de tournooizaal en ontmoet een hooggeklommen medeminnaar van Caïssa, die hem toevertrouwt, dat hij een zeer

moeilijke hangpartij heeft. "Zeer moeilijk, zeer, zeer moeilijk", zegt de meester en hij fronscht enigszins bezorgd zijn wenkbrauwen, "ik zal alles, maar dan ook alles wat in me is, moeten geven om die partij te winnen". "Alles?" zegt Bernstein luchtig, "Alles? Waarom zo weinig"?

F. Hildama.

DE ONDERLINGE COMPETITIE

Nu we gronden achter de rug hebben is de stand al aardig bijgekomen. Op enkele uitzondering na hebben alle spelers ongeveer de plaatsen bereikt waarop ze thuishoren. De laatste ronden moeten dienen om een zo gunstig mogelijke positie in te nemen; een eind strijd dus. Wat de eerste plaats betreft, die lijkt heel duidelijke naar F. Hildama te gaan, of beter gezegd bij F. Hildama te blijven. Zijn grote voorsprong in punten is daar wel borg voor. Er zijn echter geslaagde pogingen geweest die voorsprong te verkleinen. Eerst kon F. Dokter remise bereiken in een partij waarin hij snel een voordeel bereikte waarna een aanval werd in gezet. Hildama wist zijn achterstand weg te werken en besloten werd tot remise hoewel L. Spaan, die met enkele omstanders de laatste faze van de partij had gevolgd, een matcombinatie vond die Hildama een punt zou hebben opgeleverd. In zijn volgende partij tegen J. Nijhof bereikte Hildama een vrijwel gewonnen stelling maar door verkeerde afruil die bijna alle stukken betrof liet hij Nijhof een vrijpion die ongehinderd kon doorlopen.

Uitslag 7e ronde gespeeld op 18-10-62.

F.Hildama	-	G.Visser	1-0	T.Commandeur	-	W.v.Reemst	1-0
J.Nijhof	-	E.Lakeman	0-1	P.Beuse	-	C.Oudegeest	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
E.Wiedijk	-	L.Urbanus	1-0	W.deVries	-	F.Snijder	0-1
J.Wientjes	-	J.Hofmeester	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	S.Uitslager	-	W.Luberti	1-0
C.Jongkees	-	D.Schot	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	H.Breeuwsma	-	C.v.d.Laan	afg.
J.Honingh	-	F.Wiedijk	afg.	M.Kooy	-	J.Doorgeest	1-0
H.Huisman	-	J.Beers	1-0				

Uitslag 8e ronde gespeeld op 25-10-62.

F.Dokter	-	F.Hildama	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	F.Snijder	-	C.Oudegeest	0-1
W.Brand	-	E.Lakeman	0-1	L.Spaan	-	P.Beuse	1-0
J.Wientjes	-	J.Nijhof	0-1	C.v.d.Laan	-	H.Breeuwsman	1-0
J.Hofmeester	-	E.Wiedijk	1-0	W.Luberti	-	J.Doorgeest	0-1
J.Beers	-	D.Schot	1-0	T.Commandeur	-	geen partij	
C.Jongkees	-	J.Honingh	1-0				
F.Wiedijk	-	H.Huisman	1-0				
G.Visser	-	geen partij					

Voor al uw

DROGISTERIJ-ARTIKELEN

naar

DE VRIES'

GOEDKOOPSTE DROGISTERIJ

Purmerend - Padjedijsk 8 - Tel. 1065

HERENMODES

DAMESMODES

Voor iets apart

Oosterbaan

Kaasmarkt 4

PURMEREND

De meest uitgebreide zaak
op het gebied van

MODE, TEXTIEL en BEDDEN

KUIJPER'S

Manufacturen-
en Beddenmagazijn

Hoogstraat 15

Purmerend

Het adres voor

TROUW- en ROUWAUTO'S

Garage N. P. RUIS

Telefoon 02990 - 1234

PURMEREND

**Philips Radio - T.V.
Afspeel-apparatuur**

Eigen reparatie-inrichting

● **Volledige service en op tijd uitgevoerd.**

Speciaal Philips verkoop

Honijk's Radio

**Westerstraat 68 - Tel. 1474
Purmerend**

Naar

LANTING & ZONEN

**Zuiderweg 114 - Z.O. Beemster
Telefoon 02990-3615**

voor **Citroën Auto's - Motoren - Scooters
- Bromfietsen - Rijwielen - Lederkleding
Autoscooters.**

Café „DE DRIE ZWANEN” - Wed. Th. Jonk

Het adres voor bruiloften

Neckerstraat 3. Tel. 1177

VOOR

**Heren- en Kinderkleding
Damesregenmantels**

EEN VERTROUWD ADRES

J. BEETS

Kanaalschans 33 - Purmerend - Tel. 3744

Uw adres voor

Lompen - Metalen en Oud papier

In- en Verkoop

2e HANDS MEUBELEN

Voor het

INBINDEN VAN TIJDSCHRIFTEN
en het

REPAREREN VAN BOEKEN

stelt de

Centrale Werkplaats „Waterland”

zich graag beschikbaar.

Kanaalstraat 6

Telefoon 3560

VERKADE'S BISQUIT

DROSTE CHOCOLADE

DIABETISCHE ARTIKELEN

Chocolaterie A. ROELE

Westerstraat 16 - Padjedijk 26 - Tel. 1067

PURMEREND

Voor een

B E T E R E P E R M A N E N T

Biekemolen

Padjedijk 30 - Tel. 3425

PURMEREND

*Voor het
lekkerste
kopje koffi*

hollandia

koffiemel

DE VOORDELIGSTE FLES
VOOR DE HUISVROUW

In flessen van 1070 gram, 535 gram en 214 gram

Voor al Uw FOTOWERK

en FOTO-MATERIAAL

Uw adres

Henk Binken

Kanaalkade 15 - Tel. 3487
Purmerend

Groot

Voor **MODERNE HUISHOUDTECHNIEK,**
LOODGIETERS

en

ELECTRAWERKEN

PURMEREND

Willem Eggertstraat 14-16
Telefoon 3595